

T.C.
Mersin Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı

147302

147302

**YARDIM ETME VE TACİZ DAVRANIŞI: TURİSTLER VE YEREL HALK
AÇISINDAN İNCELENMESİ**

Hande MİMAROĞLU

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Adnan ERKUŞ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Mersin, 2004

Mersin Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalında
YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan

Doç. Dr. Adnan ERKUŞ
(Danışman)

Üye

Doç. Dr. Atila YÜKSEL

Üye

Yrd. Doç. Dr. Mustafa TEPECİ

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim elemanlarına ait olduklarını onaylarım.

.../.../2004

Prof. Dr. Serra DURUGÖNÜL

Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Son yıllarda “turist tatmini” konusu turizm araştırmalarının temelini oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalar, turizmin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla, turistlerin yaptıkları tatil süresince aldıkları hizmetten tatmin düzeylerinin artırılmasını sağlamaya yönelik gerçekleştirilmektedir. Elbette ki turistlerin tatmin olmasını sağlayan faktörlerin araştırılmasının yanında şikayet nedeni olabilecek ve turizm hareketlerini baltalayabileceği düşünölen konuların da araştırma konusu olarak ele alınması gerekmektedir. Bu düşünöceden hareketle; bu çalışmada sıklıkla yazılı ve görsel medyaya konu olan turiste yönelik cinsel taciz olayları incelenmiş ve bu vakaların çoğunlukla turiste yardım etme bahanesi adı altında yapıldığı görölmüştür. Yardım etme davranışı, ölkemizin insanının gelenekleriyle birleştiğinde turistler için bir çekim unsuru olurken, bununla içiçe yaşanan taciz olayı ise itici bir unsur olarak karşımıza çıkmaktadır. Oysa ki, Türkiye Seyahat Acentaları Birliği’nin verilerine göre; turistlerin yüzde 20’si gibi azımsanmayacak bir oranı ölkemize Türk halkını, kültürünü yakından tanımak için gelmekte ve bu gibi tatsız olayların yaşanması ölkemizin imajını olumsuz etkilemektedir. İlgili literatür incelendiğindeyse, gerek cinsel tacizin halen tabu olması gerekse yapısı gereği araştırılmasının güç olması nedeniyle, yerel halk tarafından turiste yönelik gerçekleştirilen cinsel tacizle ilgili araştırmaların sınırlı düzeyde kaldığı görölmüştür. Bu nedenle, yerel halkın turiste yönelik “yardım etme” ve “cinsel taciz” yatkınlıklarının incelenmesi; turistlerin, yerel halkın “yardım etme” ve “cinsel taciz” davranışlarını algılama biçimleri, tez çalışmasının konusu olarak saptanmıştır.

Bu çalışmada, böylesine hassas iki konuyu ölçen bir ölçek geliştirilmiş olması ve buna dayanarak elde edilen bulguların; gerek Turizm Bakanlığı ve turizm sektöründeki kurumlara, gerekse bu alanda çalışan araştırmacılara yardımcı olması umuduyla, bu tez

çalışmasının başından sonuna kadar engin bilgisini ve desteğini esirgemeyen çok değerli tez danışmanım Sayın Doç. Dr. Adnan ERKUŞ'a çalışmamdaki önemli rolünden ötürü sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Ayrıca bu süreçte desteği ile her zaman yanımda olan Bölüm Başkanım, Sayın Doç. Dr. Tülay ARIKDAL'a, Yüksek Okul Müdürüm, Sayın Doç. Dr. Bahar TANER'e; önerileriyle çalışmama değerli katkılar sağlayan Sayın Doç. Dr. Atila YÜKSEL'e ve Sayın Yrd. Doç. Dr. Mustafa TEPECİ'ye, çalışmada emeği geçen herkese, ve tabii ki bu zorlu sürecin her aşamasında benimle olan, kız kardeşim Beste MİMAROĞLU, annem Leyla MİMAROĞLU ve babam Prof. Dr. Caner MİMAROĞLU'na her anlamda gösterdikleri destek için teşekkürü bir borç bilirim.

YARDIM ETME VE TACİZ DAVRANIŞI: TURİSTLER VE YEREL HALK AÇISINDAN İNCELENMESİ

ÖZET

Bilindiği gibi, turistler aldıkları hizmetten ne kadar fazla tatmin sağlarsa, o bölgeye ya da tesise tekrar gelme olasılıkları da o kadar artacaktır. Turizm endüstrisinin gelişimiyle birlikte, o bölgeye gelen yabancı turistlerle yerel halk arasında belli bir düzeyde etkileşim olması da kaçınılmaz olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, turistlerin tatmin olmalarında işletmelerin büyük rol oynamasının dışında, yerel halkın turistlere karşı sergiledikleri tutumlar da etkili olmaktadır. Bu tutum ise, pratikte kendisini, turiste olumlu davranma ve yardım etme şeklinde göstermektedir. Ancak yardım etme davranışının altında yatan niyetin her zaman olumlu olduğu da söylenemez. Özellikle turistlere yönelik cinsel taciz olayları incelendiğinde, büyük çoğunluğunun yardım etme davranışıyla başladığı görülmektedir. Bu nedenle, özellikle turistler söz konusu olduğunda, yardım etme davranışıyla cinsel tacizin yanyana, hatta içiçe olduğu söylenebilir. Bu noktadan hareketle, yapılan tez çalışmasında, literatürde fazla yer almayan bir konu olan yerel halkın ülkemize gelen kadın turistlere *yardım etmeye* ve *cinsel tacize* yatkınlıklarının saptanmasına ve turistlerin bu konulardaki algılarının nasıl olduğunun belirlenmesine çalışılmış, bu davranışlarda etken olduğu düşünülen çeşitli değişkenler incelenmiştir.

Çalışmanın birinci bölümünde yardım etme ve taciz kavramları kuramsal olarak incelenmiş, ikinci bölümde, literatürde konuyla ilgili geliştirilen herhangi bir ölçeğe rastlanamaması nedeniyle, yerel halkın ülkemize gelen kadın turistlere *yardım etmeye* ve *cinsel tacize* yatkınlıklarını ölçmek amacıyla kullanılacak bir ölçeğin (TYETYÖ) geliştirilme süreci anlatılmış, üçüncü bölümde Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde

yerel halktan toplanan ölçek ve turistlerden toplanan anket sonuçlarına göre, daha önceden belirlenmiş olan araştırma sorularına uygun analizlere yer verilmiş, ve son olarak dördüncü bölümde analizlerin bulguları tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: *Yardım Etme Davranışı, Cinsel Taciz, Ölçek Geliştirme, Yerel Halk, Kadın Turistler, Ürgüp, Bodrum, Kız Kalesi*

HELPING AND HARASSMENT BEHAVIORS: AN INVESTIGATION FROM THE POINT OF VIEW THE TOURISTS AND THE LOCAL PEOPLE

ABSTRACT

As it is known, the probability of visiting once more a region or a company will increase, depending on the satisfaction that tourists get from the service. With the development of the tourism industry, the interaction between the local people and the tourists, who visit that region, appears unavoidable. For that reason, in tourist satisfaction, not only the big role that institutions perform, but also attitudes displayed by the local people towards the tourists is very effective. Their attitude, towards the tourist indicates as positive behavior and helping in practical. But it doesn't mean that the intention behind the helping behavior is always positive. Especially, when the sexual harassment towards the tourists is investigated, it is seen that most of the sexual harassment begin with the helping behavior. Therefore, especially for the tourists, it can be said that the helping behavior and the sexual harassment is side by side. From that point, in this thesis, the susceptibility of *helping behavior* and *sexual harassment* done by the local people towards the woman tourists who visit our country and perceptions about the behavior of local people is tried to be determined besides various variables which effects these behaviors are also investigated.

In the first part of the thesis, the concepts of the *helping behavior* and *sexual harassment* are investigated theoretically. In the second part, because of any other scale related to this subject hasn't taken part in literature, the process of improving the "TYETYÖ" scale is explained for using to measure the susceptibility of helping behavior and sexual harassment from the local people towards the woman tourists. The third part,

includes the appropriate analysis for the research questions; which are determined before, according to the results of the scale and the questionnaire which are applied to the local people and the tourists in Ürgüp, Bodrum, and Kız Kalesi regions. And finally, in the fourth part, the findings of the analysis are discussed.

Key Words: Helping Behavior, Sexual Harassment, Scale Development, Local People, Female Tourists, Ürgüp, Bodrum, Kız Kalesi

Sayfa No

ÖNSÖZ	i
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vii
KISALTMALAR LİSTESİ	xxv
ŞEKİL VE TABLOLAR LİSTESİ	xxvi

I. BÖLÜM: GİRİŞ

I.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi	5
I.2. Kuramsal Çerçeve	7
I.2.1. Literatürde Taciz ve Cinsel Taciz Kavramı	7
I.2.1.1. Taciz ve Cinsel Tacizin Tanımı	7
I.2.1.2. İş Yerinde Cinsel Taciz Kavramı	10
I.2.1.3. Turizm Endüstrisi ve Cinsel Taciz Kavramı	18
I.2.2. Literatürde Yardım Etme Kavramı	24
I.3. Yardım Etme-Cinsel Taciz İlişkisi ve İlgili Değişkenler	31
I.4. Araştırma Soruları	32

II. BÖLÜM: YÖNTEM

II.1. Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeğinin Geliştirilmesi	34
II.1.1. Ölçek Maddelerinin Yazılması ve Deneme Uygulamasına Hazır Hale Getirilmesi	34
II.1.2. Ön Deneme Uygulaması	39
II.1.3. Deneme Uygulaması	40
II.1.4. Madde Analizine Hazırlık Aşamaları	40

II.1.5. Madde Analizi ve Madde Seçilmesi	42
II.1.6. Ölçeğin Geçerliği	46
II.1.6.1. Yardım Etme ile Cinsel Taciz İlişkisi	46
II.2. Kadın Turistlere Verilen Anket Formunun Oluşturulması	47
II.3. Alan Araştırması	48
II.3.1. Evren ve Örneklem	48
II.3.2. İşlem	49
II.4. Verilerin Analizi	51
III. BÖLÜM: BULGULAR	
III.1. Ölçeklerin Psikometrik Yapılarının Tekrar İrdelenmesi	53
III.1.1. Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeğinin Psikometrik Yapısının İrdelenmesi	53
III.1.2. Alt Ölçeklerin Faktör Yapılarının İrdelenmesi	55
III.2. Yerel Halkın Turistlere Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkınlığını Ölçmeye Yönelik Analizler	56
III.2.1. Üç Yörede Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkınlığını Ölçmeye Yönelik Analizler	57
III.2.1.1. Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkınlığı Açısından Yörelere Arası Fark Var mıdır?	57
III.2.1.2. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?	60

III.2.1.3. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?	62
III.2.1.4. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?	63
III.2.1.5. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	64
III.2.1.6. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?	66
III.2.1.7. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	68
III.2.1.8. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?	70
III.2.1.9. Üç Yöre İçin Yardım Etmeye Yatkınlık Ölçeğinin Toplam ve Alttoplam Puanları Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeğinin Toplam ve Alttoplam Puanlarını Yordamakta mıdır?	71
III.2.2. Ürgüp Yöresinde, Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkınlığını Ölçmeye Yönelik Analizler	77

III.2.2.1. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?	77
III.2.2.2. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?	78
III.2.2.3. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?	79
III.2.2.4. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	80
III.2.2.5. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?	81
III.2.2.6. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	83
III.2.2.7. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?	84
III.2.3. Bodrum Yöresinde, Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkınlığını Ölçmeye Yönelik Analizler	86

III.2.3.1. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?	86
III.2.3.2. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?	87
III.2.3.3. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?	88
III.2.3.4. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	89
III.2.3.5. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?	90
III.2.3.6. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	92
III.2.3.7. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?	93
III.2.4. Kız Kalesi Yöresinde, Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkınlığını Ölçmeye Yönelik Analizler	94

III.2.4.1. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?	94
III.2.4.2. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?	95
III.2.4.3. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?	96
III.2.4.4. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	97
III.2.4.5. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?	99
III.2.4.6. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?	100
III.2.5. Tüm Yöreler Birarada ve Yöreler Ayrı Ayrı İncelenmek Üzere; Yerel Halkın Yaş, Eğitim Durumu, Turistle Karşılaşma Sıklıkları Gibi Değişkenlerin Yardım Etme ve Cinsel Taciz Bağlı Değişkenleri Üzerinde Ortak Etkileri Var mıdır?	101
III.3. Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler	102

III.3.1. Üç Yöredeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler	102
III.3.1.1. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	102
III.3.1.2. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	103
III.3.1.3. Üç Yöredeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?	104
III.3.1.4. Üç Yöredeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?	104
III.3.1.5. Üç Yöredeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?	105
III.3.1.6. Üç Yöredeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır?	106

- III.3.1.7. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 107
- III.3.1.8. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin
6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir
Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları
Değişmekte midir? 108
- III.3.1.9. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel
Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip
İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 108
- III.3.1.10. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak
Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 109
- III.3.1.11. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak
Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 110
- III.3.1.12. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak
Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz
İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 111

III.3.1.13. Üç Yöredeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?	112
III.3.1.14. Üç Yöredeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?	112
III.3.1.15. Üç Yöredeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?	113
III.3.1.16. Üç Yöredeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?	114
III.3.2. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler	114
III.3.2.1. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	114
III.3.2.2. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	115

- III.3.2.3. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik
Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da
Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark
Var mıdır? 116
- III.3.2.4. Ürgüp Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik
Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek
Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir
Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır? 116
- III.3.2.5. Ürgüp Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik
Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek
Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları
Arasında Fark Var mıdır? 117
- III.3.2.6. Ürgüp Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik
Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver
Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da
Olmamaları Arasında Fark Var mıdır? 118
- III.3.2.7. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 118
- III.3.2.8. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 119

- III.3.2.9. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip
İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 120
- III.3.2.10. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i
Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış
Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 121
- III.3.2.11. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi
Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış
Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 121
- III.3.2.12. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel
Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları
Değişmekte midir? 122
- III.3.2.13. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına
Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek
Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren
Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 123
- III.3.2.14. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına
Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek
Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren
Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 123

III.3.2.15. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?	124
III.3.2.16. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?	125
III.3.3. Bodrum Yöresindeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler	125
III.3.3.1. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	125
III.3.3.2. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	126
III.3.3.3. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?	127
III.3.3.4. Bodrum Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?	128

- III.3.3.5. Bodrum Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır? 128
- III.3.3.6. Bodrum Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır? 129
- III.3.3.7. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 130
- III.3.3.8. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 130
- III.3.3.9. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 131
- III.3.3.10. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 132

- III.3.3.11. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
 Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz
 İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
 Algılamaları Değişmekte midir? 132
- III.3.3.12. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
 Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz
 İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 133
- III.3.3.13. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma
 Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan
 Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren
 Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 134
- III.3.3.14. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma
 Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan
 Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren
 Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir? 134
- III.3.3.15. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma
 Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver
 Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin
 Algıları Değişmekte midir? 135
- III.3.3.16. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik
 Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz
 Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır? 136

III.3.4. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler	136
III.3.4.1. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	136
III.3.4.2. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?	137
III.3.4.3. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?	138
III.3.4.4. Kız Kalesi Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?	139
III.3.4.5. Kız Kalesi Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?	139
III.3.4.6. Kız Kalesi Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır?	140

- III.3.4.7. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 141
- III.3.4.8. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren
Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 141
- III.3.4.9. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak
Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip
İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 142
- III.3.4.10. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz
İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 143
- III.3.4.11. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz
İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak
Algılamaları Değişmekte midir? 143
- III.3.4.12. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı
Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel
Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir? 144

III.3.4.13. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma	
Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan	
Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren	
Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?	145
III.3.4.14. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma	
Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan	
Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren	
Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?	145
III.3.4.15. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma	
Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver	
Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin	
Algıları Değişmekte midir?	146
III.3.4.16. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik	
Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz	
Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?	147
III.3.5. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerindeki Turistlerin Anketin	
8. Maddesinde Yer Alan Seçenekleri Taciz Olarak Algılayıp	
Algılamama Durumlarına Göre Dağılımları Nedir?	147

IV. BÖLÜM: TARTIŞMA

IV.1. Yerel Halkın Turiste Cinsel Tacize ve Yardım Etmeye Yatkın Olma Durumunu	
Saptamak İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması	149
IV.1.1. Üç Yörede Yerel Halkın Turiste Cinsel Tacize ve Yardım Etmeye	
Yatkın Olma Durumunu Saptamak İçin Elde Edilen Bulguların	
Tartışılması	149

IV.1.2. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerinde Yerel Halkın Turiste

Cinsel Tacize ve Yardım Etmeye Yatkın Olma Durumunu Saptamak İçin

Elde Edilen Bulguların Tartışılması 153

IV.2. Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Nasıl

Algıladıklarının Belirlenmesi İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması 157

IV.2.1. Üç Yörede Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını

Nasıl Algıladıklarının Belirlenmesi İçin Elde Edilen Bulguların

Tartışılması 157

IV.2.2. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerinde Turistlerin, Yerel Halkın

Yardım Etme ve Taciz Davranışını Nasıl Algıladıklarının Belirlenmesi

İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması 160

SONUÇ VE ÖNERİLER

KAYNAKÇA

EKLER

Ek-I. 38 Örnek Olaydan Oluşan TYETYÖ (Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeği) Taslağı

Ek-II. Denemelik Uygulamaya Hazır Duruma Getirilen TYETYÖ (Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeği

Ek-III. Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeği'nin (TYETYÖ) Alanda Uygulanan Formu

Ek-IV. Turistlere Uygulanan Anket Formu

KISALTMALAR LİSTESİ

- TYETYÖ** : Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeği
- YARTOP** : Turiste Yardım Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- TACTOP** : Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- GENCYTOP** : Genç Turiste Yardım Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- YASLYTOP** : Yaşlı Turiste Yardım Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- GENCTTOP** : Genç Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- YASLTTOP** : Yaşlı Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- SDYARTCP** : Şehir Dışında, Turiste Yardım Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- SİYARTOP** : Şehir İçinde, Turiste Yardım Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- TTACTOP** : Tenha Yerde Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- KTACTOP** : Kalabalık Yerde Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- YTACTOP** : Yalnız Olan Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı
- EATACTOP** : Erkek Arkadaşı Olan Turisti Taciz Etmeye Yatkınlık Toplam Puanı

ŞEKİL VE TABLOLAR LİSTESİ

Şekil-Tablo No ve Başlıkları	Sayfa No
Şekil I.1. Şirket İçi Cinsel Taciz Politikası Oluşturulması	14
Tablo II.1. Ölçek Taslağının 38 Maddesi İçin Hesaplanan Yargıcılar Arası Uyum Katsayıları	38
Tablo II.2. Örneklemin Çeşitli Değişkenler Açısından Durumu	40
Tablo II.3. Ölçekteki Maddeler İçin Puanlama Anahtarı	41
Tablo II.4. Cinsel Tacize Yatkinlık ve Yardım Etme Davranışlarının Madde Toplam Test Korelasyonları	43
Tablo II.5. Yardım Etmeye Yatkinlığı Ölçen Yedi Maddenin Faktör Yükleri	43
Tablo II.6. Yardım Etmeye Yatkinlığı Ölçen Maddelerin Faktör Analizi Sonuçları	44
Tablo II.7. Cinsel Tacize Yatkinlığı Ölçen Onaltı Maddenin Faktör Yükleri	45
Tablo II.8. Cinsel Tacize Yatkinlığı Ölçen Maddelerin Faktör Analizi Sonuçları	45
Tablo II.9. Nokta Çift Serili Korelasyon Puanları	46
Tablo II.10. Yerel Halkın Çeşitli Değişkenler Açısından Durumu	50
Tablo II.11. Kadın Turistlerin Çeşitli Değişkenler Açısından Durumu	50
Tablo III.1. Alanda Toplanan Verilerle TYETYÖ (Tüm Maddeler Birarada) Üzerinde Yapılan Faktör Analizi Sonuçları	54
Tablo III.2. Faktörler Arası Korelasyonlar ve Faktörlerin Toplam Puanla Korelasyonları	54
Tablo III.3. Alt Ölçek ve Toplam Ölçek Maddelerinin Cronbach Alpha Katsayıları	55
Tablo III.4. Alanda Toplanan Verilerle Yardım Etmeye Yatkinlık Ölçeği Üzerinde Yapılan Faktör Analizi Sonuçları	55
Tablo III.5. Alanda Toplanan Verilerle Tacize Yatkinlık Ölçeği Üzerinde Yapılan Faktör Analizi Sonuçları	56

Tablo III.6. Üç Yöre İçin Çeşitli Toplam Puanlar Açısından Betimsel İstatistikler	58
Tablo III.7. Üç Yörede Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	59
Tablo III.8. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yörelere Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	60
Tablo III.9. Üç Yörede Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	61
Tablo III.10. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları	62
Tablo III.11. Üç Yörede Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	63
Tablo III.12. Üç Yörede Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	64
Tablo III.13. Üç Yörede Eğitim Durumları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	65
Tablo III.14. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Eğitim Düzeyleri Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	65
Tablo III.15. Üç Yörede Yerel Halkın Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	67
Tablo III.16. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	68
Tablo III.17. Üç Yörede Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	69

Tablo III.18. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Gelir Düzeyleri Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	69
Tablo III.19. Üç Yörede Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	70
Tablo III.20. Fark Çıkan Ortalamaların Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığının Hangi Düzeyinde Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları	71
Tablo III.21. "TACTOP" İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans Analizi	72
Tablo III.22. "TACTOP" İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi Sonuçları	72
Tablo III.23. "GENCTTOP" İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans Analizi	72
Tablo III.24. "GENCTTOP" İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi Sonuçları	73
Tablo III.25. "YASLTTOP" İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans Analizi	73
Tablo III.26. "YASLTTOP" İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi Sonuçları	73
Tablo III.27. "TTACTOP" İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans Analizi	74
Tablo III.28. "TTACTOP" İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi Sonuçları	74

Tablo III.29. “KTACTION” İçin Regresyon EŞitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans	
Analizi	74
Tablo III.30. “KTACTION” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi	
Sonuçları	75
Tablo III.31. “YTACTION” İçin Regresyon EŞitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans	
Analizi	75
Tablo III.32. “YTACTION” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi	
Sonuçları	75
Tablo III.33. “EATACTION” İçin Regresyon EŞitliğinin Anlamlılığına İlişkin Varyans	
Analizi	76
Tablo III.34. “EATACTION” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin t-Testi	
Sonuçları	76
Tablo III.35. ŐrgŐp YÖresinde Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz	
Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	77
Tablo III.36. Fark ıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu	
Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları	78
Tablo III.37. ŐrgŐp YÖresinde Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu İçin	
Yapılan t-Testi Sonuçları	79
Tablo III.38. ŐrgŐp YÖresinde Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu	
İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	80
Tablo III.39. ŐrgŐp YÖresinde EĞitim Durumları Açısından Yardım Etme/Cinsel	
Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	81
Tablo III.40. ŐrgŐp YÖresinde Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/Taciz	
Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	82

Tablo III.41. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	83
Tablo III.42. Ürgüp Yöresinde Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	83
Tablo III.43. Ürgüp Yöresinde Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	85
Tablo III.44. Fark Çıkan Ortalamaların Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığının Hangi Düzeyinde Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	85
Tablo III.45. Bodrum Yöresinde Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	86
Tablo III.46. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	87
Tablo III.47. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	88
Tablo III.48. Bodrum Yöresinde Eğitim Durumları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	89
Tablo III.49. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Eğitim Düzeyleri Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları	90
Tablo III.50. Bodrum Yöresinde Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	91
Tablo III.51. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	91

Tablo III.52. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/ Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	92
Tablo III.53. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	93
Tablo III.54. Fark Çıkan Ortalamaların Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığının Hangi Düzeyinde Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	94
Tablo III.55. Kız Kalesi Yöresinde Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	95
Tablo III.56. Kız Kalesi Yöresinde Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	96
Tablo III.57. Kız Kalesi Yöresinde Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	97
Tablo III.58. Kız Kalesi Yöresinde Eğitim Durumları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	98
Tablo III.59. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Eğitim Düzeyleri Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları	98
Tablo III.60. Kız Kalesi Yöresinde Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	99
Tablo III.61. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	100
Tablo III.62. Kız Kalesi Yöresinde Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/ Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları	101

Tablo III.63. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları	102
Tablo III.64. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	103
Tablo III.65. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları	103
Tablo III.66. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Gruplar Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	103
Tablo III.67. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	104
Tablo III.68. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	105
Tablo III.69. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	106
Tablo III.70. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	106

Tablo III.71. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	107
Tablo III.72. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	108
Tablo III.73. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	109
Tablo III.74. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	110
Tablo III.75. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	110
Tablo III.76. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	111
Tablo III.77. Üç Yörede, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	112

Tablo III.78. Üç Yörede, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	113
Tablo III.79. Üç Yörede, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	113
Tablo III.80. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları	115
Tablo III.81. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	115
Tablo III.82. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	116
Tablo III.83. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	117
Tablo III.84. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	117

Tablo III.85. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	118
Tablo III.86. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	119
Tablo III.87. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	120
Tablo III.88. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	120
Tablo III.89. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	121
Tablo III.90. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	122
Tablo III.91. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	122

Tablo III.92. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	123
Tablo III.93. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	124
Tablo III.94. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	124
Tablo III.95. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları	126
Tablo III.96. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	126
Tablo III.97. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	127
Tablo III.98. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	127
Tablo III.99. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	128

Tablo III.100. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	129
Tablo III.101. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	129
Tablo III.102. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	130
Tablo III.103. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	131
Tablo III.104. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	131
Tablo III.105. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	132
Tablo III.106. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	133

Tablo III.107. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	133
Tablo III.108. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	134
Tablo III.109. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	135
Tablo III.110. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	135
Tablo III.111. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları	137
Tablo III.112. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları	137
Tablo III.113. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	138

Tablo III.114. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	138
Tablo III.115. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	139
Tablo III.116. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	140
Tablo III.117. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları	140
Tablo III.118. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	141
Tablo III.119. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	142
Tablo III.120. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	142

Tablo III.121. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	143
Tablo III.122. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	144
Tablo III.123. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	144
Tablo III.124. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	145
Tablo III.125. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	146
Tablo III.126. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları	146
Tablo III.127. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerinde Turistlerin Anketin 8. Maddesine Verdikleri Cevaplara İlişkin Frekans Tablosu	148

I. BÖLÜM

GİRİŞ

Günümüzde turizm endüstrisi, döviz getirisi sağlamanın yanı sıra, istihdamı artıran ve bu yolla ülke gelişimine katkıda bulunan önde gelen endüstri kollarından birisi haline gelmiştir. Türkiye’de turizmin, Gayri Safi Milli Hasıla (GSMH) içindeki payı 1980 yılında yüzde 0.6 iken, bu oran 1998 yılında yüzde 3.8’e ulaşmıştır. Ayrıca turizmin dış ticaret açığını kapama payı 1980 yılında yüzde 6.5 iken 1998 yılına bakıldığında bu oranın yüzde 41’e çıktığı görülmektedir (www.tursab.org.tr/12.htm). Dünya Turizm Örgütü’nün (WTO) yaptığı tahminlere göre ise, ülkemiz turizminin 1995 yılından 2020 yılına kadar ortalama yüzde 5.5 oranında büyümesi beklenmektedir (www.tursab.org.tr/12.htm) ki, bu büyüme oranı Avrupa ülkeleri arasında en yüksek dördüncü büyüme oranıdır (www.tursab.org.tr/12.htm). Dünya Turizm Örgütü’nün bu açıklamasına göre, Türkiye’nin 2010 yılında 17.1 ve 2020 yılında da 27 milyon turist çekmesi beklenmektedir. Buna göre, turizm geliri ve turist sayısı arasındaki oranın aynı düzeyini koruyacağı varsayımından hareketle, Türkiye’nin 2010 yılında 12.5 ve 2020 yılında da 19.8 milyar dolar turizm geliri elde etmesi öngörülmektedir (www.tursab.org.tr/12.htm). Rakamlarla belirtilen bu hızlı artış ülkemiz turizm endüstrisinin gelişiminin, kaliteli bir şekilde desteklenmesinin önemini açıkça ortaya koymaktadır.

Bir toplumun dünya görüşünü, anlayışını ve başka ülke insanları hakkındaki görüşlerini etkileyen sosyal ve kültürel bir olgu olarak tanımlanan turizm, ekonomik etkilerinin yanı sıra, bir bütün olarak toplumların yaşam biçimleri ve gelenekleri açısından da büyük bir öneme sahiptir (Tayfun, 2002: 1). Turizm endüstrisinin gelişmesi sonucu yerel halk ile o bölgeye gelen yabancı turistler arasında belli bir düzeyde etkileşim kaçınılmaz olarak ortaya çıkmaktadır (Tayfun, 2002: 2). Yerel halk tarafından farklı inanç,

kültür, tutum, alışkanlık ve davranışlara sahip yabancılar olarak algılanmakta olan turistler, gittikleri bölgedeki yerel halkın kültürünü, düşünüş ve davranışlarını, giyimlerini, hayat tarzlarını, kişisel ilişkilerini ve tüketim davranışlarını etkileyebilmektedir. Bu durum özellikle az gelişmiş ve Türkiye gibi gelişmekte olan, ekonomik açıdan düşük hayat standartlarına sahip ülkelerde daha belirgin olarak kendini gösterebilmektedir (Tayfun, 2002: 1).

Yukarıda da belirtildiği gibi, turizm sektörünün en önemli ögesi turist, yani “insan” faktörüdür. Ekonominin hiçbir sektörü turizm sektöründe olduğu kadar insanlarla doğrudan ilgili değildir (İçöz, 1991: 15). Bir taraftan turizm talebini oluşturan en önemli unsur bireysel faaliyetler ve bireylerin doğrudan hareketleri, diğer taraftan da turizm arzına anlam kazandıran ve talebe yanıt verebilecek duruma getiren en önemli unsur, yine bireylerdir (İçöz, 1991: 15). Bu nedenle, tez kapsamında araştırılan, yerel halkın turistlere yönelik yardım etme ve cinsel tacize yatkınlıklarının incelenmesi ve turistlerin konuyla ilgili algılarının ölçülmesi sonucu ortaya çıkacak tablo ile olası olumsuzlukların önüne geçilmesi, turistlerin yaptıkları tatilden tatmin olarak ülkelerine dönmelerinin sağlanmasında anahtar rol oynamaktadır. Naumann’a (1995) göre, yeni müşteri çekmek, var olan müşteri devamlılığını sağlamaya göre beş kat daha fazla zaman, para ve kaynak gerektirmektedir (Aktaran: Pizam ve Ellis, 1999: 326). Bu noktadan hareketle, var olan müşterinin, yani turistin, yaptığı tatilden tatmin olmuş olarak ülkesine dönüşünün sağlanması gerekmektedir. Knutson’a göre (1988), insanlar, yaşadıkları kötü deneyimleri diğerlerine göre daha çabuk anımsarlar ve bunu kısa zamanda da unutamazlar; aynı zamanda bu olumsuz izlenimleri diğer kişilere de aktararak, bir bakıma, “ağız yolu ile reklamcılığı” (word of mouth advertising) aleyhte kullanmış olurlar (Aktaran: Kozak, 1990: 28). Dolayısıyla, sadece turistlerin tatmin olmasını sağlayan faktörlerin bilinmesi

yeterli olmamakta, memnun olunan faktörlerin yanı sıra, şikayet nedeni olan konuların da belirlenmesi, müşteri tatmini ile ilgili kararlara temel oluşturmaktadır (Cadotte ve Turgeon, 1988: 45).

Turistler seyahat ettikleri süre boyunca birden fazla tecrübe yaşamak isterler; doğal, kültürel ve tarihi mekanları gezerler; seyahatleri boyunca otelde konaklarlar; sıklıkla yemek yemek ve içmek için otel dışına çıkarlar; alış veriş yaparlar ve yerel halkla iletişim kurarlar (Kozak, 2003: 229), ancak yerel halkın, turistlere aşırı hayranlık duyması ya da kendini kanıtlama istekleri gibi nedenlerle, turistleri rahatsız edecek düzeyde onları taklit etme, onlara benzeme ya da tam tersine antipati duyarak turistlere karşı tavır alma, bazen saldırganlığa varan davranışlar sergileme, bazı durumlarda toplumsal ahlakı bozduğu sanısına kapılarak turistleri uyardırmaya varan davranışlarda bulunma ve bir takım cinsel dürtülerle onlara karşı taciz edici davranışlar sergiledikleri görülebilmekte, (İçöz, 1991: 16-17) bu durum da turistlerin, ülkemiz insanı ve kültürü hakkında yanlış yargılara sahip olmalarına neden olabilmektedir.

Kemer Turizmci ve İşadamları Derneği (KEMİAD), Kemer Kuyumcular, Otel ve Pansiyoncuları, Atatürkçü Düşünce Derneği ve TEMA Kemer Şubesi tarafından yapılan, "Turist Nelerden Şikayetçi" konulu bir araştırma sonuçlarına göre, turistlerin, yerel halkla ilgili şikayetçi oldukları konuların başında, aşırılığa kaçan derecede turistlere selam veren, hatır soran yerel halk, turistin önüne geçip çeşitli nedenler yaratarak mal satmaya çalışan ve dükkanlara çeşitli şekillerde sokulan turistlerin alışveriş yapmamaları durumunda sözle tacizde bulunan esnaf gelmektedir (www.kemernet.com/trhbr3.htm). Bunun dışında bir de turistlere yönelik olarak yapılan tacizin cinsel boyutu bulunmaktadır. Her turizm sezonunun açılması ile turistlere yönelik olarak yapılan cinsel taciz vakaları da

sözlü ve yazılı basındaki yerini almaktadır. 6 Eylül 1998 tarihli Hürriyet Gazetesi'nde yer alan cinsel taciz olayı şu şekilde gerçekleşmiştir:

“Çek Cumhuriyeti vatandaşı 27 yaşındaki Dağmar Kolojova, 2 aylık eşi 28 yaşındaki Lostak Peter Kolojova ile 27 yaşındaki Hana Suncova ve 28 yaşındaki erkek arkadaşı Znedek Vaculuk, Paris'te başlattıkları tatillerini uçakla geldikleri Türkiye'de sürdürdüler. 4 turist, otobüsle Samsun'a geldikten sonra, buradan bisikletleri ile Donalar Köyü'ndeki tarihi Kaya mezarlarını görmek için Kastamonu'nun Taşköprü İlçesi'ne geçtiler. Dönüş sırasında yollarını kaybeden 4 turist, yol üzerinde bir inşaata uğradılar. Buradaki inşaat mühendisleri, işçi Hüseyin Abak'ı rehber olarak turistlerin yanına vererek Kastamonu'ya gönderdi. Akşamüzeri turistlerin bindiği bisikletlerden birinin lastiği patlayınca, ekip, Bademlik Köyü Dere Yatağı Mevkii'nde mola verdi. Yiyecek getirme bahanesiyle Donalar Köyü'ne giden Hüseyin Abak, yemeğini yedikten sonra 'domuz avına gidiyorum' diyerek tüfeği ile evden ayrıldı. Saat 22:00 sıralarında 4 turistin kaldığı yere ulaşan Abak, tanınmamak için kafasına fes, yüzüne peçe taktı. Turistleri tüfekle tehdit eden Abak, Hana ve Dağmar'a tecavüz etti. Bu sırada erkekler Abak'ın üzerine atlayınca çıkan karışıklıkta tüfeğin patlaması sonucu Dağmar, sol kolundan yaralandı. Turistler, evli ve 2 çocuk babası Hüseyin Abak'ı bir ağaca bağlayarak Taşköprü Emniyet Müdürlüğü'ne gidip şikayetçi oldular”. (www.arsiv.hurriyetim.com.tr/hur/turk/98/09/06/olay/03ola.htm).

'Alanya Sapığı da Serbest' başlıklı haber ise basında şu şekilde yer almıştır:

'Arkadaşlarıyla birlikte kaçırdığı 1'i Rüs, 3'ü Hollandalı 4 turiste tecavüz edip 2'sini öldüren Hakan Karayavuz Şartla Salıverme Yasası'ndan yararlanıp tahliye edildi.

Türkiye'yi olduğu kadar Hollanda ve Rusya'yı da sarsan Alanya'daki tecavüz olayı, 24 Mayıs 1995'te yaşandı. Alanya'da dolmuşçuluk yapan Hakan Karayavuz, bir gece arkadaşları Gazi Köleoğlu, Ali Akyüz, Yusuf Çağlayan ve Abdullah Yönet'i de yanına alıp ilçe sokaklarında tur attığı sırada, Rus turist Valeria Kozlova minibüse bindi. Kozlova'yı Asmaca Köyü'ne kaçıran Karayavuz ve arkadaşları sırayla tecavüz ettikleri kadının başını taşla ezerek öldürdüler.

Ertesi gün bu kez yine minibüse binen Hollandalı turistler Marylee Vandijk, Hannake Adricgem ile Suzanne Krananburg'u kaçıran 5 sapık, turistleri Kuşyuvası denilen mevkiye götürdüler. Tecavüz ettikleri turistlerden Vandick'i uçuruma yuvarlayan sapıklar, diğer 2 turisti ise boğazını kesip hareket halindeki araçtan atarak Alanya'ya döndüler. Minibüsten atılan Hannake Adricgem ile Suzanne Krananburg, şans eseri kurtuldu, Vandijk uçurumun dibinde ölü bulundu.

Hayatta kalmayı başaran 2 Hollandalı turistin verdikleri eşkal üzerine olay tarihinde 25 yaşında olan Karayavuz ile arkadaşları yakalanıp adalet önüne çıkarıldı. Hakan Karayavuz 2 kez müebbet ayrıca 3 yıl hücre cezasına mahkum oldu. Yusuf Çağlayan 36 yıl, Gazi Köleoğlu müebbet, Ali Güldal 36 yıl, Abdullah Yönet ise 13 yıl 9 ay hapse mahkum edildi.

Köleoğlu müebbet, Ali Güldalı 36 yıl, Abdullah Yönet ise 13 yıl 9 ay hapse mahkum edildi. Hatay Cezaevi'nde yatan 4 arkadaşı için tahliye isteminde bulundu (www.turizmdebusabah.com/devam.asp?ID=2052).

Turistlerin yüzde 20'si gibi azımsanmayacak bir oranının ülkemize Türk halkını yakından tanımak için geldiği (www.tursab.org.tr/4.html) göz önüne alınırsa, bu gibi rahatsız edici durumlarla karşılaşan turistlerin ülkelerine hoş olmayan izlenimlerle döndükleri sonucu ortaya çıkacaktır. Oysa ki, gerek basındaki haberlerden, gerekse gözlemlerimizden hareketle, yardım etme davranışının ülkemiz insanının gelenekleriyle birleştiğinde turistler için bir çekim unsuru olurken, bununla içiçe yaşanan cinsel taciz olayının ise itici bir unsur olduğu görülmektedir.

Başta da belirtildiği gibi, esas olan, ülkemizi ziyaret eden turistlerin ülkelerine güzel anılarla dönmelerini sağlayarak, tatmin düzeylerini en yüksek noktaya çıkarmak, böylelikle dünya turizm pazarında ülkemiz hakkında pozitif imaj yaratabilmektir.

I.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Turizm işletmelerinin rekabet gücünü yükseltmek bakımından olduğu kadar rekabet ortamında işletmeyi tercih edilir kılmak ve işletmenin devamlılığını sağlayabilmek bakımından da önemli olan turist tatmini (Çakıcı, 1998: 9) konusu, son yıllarda araştırmacıların ve işletme yöneticilerinin ilgisini çekmiş, konuyla ilgili araştırma sayısında artış olmuştur.

Bilindiği gibi, turistler aldıkları hizmetten ne kadar fazla tatmin olurlarsa, o bölgeye ya da tesise tekrar gelme olasılıkları da o kadar artacaktır. Ayrıca Gunderson, Heide ve Olsson'a (1996) göre, turizmin gelişmesinde en önemli unsurlardan bir tanesi de ağız yolu reklamcılığıyla (word of mouth) pozitif imaj yaratabilmektir (Aktaran: Yüksel ve Rimmington, 1998: 58). Bu noktada, işletmelerin büyük rol oynamasının dışında, yerel halkın turistlere karşı tutumları da etkili olmaktadır. Bu tutum ise, pratikte kendisini, turiste

olumlu davranma ve yardım etme şeklinde göstermektedir. Ancak yardım etme davranışının altında yatan niyetin her zaman olumlu olduğu da söylenemez. Özellikle turistlere yönelik cinsel taciz olaylarının büyük çoğunluğunun yardım etme davranışıyla başladığı görülmektedir. Bu nedenle, özellikle turistler söz konusu olduğunda, yardım etme davranışıyla cinsel tacizin yanyana, hatta içiçe olduğu söylenebilir.

Konunun inkar edilemez önemine rağmen, ülkemizde cinsel tacizin incelenmesinin halen tabu olarak görülmesi ve turizm işletmelerinin, imajlarını olumsuz etkileyeceği düşüncesiyle konuyla ilgili yapılacak araştırmalara izin vermemeleri gibi nedenlerden dolayı konunun araştırılmasında sıkıntılar yaşanmaktadır. Cinsel taciz olgusu ve sonuçları ile ilgili ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde, konunun, örgütsel davranış, hukuk, sosyal psikoloji gibi çeşitli disiplinlerde çalışan araştırmacılar tarafından irdelenmeye çalışıldığı görülmüş, ancak turizm endüstrisinin karmaşık yapısı nedeniyle konuyla ilgili araştırmaların çok sınırlı düzeyde kaldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle araştırmada, turistlerin bir ülkeyi tercih edip etmemelerinde önemli bir faktör olduğu düşünülen yardım etme ve cinsel taciz kavramları irdelenmiş, yerel halkın turistlere yardım etme ve cinsel taciz eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından farklılaşıp farklılaşmadığını saptayabilmek amacıyla "Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeği" (TYETYÖ) geliştirilerek, turistlerin bu konulardaki algılarının nasıl olduğunun belirlenmesine çalışılmıştır.

Yardım etme ve cinsel taciz davranışlarının düzeyinin saptanmasına yönelik bu çalışmayla gerek bölgesel olarak, gerekse hangi özelliklere sahip bireylerin bu eğilimleri taşıdığı belirlenmesiyle, turistler açısından tehlike oluşturabilecek yöreler saptanabilecek, ülkemizin risk haritası çıkartılarak çeşitli önlemler alınabilecek, böylelikle turizm sektörümüze önemli katkılar sağlanmış olacaktır.

Bu çalışma, bu yönde yapılan ilk çalışmalardan biri olduğu için, gerek zaman darlığı gerekse maddi yetersizlikler nedeniyle, henüz risk alanlarının saptanmasından uzak olunmakla birlikte, Ürgüp, Bodrum, Kız Kalesi olarak tespit edilen yöreler ve ilk kez bu yönde bir ölçme aracı geliştirilmesi açısından bu tür çalışmalara ışık tutacağı düşünülmektedir. İzleyen bölümde araştırmanın kuramsal çerçevesini oluşturan *cinsel taciz* ve *yardım etme* kavramlarının incelenmesine çalışılacaktır.

I.2. Kuramsal Çerçeve

Bu çalışmada öncelikle, *cinsel taciz* üzerine yoğunlaşılacak olmasına rağmen, cinsel taciz üzerine yapılmış pek fazla çalışmaya rastlanmaması nedeniyle, genel olarak taciz kavramı ele alınarak kuramsal çerçeveye değinilecektir. Ayrıca, çalışmada, taciz kavramındaki vurgunun genellikle ve ağırlıkla cinsel taciz üzerine olması nedeniyle çoğu zaman “taciz” dendiğinde kastedilen “cinsel taciz”dir. Tacizin iş hayatındaki yeri ve turizm endüstrisindeki boyutları irdelenerek, kavrama açıklık getirildikten sonra, içiçe bir diğer kavram olan *yardım etme* davranışının literatüre yansımalarına yer verilecektir.

I.2.1. Literatürde Taciz ve Cinsel Taciz Kavramı

I.2.1.1. Taciz ve Cinsel Tacizin Tanımı

Bireylerin tacizi oluşturan etmenlerin neler olduğu konusundaki algılamalarının çok farklı oluşu nedeniyle, tacizin net bir tanımının yapılması oldukça güç olmakla beraber (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 48), sözlük anlamı, “bir kimsenin canını sıkma, rahatını kaçırma ve kişiyi tedirgin ederek aciz bırakma” (Meydan Larousse, 1969: 827) olan taciz, günümüz toplumunda günlük yaşantımızda oldukça sık ortaya çıkan ve maruz kalan kişiye rahatsızlık veren önemli olgulardan biri olarak tanımlanabilir. 1992 yılında Uluslararası İşçi Örgütü (ILO)’nün 23 ülkede gerçekleştirdiği anket sonuçlarına göre, cinsel taciz olgusu bütün kadınların ortak sorunu olarak gündemdeki yerini almıştır

(www.feminist.org/911/harasswhatdo.html Shockwaves: The Global Impact of Sexual Harassment, Susan Webb, 1994).

Taciz konusu ile ilgili literatür incelendiğinde, tacizin cinsellik boyutunun ön planda ele alındığı görülmektedir.

Cinsel taciz, ilk olarak hukuk profesörü Catherine Mac Kinnon tarafından, “Sexual Harassment of Working Women” (Çalışan Kadına Cinsel Taciz) adıyla çıkarttığı kitabında, eşit olmayan güçlerin birbiriyle ilişkisi sonucu, istenmeden, zorla kabul ettirilen cinsel istekler olarak tanımlanmıştır (Sherwyn, Kaufman ve Klausner, 2000: 76). Mac Kinnon cinsel taciz konusunun tartışılmasına öncülük etmiş ve bu tarihten sonra tartışmalar cinsel tacizin boyutları ve tanımı üzerinde yoğunlaşmıştır.

Uluslararası Çalışma Örgütü’ne (ILO) göre, cinsel taciz, birisi tarafından karşısındaki işçinin korkmasına, aşağılanmasına, ezilmesine neden olan ya da işçinin çalışma performansını etkileyen, iş güvenliğini yok eden, tehdit edici veya korkutucu bir çalışma ortamı yaratılmasına neden olan her türlü istenmeyen sözlü veya fiziksel cinsel girişimler, açık, aşağılayıcı ifadeler ya da cinsel ayrımcı ifadelerdir ([www.kadinlar.com/kadin/cinsel taciz.html](http://www.kadinlar.com/kadin/cinsel_taciz.html)).

Civil Rights Act of 1964’e göre cinsel taciz, kendi isteği veya rızası olmadan kişiye karşı sözlü veya fiziksel olarak yapılan sarkıntılık ve genel ahlaka aykırı davranışlar olarak tanımlanmaktadır (Aktaran: Türker, 1997: 74).

The European Commission Code of Practice (ECCP), ise cinsel taciz kavramını, cinsellikle ilgili istenmeyen tavırlara maruz kalma ya da çalışan kadının veya erkeğin, işteki saygınlığını zedeleyecek cinsellik içeren fiziksel, sözlü ya da sözlü olmayan tavırlar olarak tanımlamakta, ayrıca aynı komisyonun aldığı karara göre cinsel tacizin varlığından söz edebilmek için, istenmeyen bir cinsel yaklaşım olması, cinsel onay isteği

taşıması ve cinsellik içeren bir takım sözlü ya da fiziksel tavırlar içermesi gerekmektedir. Bu tavırlar, bireyin işe alımında dolaylı ya da açıkça ortaya çıkabildiği gibi, iş yaşamında düşmanca bir ortam yaratarak da kendini gösterebilmektedir (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 48).

Yan gözle bakmak, ıslık çalmak, cinsellikle ilgili kinayeli sözler söylemek, kadının vücudu hakkında yorumda bulunmak, cinsellik içeren tehditkar mektuplar yazmak, randevu almak konusunda baskı kurmak, cinsellik içeren hareketler yapmak, istenmeyen dokunuşlar, cinsel içerikli espriler, uygunsuz davetler, “güzelim bana baksana” gibi talepkar sözler söylemek, müstehcen telefon görüşmeleri yapmak, uygun olmayan hediyeler (iç çamaşırı vb.) vermek gibi (Griffin ve Ebert, 1994: 264, www.kadinlar.com/kadin/cinsel_taciz.html) istenmeden gerçekleştirilen davranışlar cinsel tacizi oluşturmakta, sürekli provake amaçlı açık saçık espriler yapmak da cinsel taciz olarak algılanabilmektedir (Woods ve Kavanaugh, 1994: 21; Schaefer ve Lamm, 1995: 167).

Bakırcı'ya (1998) göre, cinsel taciz, ırk, milliyet, din, politik görüş, bir sendikaya üye olup olmama, yaş (çok genç ya da yaşlı olma), fiziksel görünüş gibi nedenlere bağlı olabilmektedir. Farklı özelliklere sahip, kurumsal güce sahip olmayan ve azınlıkta olan kişilere yönelik cinsel tacize iş yerlerinde ve günlük yaşantının diğer alanlarında sık sık rastlanmaktadır (Aktaran: Eser, 2001: 34).

Rosen'a (2000) göre, cinsel taciz ortamdan ortama farklılık gösterebilmektedir. Örneğin yukarıdan aşağıya süzmek (asansör bakışı) de bazı çevrelerde cinsel taciz olarak kabul edilmektedir (Aktaran: Eser, 2001: 36).

Betts ve Newman (1982), Robbins (1992) ise cinsel tacizi maddeler halinde aşağıdaki şekilde tanımlamışlardır (Aktaran: Eser, 2001:36):

a) *Sözel olarak cinsel taciz:*

Cinsel öneri ve taleplerde bulunmak,
 Cinsel imalarda ve aşağılamalarda bulunmak,
 Cinsellik içeren şakalar yapmak,
 Tehditlerde bulunmak ve
 Cinsiyet ve cinsel kimlik üzerine genel yorumlarda bulunmaktır.

b) *Sözel olmayan cinsel taciz:*

Islık çalmak, hoş olmayan gülümsemeler, cinsel amaçlı göz süzmeler,
 Tahrik edici ya da aşağılayıcı sesler,
 Müstehcen mimikler, hareketler ve
 Müstehcen materyallerin gösterilmesidir.

c) *Fiziksel yapılan cinsel taciz:*

Dokunmak, çimdiklemek, sıvazlamak,
 Fiziksel olarak zarar veren davranışlar ve
 Cinsel ilişkiye zorlamaktır.

Olayın en karmaşık ve tartışmalı yanı, hangi davranışın cinsel taciz olarak kabul edileceği konusunda ortaya çıkmaktadır. Cinsel tacize erkeklerden daha çok maruz kalan kadınlarda bile, neyin taciz olup neyin olmadığı konusunda bir fikir birliği söz konusu değildir (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 49). Business & Legal Reports, Inc., cinsel taciz tanımlanırken, maruz kalan kişinin, kendisine yöneltilen hareketten ne derece etkilendiğine, ve ne hissettiğine bakılması gerektiğine dikkat çekmektedir (Agrusa ve Coats).

Başta da belirtildiği gibi cinsel taciz olgusu, kültürden kültüre, insanların anlayış ve algılama, düzeylerine göre farklılık göstermesinden ötürü tanımlanmasında da

farklılıklar görülür. Ancak Mac Kinnon'a (1978) göre, cinsel tacizin ortak özellikleri, sözlü ve fiziksel olarak gerçekleştirilmesi, cinsel rüşvet/gözdağı (quid pro quo) içermesi ya da iş yerinde düşmanca ortam (hostile environment) oluşmasına neden olan daha genel hareketleri kapsamı, baskı ve sertlik derecesinin değişken olması, maruz kalan kişi tarafından hoş karşılanmaması olarak belirtilebilir (www.ilo.org/public/english/protection/safeworkgender/encyclo/psyl4ae.htm).

I.2.1.2. İş Yerinde Cinsel Taciz Kavramı

Cinsel taciz, kişinin iş performansını düşüren ve yaptığı işten duyduğu zevki azaltan, istenmeyen ya da hoş karşılanmayan cinsel teklifler olarak tanımlanmaktadır (Schaefer ve Lamm, 1995: 167).

Mac Kinnon'a göre (1978), cinsel taciz olayının önemi, kadınların iş hayatına atılmasıyla anlaşılmış (Aktaran: Robbins, 1998: 408), A.B.D.'de İstihdamda Fırsat Eşitliği Komisyonu'nun (EEOC) 1980 yılında hazırlamış olduğu ve iş yerinde cinsel taciz konusuna yer veren ilk hukuki belge olan *Rehber Kuralları* ile 1980 yılından itibaren konü, işletmelerin ve medyanın ilgi odağı haline gelmiştir (Aktaran: Robbins, 1998: 408). Bu belgede, iş yerinde cinsel taciz Mac Kinnon'un görüşleri doğrultusunda genel olarak cinsel rüşvet/gözdağı (quid pro quo) ve düşmanca ortama (hostile environment) neden olan taciz olmak üzere iki kategoride incelenmektedir (Sherwyn, Sturman, Eigen, Heise ve Walwyn, 2001: 47; Agrusa ve Coats; www.feminist.org/911/harasswhatdo.html).

Cinsel rüşvet/gözdağı (quid pro quo) taciz, çalışanın aldığı ücretin, çalışma koşullarının, iş yerindeki konumunu korumasının, işverenin cinsel tacizlerine boyun eğmesine ya da karşı çıkmasına göre belirlenmesi olarak tanımlanmaktadır. En basit anlamda çalışanın, işvereni tarafından "ya benimle birlikte olursun ya da kovulursun" sözlerine maruz kaldığı bir güç oyunudur (Sherwyn ve diğ. 2000: 76). Düşmanca ortam

yaratan taciz biçimi ise, çalışanın işveren tarafından cinsel içerikli huzursuzluklar yaşaması, küfür içeren ya da müstehcen konuşmalara maruz kalması, çalışanı yıldırmaya yönelik, baskıcı, soğuk ortam yaratılması olarak özetlenebilmektedir (Woods ve Kavanaugh, 1994: 21; Sherwyn ve diğ. 2000: 76).

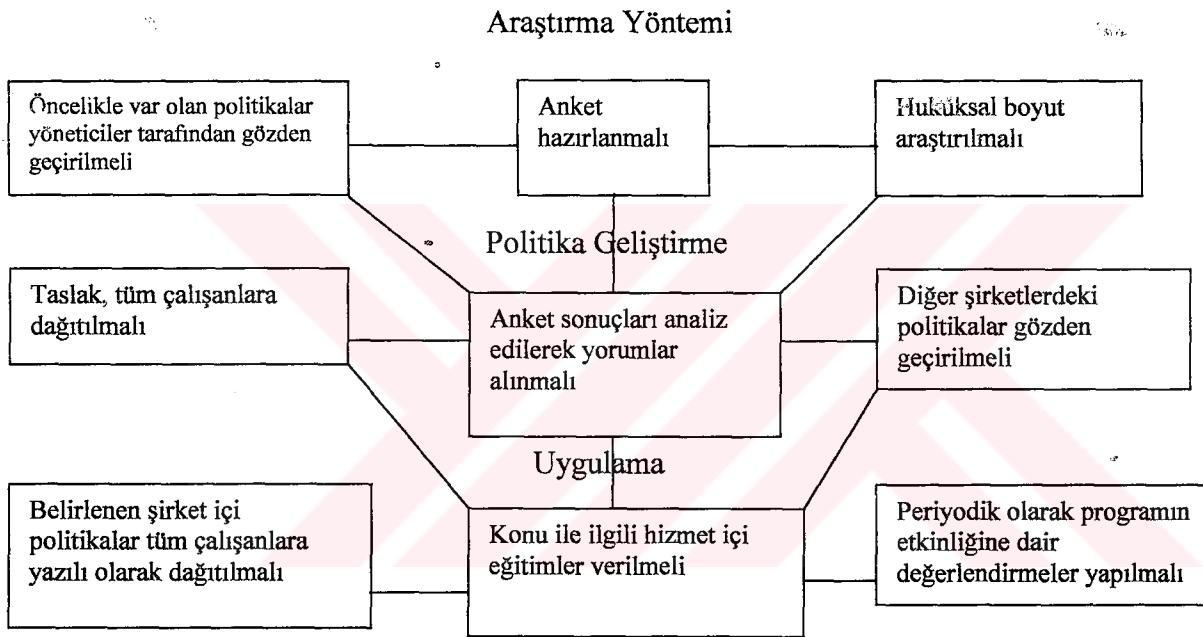
Tangri, Burt ve Johnson'a (1982) göre, iş yerinde cinsel tacizi açıklama girişimleri, doğal/biyolojik görüş, sosyokültürel görüş ve örgütsel görüş olmak üzere üçe ayrılmaktadır. Doğal/biyolojik görüş, cinsel tacizi reddeder ve bu tür davranışları insanlar arasındaki doğal cinsel çekimin bir sonucu olarak açıklar. Bu görüş, cinsel tacizi olumsuz bir niyetten çok erkeklerin olumsuz bir amaç gütmekten cinsel ilgisi olarak belirtmektedir. Toplumda da yaygın olan bu görüş, konu ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda pek destek bulamamış ve eleştirilmiştir. Sosyokültürel görüş, cinsel tacizin erkeklerin egemen oldukları ataerkil sistemin yarattığı cinsler arasındaki eşitsizlikten kaynaklandığını öne sürer. Cinsel tacizi, erkeklerin cinsiyet rollerinden kaynaklanan kişisel ve sosyokültürel güçlerinin bir sonucu ve kadınlar üzerindeki ekonomik ve politik egemenliklerini sürdürmede bir araç olarak görür. Dolayısıyla bu görüşe göre cinsel tacizde bulunanlar genellikle erkekler, tacize maruz kalanlar ise kadınlar olmaktadır. Eller da (1990), cinsel taciz olayına çoğunlukla kadınların maruz kaldıklarını ancak erkeklerin de zaman zaman cinsel tacize uğradıklarını belirtmiştir (Aktaran: Woods ve Kavanaugh, 1994: 17). Woods ve Kavanaugh (1994), erkek çalışanların yüzde 80'inin, kadın çalışanların ise yüzde 90'ının cinsel taciz ve cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldıklarını belirterek Eller'in görüşünü desteklemişlerdir (Woods ve Kavanaugh, 1994: 16). Örgütsel görüşte ise, cinsel tacizin iş yerlerindeki hiyerarşik yapı ve bu yapı içerisindeki kadın-erkek oranından kaynaklanan güç ve statü eşitsizliği, iş yerlerindeki erkek egemenliğinin baskın olduğu ortam, cinsel tacizin önlenmesi yönünde politikaların belirlenmemesi gibi yapısal

nedenlerden kaynaklandığı belirtilmektedir (Aktaran: Eser, 2001: 38). Bilindiği gibi, örgütlerin başarılı olmasında, bir projeye ilgili ekiplerin oluşturulması ve ekip içindeki çalışanların birbirleriyle ya da ekiplerin diğer ekiplerle koordineli çalışmasının sağlanması hayati rol oynamaktadır. Burada önemli olan, bilginin paylaşımının sağlanması ve iletişimin üst seviyede gerçekleştirilmesidir. Ancak ekipteki kişilerin, paylaşılması gereken bilgileri, kendi çıkarları doğrultusunda saklamaları, iletişimde kopukluk yaratmaları, onlara çalışma arkadaşlarına göre, güç kazandırabilir ve bu gücün çıkar amacı olarak kullanılmasına (ki cinsel taciz de buna bir örnek oluşturmaktadır) neden olabilmektedir (Robbins, 1998: 409). Bir başka deyişle, cinsel taciz olgusu güçle anlamlandırılabilir ve kendinden güçsüz olanı kontrol etme ya da tehdit etme olarak da tanımlanabilir (Robbins, 1998: 410). Bir çok araştırmacı güç (power) kavramının, cinsel taciz olgusunu anlamının temeli olduğunu belirtmişlerdir. Çeşitli araştırmalar da bunun yönetici ya da üst tarafından, gücü, yetkiyi kullanarak yapılan cinsel taciz olayları için geçerli olduğunu kanıtlamaktadır (Robbins, 1998: 409). Ast-üst ilişkisi, eşit olmayan güçlerin ilişkisine verilebilecek en iyi örneklerdendir. Üst, astın terfisine karar vermede, maaşı ve ikramiyeleri belirlemede, izin verme konusunda yetkili kişidir ve bu kararlar, üstün ast karşısında güçlü olmasını sağlar. Ancak aynı pozisyonda çalışan kişilerin de doğrudan verilmese bile, zamanla birbirlerine oranla güçlü duruma geldikleri ve bu gücü yine cinsel tacize yönelik kullanabildikleri de görülmektedir (Robbins, 1998: 409).

Sandroff'a (1992) göre, cinsel tacizin sık görüldüğü işletmelerde, ırkçı yaklaşımlar ve diğer adil olmayan ayrımlar da sıkça görülmektedir (Aktaran: Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 51). Gutek (1985), Fitzgerald ve Ormerod (1993), cinsel tacizin iş tatminini azaltarak işten ayrılma oranını artırdığını ve bu nedenle işverene maliyetinin yüksek olduğuna dikkat çekmişlerdir (www.ilo.org/public/english/protection/safework/

gender/encyclo/psyl4ae.htm). A.B.D.'de 500 şirketin cinsel taciz nedeniyle yaşadıkları mali kaybın yıl başına \$8milyon olduğu tahmin edilmektedir (Aalberts ve Seidman, 1996: 79). Yükümlülüklerden ve yasal maliyetlerden kaçınmak, yetenekli çalışanları kaybetmemek ve müşterilerin olumlu izlenimlerini kaybetmemek için, her işyerinin cinsel tacizle ilgili, dikkatle ve özenle tasarlanmış şirketçi politikaya (Şekil-I.1.) ihtiyacı vardır (Aalberts ve Seidman, 1996: 78).

Şekil I.1. Şirket İçi Cinsel Taciz Politikası Oluşturulması

(Kaynak: Gilbert, Guerrier ve Guy. "Sexual Harassment Issues In The Hospitality Industry. 1998: 52).

Buna göre, öncelikle cinsel tacizin ne olduğu tanımlanmalı, daha sonra şirket yönetimine bu tür davranışların yasaklandığı belirtilmeli, çalışanlara böyle bir durumla karşı karşıya kaldıklarında izlemeleri gereken yol açıklanmalı, üstleri tarafından tacize uğrayan çalışanların iş güvenliklerinin korunacağına dair güvence verilmeli ve bu politikanın, her yeni işe başlayan personele açıklanarak, sık sık gözden geçirilmesi sağlanmalıdır (Sherwyn ve Tracey, 1998: 17, DeCenzo ve Robbins, 1999: 87).

Yukarıda da bahsedildiği gibi, cinsel tacizin, ekonomi açısından işletmeye maliyetine bakıldığında, üretimin azaldığı, işe gelmeme ve işten ayrılma oranının arttığı görülmektedir. Ancak bir de tacizin kolaylıkla tespit edilemeyen, çalışanın psikolojisinin zarar görmesine neden olan bir boyutundan söz edilebilir. Cinsel taciz, masum bir flört ya da kadın ve erkeğin birbirlerine duydukları ilginin sonucu olarak ortaya çıkan bir olgu değil, bir iş yerinde yaşandığı zaman kadının psikolojisini ve fiziksel olarak güvenliğini ciddi bir biçimde tehdit eden, iş performansını etkileyen bir olgudur (Hamilton ve Veglahn, 1992: 88; www.feminist.org/911/harasswhatdo.html, Shockwaves: The Global Impact of Sexual Harassment, Susan Webb, 1994). Cinsel taciz genellikle üst tarafından asta karşı gerçekleştirildiği için, cinsel tacize maruz kalan kadın, tacize karşılık vermediği takdirde, işini kaybetme korkusu taşımaktadır (www.ilo.org/public/english/protection/safework/gender/encyclo/psy14ae.htm). Earnshaw ve Davidson'a (1994) göre, cinsel tacize maruz kalan kişilerde, yorgunluk, öfke, uyku ve yeme alışkanlıklarında değişimler, depresyon, kendine güvensizlik...vb. görülebilmektedir (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 52). Herman'a (1981) göre, cinsel taciz, yaşayan kişi için çoğu zaman travmatik etkilere sahiptir. Bu travmatik etkiler sadece yaşandığı dönemde kalmayıp çok daha ileriki yıllarda da görülebilmektedir (Sezgin, 1996: 237). Cinsel tacize uğramış olanlar için, saldırganın ölümü, evlilik, çocuk doğumu, evin soyulması gibi bir çok durum tetikleyici olabilir. Yaşanılan deneyimin tekrar yaşanıyormuş gibi olması (flashback) ya da kabuslarla kötü hatıralar geri dönebilir (www.psikofarma.8m.net/hasta/cinselsapma.html). Cinsel taciz mağdurları, olayın duyulmaması için, toplumdan, çevreden, ailelerinden baskı görmekte ve toplum karşısında kabul görmek, dışlanmamak için bu baskıya boyun eğmek durumunda kalmaktadırlar (Sezgin, 1996: 243). Bu baskının sonucunda cinsel tacize maruz kalan kişi çoğu zaman olayın etkisinden tek başına kurtulamaz. Bakırköy Ruh ve Sinir Hastalıkları

Hastanesi verilerine göre, intihar olaylarının 1/3'ünün cinsel kaynaklı (www.aksam.com.tr/arsiv/aksam/2003/06/13/yazidizi/yazidizi1.html) olduğu göz önüne alınırsa, olayın profesyonel destek alınarak tedavi edilmesinin gerekliliği de daha iyi anlaşılacaktır.

Cinsel taciz ile ilgili önemli bir başka konu ise, tacizde bulunan kişinin net davranışlar sergilememesi nedeniyle çoğu zaman mağdurun yaşadığı olayı cinsel taciz olarak algılayıp algılamama konusunda kafasında soru işaretleri oluşmasıdır (Wayne, Riordan ve Thomas, 2001: 180). Arkadaşlık sınırlarının nerede bittiği ve tacizin nerede başladığı genellikle birbirine karıştırılmaktadır bu nedenle, iş arkadaşı tarafından olayı yaşayan kadın, bu tür hareketleri samimiyet ifadesi olarak da algılayabilmektedir (Robbins, 1998: 409). Verespej'e (1995) göre; cinsel taciz birçok zaman çok açık bir biçimde yapılmakla birlikte, daha kafa karıştırıcı olanı fiziksel bir saldırı ya da cinsel talebin ötesinde, cinsellik içeren şakalar yapmak, cinsel performans konusunda böbürlenmek, cinsel imalarla komplimanlarda bulunmak, açık saçık sözler söylemek de olabilir (Agrusa ve Coats). Head'e (1995) göre, bir davranışın cinsel taciz olarak algılanıp algılanmaması, örgütteki hiyerarşik yapının ve cinsel tacizi gerçekleştiren/tacize maruz kalan kişilerin cinsiyetlerinin bir fonksiyonudur (Aktaran: Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 48). İnsan kaynakları uzmanları, en büyük sorun olarak, cinsel tacizin, yöneticiler tarafından tam olarak tanımlanmamış olmasını gösterirler. Hangi hareketlerin cinsel taciz sınıflamasına girdiği tamamen, maruz kalan kişinin yetiştiriliş biçimine ve algılarına bağlıdır. Ayrıca Head (1995), cinsel tacizi algılamanın, alınan eğitim düzeyiyle ters ilişkili olduğunu; yani eğitim düzeyi arttıkça, tacizi tolere etme eğiliminin düşüş gösterdiğini savunmaktadır. Gutek (1993) de benzer bir çalışmayla, eğitim düzeyi yüksek kadınların, cinsel tacize daha az toleranslı davrandıklarını saptamıştır (Aktaran: Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 48).

Gutek'e (1985) göre, kadınlar, erkeklerin cinsellikle ilgili sözlerini bir çok zaman taciz olarak nitelendiremezler. Bunun nedeni, bu tür davranışların bütün erkeklerin bir parçası olduğuna inanmalarıdır. Ayrıca, Fitzgerald ve Ormerod'a (1993) göre, çalışan kadınlar üstleri tarafından yapılan hareketleri aynı konumda çalışan akranlarına oranla, taciz olarak algılamaya daha eğilimlidirler (www.ilo.org/public/english/protection/safework/gender/encyclo/psy14ae.htm).

Cinsel tacizi yaşayan kadının kendisini suçlu hissetmesi ya da korkması sonucu yaşadığı olayı açıklamaktan çekinmesi ve kimi zaman inkar etmesi gibi nedenlerle iş yerlerinde yaşanan cinsel tacizin boyutları gizli kalmıştır (www.ilo.org/public/english/protection/safework/gender/encyclo/psy14ae.htm). Ancak günümüzde çalışanların daha bilinçli olmaları sonucunda, iş yerinde yaşanan cinsel taciz konusu saklı olmaktan çıkmış, konuyla ilgili şikayetlerin sayısı artmıştır. 1991'de A.B.D.'de yapılan bir araştırmaya göre, yüzde 23 oranında kadın, iş yerinde cinsel tacize uğradığı iddiasıyla mahkemeye başvurmuş, bu oran 1992'de yüzde 32'ye çıkmıştır. Morin'e (1993) göre, bir sene içinde hızla artan bu oran, cinsel taciz vakalarının artmasına değil, kadınların haklarını aramak konusunda bilinçlenmelerine bağlıdır (Schaefer ve Lamm, 1995: 167).

Cinsel taciz, Amerika ve İngiltere gibi gelişmiş ülkelerde, ülkemize göre çok daha ağır yaptırımlara sahiptir. A.B.D.'de cinsel taciz olarak tanımlanan, çalışana terfi vaadi vererek, cinsel taleplerde bulunmak, çalışana randevulaşma konusunda baskı yapmak, kalçalarına dokunmak, müstehcen fıkralar anlatmak, şakalar yapmak, bir kadın çalışana hitap ederken "tatlım" gibi sözler kullanmak, iş yerine, vücudu teşhir eden posterler ya da resimler asmak, cinsel ayrımcılığı vurgulayan aksesuarlar kullanmak gibi davranışların yasalarla önüne geçilmeye çalışılmaktadır (Griffin ve Ebert, 1994: 264; Robbins, 1998: 409). Türkiye'de ise, ILO 1994 verilerine göre, cinsel taciz A.B.D., AB'ye

üye ülkeler, Japonya, Hong Kong gibi gelişmiş ülkelere kıyasla yeni bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Aktaran: Eser, 2001: 37).

I.2.1.3. Turizm Endüstrisi ve Cinsel Taciz Kavramı

Toplumun genel eğitim düzeyinin düşük olması ve sosyokültürel açıdan batı ülkelerinden farklı ve onlarla uyumsuz bir yapıya sahip olması, turizm sektörünün istenen ölçüde gelişmesini önleyici bir etken olarak görülmekte ve sektörde insan unsuru ile ilgili sorunların yaşanmasına neden olmaktadır (İçöz, 1991: 15). Örnek olarak, 1987 yılında UNESCO tarafından Dünya Kültür Mirası listesine alınan Nemrut Dağı (www.milliyet.com.tr/2003/06/03/yasam/yas13.html) ile ünlü Adıyaman'ın, Kahta Köyü'nde sayıları günden güne artan baraka türü kamp yerlerinde köylüler tarafından turistlere cinsel taciz, hırsızlık gibi kötü muamelelerde bulunulmakta ve bu haberler Avrupa basınında da yer almaktadır. Kahta'nın imajını zedeleyen bu haberler sonucunda, Almanya'da yayınlanan bir haritada Kahta'da kurulu olan bir kampın "gitmeyin tehlikelidir" anlamına gelen kırmızı renkle işaretlendiği belirtilmektedir (www.angelfire.com/il/adiyamanlilar/inceleme.html).

Gazete sayfaları ve televizyon ekranları kanalıyla algılama ve düşünme biçimlerimize giren "cinsel obje olarak yabancı kadın" imgesi yoluyla cinsel taciz olgusu kıskırtılmakta, desteklenmekte, tekrar oluşması için ortam hazırlanmaktadır. Örnek olarak, Tempo Dergisi'nde "AŞK TURİZMİ ÜSSÜ: BODRUM" başlığıyla yer alan bir yazı şu şekilde devam etmektedir:

"İngiliz, İrlandalı, Hollandalı, Türk erkekleriyle macera yaşamak için Gumbet'e koşuyor. Onlar için tatil özgürlük demek, sınırsız içki, sabaha kadar dans, eğlence. İstedikleri her çılgınlığı yapacaklar. Bir de yaz aşkı, macera yaşayacaklar. Aradıkları her şeyi Gumbet'te buluyorlar. Sıcak temas üssü barlar ve diskolar. Türk erkeği onlarınkine benzemiyor, çok sevecen, çok ilgili ve güçlü. Kimi aşık olup evlenmeye kalkıyor, kimi maceraya duygu karıştırmıyor, kimi de bu işten servet yapıyor." (Onbaşı, 2002: 12-13).

Woods ve Kavanaugh (1994), Eller (1990), yaptıkları araştırmalar sonucu, turizm endüstrisinde cinsel taciz olayıyla karşılaşma sıklığının diğer endüstrilere oranla daha çok görüldüğünü saptamışlardır (Aktaran: Siou Leng Leong, 2000). Bunun nedeni olarak, hizmet endüstrisinin yapısı nedeniyle, çoğu zaman müşterilerle birebir ilişkiler kurulması gösterilmektedir. Ayrıca, turizm endüstrisinde çalışanların dışa dönük kişiler (outgoing personalities) olmaları da işletmenin başarısında önemlidir, çünkü günümüzde insanlar sadece yemek yemek için değil rahatlamak ve eğlenmek için de restoranlara gitmektedirler. Bu nedenle servis elemanları, genç, dinamik ve sosyal, müşteriyle iyi ilişkiler kurabilen insanlar arasından seçilmektedir. Bu durum da müşteriler tarafından servis elemanlarına yönelik yapılan cinsel taciz olayını gündeme getirebilmektedir. Ayrıca turizm endüstrisinde cinsel taciz olayı çalışanlar tarafından ya da müşteri tarafından gerçekleştirilebildiği için, tacizle, diğer sektörlere oranla daha sık karşılaşıldığı saptanmıştır (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 49). 72 restoran çalışanı üzerinde yapılan araştırma sonucuna göre, çalışanların yüzde 30.9'u cinsel tacize uğradıklarını, yüzde 60.6'sı cinsel tacizin restoran sektöründe, diğer sektörlere oranla daha sık yaşandığını belirtmiştir (Agrusa ve Coats).

Hall (1993), müşterilerle flört etmenin ve seksepale sahip olmanın, müşterilerce hizmet sektörünün vazgeçilmez bir parçası olarak algılandığını saptamıştır (Aktaran: Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 50). Ancak hizmeti satmakla, cinselliği satmanın arasında çok ince bir çizgi olduğu unutulmamalıdır.

Dünyaca ünlü restoranlar zinciri TGI Fridays'dē satış politikası olarak, müşterilerle flört etmenin gerekliliği, böylelikle müşterinin işletmeye tekrar gelmesinin sağlanacağı, bu yolla satışların artacağı, verilen eğitim programlarıyla çalışanlara aktarılmaktadır (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 51). Ancak, yukarıda da değinildiği gibi,

ince çizgiyi görebilmek bu noktada önem taşımaktadır. MacKinnon'a (1979) göre garson, herhangi bir cinsel taciz olayıyla başa çıkabilmek için, uyanık, dikkatli ve becerikli olmalı, tehlikeyi önceden sezerek, önlemini, müşteriyi kırmayacak şekilde alabilmelidir (Aktaran: Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 51).

Hong Kong'da restoran çalışanları üzerinde yapılan cinsel taciz araştırmaları sonucunda kadın çalışanların geleneklerden ötürü erkeklere oranla daha fazla tacize maruz kaldığı saptanmıştır (Siou Leng Leong, 2000). Louisiana'da restoran işletmelerinde çalışan 100 kişi üzerinde yapılan bir araştırma sonucu yüzde 30.9'unun cinsel taciz olayıyla karşılaştıkları görülmüş, kadın cevaplayıcılar yüzde 42.4 oranında cinsel tacize uğradıklarını ifade ederken, bu oran erkek cevaplayıcılarda yüzde 21.1'de kalmıştır (Agrusa ve Coats).

Cook (1996), araştırmasında, Londra'da garsonluk yapan bir kadın çalışanın yorumuna yer vermiştir. Çalışan, tanıdığı her kadın garsonun, cumartesi günleri özellikle mini etek giydiğini, çünkü cumartesi günleri müşterinin daha yoğun olduğunu ve bu yolla daha çok bahşiş toplanabileceğini belirtmektedir. Ancak aynı kişi, bahşişlerin erkek müşterilerden geldiğini, kadınların ise bahşiş bırakmadıklarını da belirtmiştir (Aktaran: Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 51). Konuyla ilgili bir başka araştırmada ise, yöneticilerin yüzde 80'inin kıyafetin önemli bir faktör olduğunu belirttikleri tespit edilmiştir. Buna göre cevaplayıcıların yüzde 39'u çalışanların çok kısa etek giymeleri gerektiğini belirtirken, yüzde 38'i çalışanların pantolon giymelerine izin vermediklerini belirtmiştir (Gilbert, Guerrier ve Guy, 1998: 50).

Yerel halk tarafından turiste yönelik gerçekleştirilen taciz olaylarının literatüre yansımalarına değinmek gerekirse; Nepal'de yapılan cinsel suçlar ve turizm konulu bir araştırmaya göre, batılı kadınların rasgele cinsel ilişkide bulunan kimseler olarak

algılanmaları nedeniyle, cinsel saldırı erkek çalışanlardan kadın turistlere yönelik olarak gerçekleşmektedir (Brown, 1999: 107). Ayrıca yine aynı araştırma, Nepal polisinin işkenceci ve tecavüzcü olarak bilindiğini, turistlerin herhangi bir cinsel taciz olayıyla karşılaştıklarında polise kendilerini ifade etmekte güçlükler yaşadıklarını ortaya koymaktadır (Brown, 1999: 109).

Nepal’de yerel halk tarafından turistlere yönelik gerçekleştirilen cinsel taciz oranındaki artış ve bunun dünya basınındaki yansımaları, Nepalli otoriteleri ve araştırmacıları harekete geçirmiş, araştırmacılar cinsel tacizin önüne geçilemediği takdirde, Nepal’e olan turist akınının duracağını belirtmişlerdir (Brown, 1999: 107). Oysa az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin döviz elde etmeye çalışmaları ve bunun için dış turizme önem vermelerinin gerekliliği bilinen bir gerçektir. Nepal örneğine bakıldığında, cinsel tacize uğrayan turistlerin polisleri kendilerini ifade edemedikleri, kültür nedeniyle cinsel tacize uğrayan kişinin suçlu olduğuna inanıldığı görülmektedir.

1991–1994 yılları arasında Barbados’daki 7800 turist üzerinde yapılan tatmin konulu araştırma sonucunda cinsel taciz ile ilgili verilere de ulaşılmıştır. Barbados’a seyahat eden turistlere, seyahatleri ile ilgili, en az neden hoşlandıkları sorulduğunda, listenin en başında sahillerde, sokaklarda ve özellikle satıcılar tarafından uğradıkları taciz gelmektedir (Albuquerque ve McElroy, 2001: 481). Turistlerin yüzde 59’u tacizle plajda karşılaşmaktadır. Bir bölümü de sokakta gezerken ya da alışveriş yaparken cinsel tacizi yaşadıklarını belirtmişlerdir. Erkekler daha çok ilaç satıcılarından, kadınlar ise diğer satıcılar tarafından tacize uğradıklarını ifade ederken, yaşları daha genç olan ve bölgeye ilk defa gelen turistler, yaşça daha büyük ve bölgeye birden fazla gelen turistlere oranla taciz olayına daha sık maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılanların yüzde 80’i satıcılar, yüzde 27’si ilaç satıcıları tarafından tacize uğradıklarını belirtirken, yüzde 14’ü

sözlü küfür, yüzde 8'i cinsel taciz ve yüzde 2'si fiziksel olarak rahatsız edildiklerini belirtmişlerdir (Albuquerque ve McElroy, 2001: 477). Dikkati çeken bir başka nokta, erkeklerin daha çok sözlü olarak tacize uğramış olmaları, kadınların ise daha çok cinsel tacize uğramış olmalarıdır (Albuquerque ve McElroy, 2001: 481).

Genç ve bölgeye ilk defa gelen turistler, daha yaşlı ve bölgede daha önce de bulunmuş olan turistlere göre cinsel tacize daha fazla maruz kaldıklarını belirtmişlerdir, şöyle ki; 20–29 yaş aralığındaki ziyaretçilerin cinsel tacize uğrama oranı yüzde 70 iken, bu oran 60 yaş ve üstü ziyaretçilerde yüzde 23'e düşmektedir. Yaşlı turistler daha çok kaldıkları otelden ayrılmadıkları için, cinsel tacize uğrama oranı yaşlılarda daha düşükken, gençler, sokaklarda, plajlarda ve gece kulüplerinde vakit geçirmeyi sevdikleri için cinsel tacize uğrama olasılıkları daha yüksektir. Barbados'a ilk defa gelen ziyaretçilerin yüzde 64'ü cinsel tacizle yüz yüze gelirken bölgede daha önce de bulunmuş ziyaretçilerin yüzde 50'si cinsel tacize maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Bunun nedeni olarak; daha önce de Barbados'da bulunmuş ziyaretçilerin tehlikeli bölgeleri öğrenmiş olmaları ve kendilerini herhangi bir taciz olayına karşı daha kolay koruyabildikleri düşünülmektedir (Albuquerque ve McElroy, 2001: 478).

Ziyaretçilerin konakladıkları otelin konumu da tacizle yüzleşme sıklığını etkilemektedir. Şöyle ki; doğu kıyılarında gece kulüplerinin bulunmaması ve satıcıların nisbeten daha az olması gibi nedenlerle Barbados'un doğu kıyısındaki otellerde konaklayanlar, batı ve güney kıyıdağı ziyaretçilere oranla tacize daha az maruz kalmaktadırlar (Albuquerque ve McElroy, 2001: 479).

Özetle, cinsel taciz olgusu günümüzde, her zaman her yerde sıklıkla karşılaşılabilecek ve maruz kalan kişi için, yaşanan tacizin derecesine bağlı olarak fiziksel

ve ruhsal açılardan travmatik etkilere neden olabilecek en önemli sorunların başında gelmektedir.

Literatürden hareketle, cinsel taciz konusuyla ilgili en büyük sıkıntının, insanların kültür, anlayış ve algılayış düzeylerindeki farklılıklar nedeniyle, neyin taciz olarak nitelendirilip nitelendirilemeyeceği konusunda yaşandığı görülmektedir.

Taciz denince akla ilk olarak cinsellik boyutu gelmektedir ve literatürde de sözel, sözel olmayan ve fiziksel olmak üzere üç kategoriden bahsedildiği görülmektedir. Bu kategoriler, tez kapsamında geliştirilen TYETYÖ'nün cinsel tacize yatkınlık alt ölçeği maddelerinde de örneklendirilmiştir.

Cinsel taciz konusuyla ilgili vurgulanması gereken bir başka nokta da, tacizin kadından erkeğe, erkekten kadına yönelik olarak ya da aynı cinsler arasında yaşanabilmesine rağmen, daha çok kadınlara yönelik olarak erkekler tarafından gerçekleştirildiğidir (Woods ve Kavanaugh, 1994: 17). Bu saptamadan hareketle, tez kapsamında geliştirilen ölçek maddeleri de sadece erkeklerin kadınlara yönelik cinsel tacize yatkınlığını ölçmeye yönelik olmuş, kadınlar tarafından erkeklere yönelik gerçekleştirilen taciz ya da aynı cinsler arasında yaşanan cinsel taciz kapsam dışı bırakılmıştır.

Cinsel taciz ve yardım etmenin birbiriyle örtüşen iki değişken olduğu ve cinsel tacize yönelik hareketlerin yardım etmeyle başladığı varsayımlarından hareketle, araştırmada her iki kavram da yanyana ele alınmıştır. Aşağıdaki kısımda yardım etme davranışı ve ilgili literatür ele alınacaktır.

I.2.2. Literatürde Yardım Etme Kavramı

1830 yılında Auguste Comte tarafından ortaya atılan yardım etme kavramının sözlük anlamı, başkasının iyiliğiyle çıkar gözetmeden ilgilenmedir (Meydan Larousse, 1969: 387).

Hoffman'a (1977) göre, başkalarına iyi davranma, yardım etme bazen insanların kişisel çıkarlarından kaynaklanmaktadır. Ancak yardım etme davranışı, kişinin herhangi bir çıkar beklememesi sonucu ortaya çıkıyorsa, buna özgeci davranış ya da elseverlik (altruizm) denmektedir (Aktaran: Morris, 2002: 639). Özgeci davranan kimse, karşılığında, gereksinim duyan birine yardımcı olmaktan kaynaklanan iyi duygular dışında, bir ödül ya da ün kazanma beklemez (Morris, 2002: 639).

Batson (1998) ve Wispe'e (1972) göre ise, yardım etme antisosyal (antisocial) davranışın karşıt anlamlısı olan prososyal (prosocial) davranış kavramının bir unsurudur (Aktaran: Krueger, Hicks ve McGue, 2001: 397).

Kenrick'e (1989) göre, yardım etme eğilimi çok küçük yaşlarda başlar ve o yaşlarda genellikle kendini cezalandırmanın bir biçimidir. Çocuk yaptığı kötü şeyleri iyi şeylerle düzeltme eğilimindedir ve bu şekilde yardım etmeyi öğrenmeye başlar (Aktaran: Bernstein, Clark-Stewart, Roy, Srull ve Wickens, 1994: 661).

Zahn-Waxler, Iannotti ve Chapman'a (1982) göre, yaş büyüdükçe yardım etme davranışı daha karmaşık bir hal alır ve daha çok sosyal onay kazanmak için yapılır (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 661).

Yardımsöver hareketlerde buldukları zaman aileleri tarafından övülen ve ödüllendirilen çocuklar, aksi olduğunda aile ve toplum tarafından "bencil" damgasını yediklerini gördüklerinde, yardım etmenin iyi ve onay gören bir davranış olduğunu kavrarlar (Bernstein ve diğ., 1994: 661).

Cialdini, Baumann ve Kendrick'e (1981) göre, ergenlik döneminin sonlarına doğru, kişiler yardımda buldukları bilinmediğinde ve yardım etme tanıkların önünde gerçekleşmediğinde yardım etme eğiliminde olurlar (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 661).

İnsanların ödüllendirilmeyi beklemeden yardım etmelerinin altında yatan nedenler, *negatif durumlarda rahatlama modeli, empati-yardım etme modeli ve biyolojik evrim modeli* olmak üzere üç model ile açıklanmaktadır (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 661 - 662):

a) *Negatif Durumlarda Rahatlama Modeli*: Cialdini ve Fultz'a (1990) göre, yardım etme davranışı olumsuz duyguları en alt seviyeye indirir. Carlson ve Miller'a (1987) göre, üzgün ve negatif ruh haline sahip insanların mutlu ve pozitif ruh halinde olanlara oranla yardım etme eğilimleri daha yüksektir. Bu modele göre, insanlar aslında olumsuz ruh halinden kurtularak mutlu olmak gibi tamamen bencil nedenlerle yardım etme davranışında bulunurlar. Ancak bu modele karşı çıkan araştırmacılar da vardır. Miller ve Carlson'a (1990) göre, negatif ruh halinde olmak her zaman yardım etme davranışında bulunmaya neden olmaz. Cunningham ve diğ.'ne (1990) göre, pozitif ruh halinde olan insanlar yardım etmeye daha yatkındır.

b) *Empati-Yardım Etme Modeli*: Batson ve diğ.'ne (1980) göre, bencilce olmayan yardım etme davranışı empati kurmanın bir sonucudur. Bu modele göre, insanların empati kurdukları kişilere yardım etme eğilimleri daha fazladır.

c) *Biyolojik Evrim Modeli*: Simon (1990) tarafından ortaya atılan bu model, yardım etmenin tamamen önseziler nedeniyle yapıldığını varsayar.

Sigelman'a (1977) göre ise, insanların diğer insanlara neden yardım ettikleri sorusuna verilebilecek net cevaplar bulunmamakla birlikte (Aktaran: Geiwitz, 1980: 582), yardım etme davranışı sosyal normlarla açıklanabilir. Bu normlardan bir tanesi, "yardıma

ihtiyacı olana yardım edilmelidir”, şeklinde açıklanan *sosyal sorumluluk normu* (social responsibility norm) dur; bir diğeri, “yapılan iyilik er ya da geç karşılık bulacaktır; o da benim yerimde olsaydı aynı şeyi yapardı”, şeklinde açıklanan *karşılıklılık normu* (reciprocity norm) dur (Geiwitz, 1980: 582). “İyilik yap iyilik bul” atasözü bunun en güzel örneğidir.

Yardım etme davranışının bir diğeri nedeni de ödüllerdir. Bu ödüller, yapılan yardım davranışı neticesinde kazanılan maddi ödüller ya da yardım etme davranışının sonucunda duyulan superego tatmini olabilmektedir (Geiwitz, 1980: 583).

Özgeci davranış, ortamda bulunanlar ile bireyin kendisinden kaynaklananlar olmak üzere iki değişken grubundan etkilenmektedir (Morris, 2002: 639). En önemli ortamsal değişken ise, başka insanların varlığıdır. Bu olgu “*tanık etkisi*” olarak bilinir. Bu etki, izleyen konumundaki tanıkların sayısı arttıkça, bunlardan birinin zor durumda olan kişiye yardım etme olasılığının azalacağını ifade eder (Morris, 2002: 639). Darley ve Latane’e (1968) göre, yardım istendiğine tanık olan çok sayıda insan varsa, bu kişiler üzerlerinde daha az yardım etme sorumluluğu taşırlar. Bunun altında yatan düşünce, kendileri yardım etmese dahi, diğeri kişilerin mutlaka yardım edecekleri sanısıdır (Aktaran: Geiwitz, 1980: 580). Monatt ve Sherman (1975) buna “*sorumluluğun dağılması*” (diffusion of responsibility) adını vermiştir (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 661). Latane ve Rodin’in yaptıkları çalışmaya göre (1969), denekler anket doldururken yan odadan gelen büyük bir gümbürtü ve çığlıklar (aslında teybe kaydedilmiş olan) işiterek “acil” bir duruma tanık olmuşlardır. Deney sırasında tek başına olan deneklerin yüzde 70’i bu görünmeyen kadın kurbanı yardım girişiminde bulunurken, yardım etmek için hiçbir girişimde bulunmayan tanımadıkları biriyle birlikte bulunanların sadece yüzde 7’si yardım etmek istemiştir (Aktaran: Morris, 2002: 639).

Kişilerin yardım etme kararı alıp almamalarında etken olan bir diğer faktör ise durumun aciliyetidir. Örnek olarak; caddede yürürken kalp krizi geçiren bir adam ayağı tökezleyerek yere düşerse bir çok insan adamın içkili olduğunu düşünerek, acil yardım edilmesi gereken bir olay olmadığını düşünebilir (Geiwitz, 1980: 580). Piliavin ve diğ. (1969), New York’da yaptıkları bir çalışmada, deneklerden birinin eline kahverengi kağıda sarılı bir likör şişesi, diğer deneğe ise baston vermişlerdir. Kurgu gereği deneklerin sendeleyerek yere düşmeleri gerekmektedir. Yere düşen deneklerden, elinde baston olanına yardım etme oranı yüzde 95 iken, likör şişesi taşıyan ve sarhoş olduğu düşünülen deneğe yardım etme oranı yüzde 50’de kalmıştır (Aktaran: Geiwitz, 1980: 580).

Diğer bir önemli etken de durumun belirsizliğidir. Bir durumun başkaları tarafından gerçekten acil bir durum olarak algılanmasını zorlaştıran herhangi bir faktör özgeci davranışta bulunma olasılığını azaltır. Clark ve Word (1974), deneklerin oturduğu bir bekleme odasından merdiven ve panjur taşıyan bir “işçi” geçirmişlerdir. Ardından gürültülü bir çarpışma duyulmuştur. Bu belirsiz durumda tanık sayısı ne kadar az olduysa işçi o oranda fazla yardım görmüştür. Ancak, işçi yaralandığını söyleyerek durumu açıklığa kavuşturduğunda tüm denekler yardıma koşmuşlardır (Aktaran: Morris, 2002: 639).

Tanıkların kişilik özellikleri de yardım davranışını etkiler. Büyük bir olasılıkla tanıkların hepsi de tanımadıkları birine eşit ölçüde yardım etmek istemeyeceklerdir. Moriarty’ye (1975) göre, kişinin başkaları için hissettiği bireysel sorumluluk derecesinin artması yardım etme olasılığının da artmasına yol açar. Moriarty’nin deneyinde, denekler tanımadıkları birine onun yokluğunda malına göz kulak olma sözü verdikleri durumda, malın çalınmasını, bu kişiyle hiçbir ilişkinin kurulmadığı duruma oranla daha çok engellemeye çalışmışlardır. Bir başka kişiyle kurulan empatinin düzeyi de yardımda

bulunmaya olan istekliliği etkilemektedir. Krebs (1975), deneklerin kendi değerleri ve kişiliklerinin kurbaninkine benzediğini hissettikleri zaman, kendi kişisel güvenliklerini tehlikeye atma pahasına bile yardım ettiklerini gözlemiştir (Aktaran: Morris, 2002: 640).

İçinde bulunulan duygu durumunun da yardım etme davranışını etkilediği saptanmıştır. Olumlu bir duygu durumunda olan kişi, nötr ya da kötü bir duygu durumunda olan kişiye oranla muhtaç olan kişilere daha fazla yardım etmektedir. Isen ve Levin (1972), deneklerde olumlu bir duygu durum yaratmak amacıyla bir telefon kulübesine 10 cent koyarak duygu durum etkisini göstermiştir. Parayı bulan deneklerin, elindeki bir tomar kağıt dolu dosyayı telefon kulübesinin yakınında kaldırıma düşüren anlaşmalı deneğe yardım etme olasılıkları, diğer deneklerden daha yüksek bulunmuştur. Başka araştırmalar ise, mahçup olmaktan korkan kişilerin daha az yardım ettiklerini göstermiştir (Mc Govern, 1976). Aslında gereksinim duymayan birine yardım önerisinde bulunmak oldukça utandırıcı olabilir. Son olarak, başkaları tarafından gözlemlenirken, onaylanma gereksinimi duyan kişilerin, bu özelliği ölçen bir ölçekten düşük puan alanlara oranla, daha fazla yardım etme davranışında bulduklarını göstermişlerdir (Aktaran: Morris, 2002: 639).

İnsanlar, çekici ve hoş insanlara daha fazla yardım etme eğilimindedirler. Piliavin, Piliavin ve Rodin (1975), yaptıkları çalışmada, yüzünde oldukça büyük bir doğum lekesi taşıyan deneğe göre, leke taşımayan deneğin daha fazla yardım gördüğünü saptamışlardır (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 663).

Graf ve Riddell (1972), Morgan (1973), yaptıkları çalışmada temiz ve düzgün giyimli insanlara yardım etme eğiliminin daha fazla olduğunu bulmuşlardır (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 663).

Cinsiyet farklılıkları ve yardım etme davranışı arasında ilişki bulmaya yönelik araştırma sonuçları ise çeşitlilik göstermektedir: Cunningham (1979), Krebs (1970), Rushton (1978) yaptıkları araştırmalar sonucu, cinsiyet ve yardım etme davranışı arasında herhangi bir ilişki olmadığını iddia ederken; Bickman (1974), Emswiller, Deaux ve Willits (1971) kişilerin karşı cinsten insanlara yardım etmeye daha yatkın olduklarını saptamışlardır. Juni ve Roth (1985), kadınların her iki cinse yardım etme davranışında eşit eğilime sahip olduklarını saptamışlar (Aktaran: Rabinowitz, Sutton, Schutter ve Brown, 1997: 502), West ve diğ. (1975), erkeklerin kadınlara, hemcinslerine oranla daha fazla yardım etme eğiliminde olduklarını (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994:663; Rabinowitz ve diğ., 1997: 502), ayrıca daha çekici kadınlara, görece daha az çekici kadınlara göre daha çok yardım edildiğini bulmuşlardır (Aktaran: Bernstein ve diğ., 1994: 663).

Eagly ve Crowley (1986), yardım etme davranışında toplumsal cinsiyet farklılıkları üzerinde yapılan araştırmaları tarayan bir meta analiz çalışmasında, erkeklerin yardım etme eğiliminin kadınlara kıyasla genellikle daha fazla olduğu sonucuna varmışlardır (Aktaran: Morris, 2002: 662). Ayrıca araştırmacılar, tanıdık olmayan birine yönelik bir kahramanlık ya da cesaret gerektiren durumlarda, özellikle yardıma gereksinim duyan kişi kadın ise ya da olayı gören izleyiciler bulunuyorsa, erkeklerin yardım etme olasılığının daha yüksek olduğuna dikkat çekmişlerdir (Aktaran: Morris, 2002: 662).

Bell, Grekul, Lamba, Minas ve Harrell (1995) ve Clark ve Millis'e (1993) göre, iki insan arasındaki duygusal yakınlık, bu iki insanın birbirlerine yardım etme isteğini artırır. Araştırmalar, insanların arkadaşlarına yardım etme yatkınlıklarının yabancılarla yardım etme yatkınlığından daha fazla olduğunu göstermektedir (Korchmaros ve Kenny, 2001: 262).

Essock–Vitale ve McGuire'e (1985) göre, kadınlar arkadaşlarına yardım etme konusunda aralarında kan bağı bulunan kişilere yardım etmede daha yatkındırlar (Aktaran: Korchmaros ve Kenny, 2001: 262).

Korchmaros (1999), Smith ve diğ.'ne (1987) göre, insanların eşlerine yardım etme yatkınlığı, diğer akrabalarına yardım etme eğiliminden daha yüksektir (Aktaran: Korchmaros ve Kenny, 2001: 262).

Rabinowitz ve diğ. (1997), İtalya, Çek Cumhuriyeti ve Avusturya'da 366 kişi üzerinde yaptıkları bir araştırma sonucunda, erkeklerin kadınlara oranla, yardım isteyen kişiyi dinleme ve ona yol gösterme konusunda daha yardımcı olduklarını tespit etmişler, özellikle İtalyan erkeklerinin, kültürün de etkisiyle, yardım isteyen kadınlara yardım isteyen erkeklere göre daha yakın mesafede durarak, daha fazla ilgi gösterdiklerini saptamışlardır (Rabinowitz ve diğ., 1997: 505).

Yapılan uluslararası bir çalışmada Feldman (1968), sosyo ekonomik durumu yüksek olan kişilerin yabancılara yardım etme eğiliminin daha fazla olduğunu belirtmiştir (Aktaran: Rabinowitz ve diğ., 1997: 502). Emswiller, Deaux ve Willits (1971), Juni ve Roth (1985), Krebs (1975), yaptıkları araştırmalar sonucu, insanların yardım isterken kendilerine benzer kişileri tercih ettiklerini saptamışlar, Yinon, Sharon ve Malkinon (1983), kişilerin yaş olarak kendilerine yakın yaştakilerden yardım talebinde bulduklarını belirtmişlerdir (Aktaran: Rabinowitz ve diğ., 1997: 502).

Yapılan çalışmalar, yardıma ihtiyacı olan kişilerin, bildikleri ortamlarda daha rahat yardım istediklerini ortaya koymuştur (Bernstein ve diğ., 1994: 663).

Amato (1980), Hedge ve Yousif (1992), Rushton (1978), şehrin büyüklüğünün ve hava koşullarının da yardım etme davranışı üzerinde önemli etkilerinin olduğunu

saptamışlardır. Buna göre; büyük şehirlerde ikamet edenler küçük şehirlerde ikamet edenlere oranla yardım etmeye daha az yatkındır (Aktaran: Rabinowitz ve diğ., 1997: 503).

Cunningham (1979), Schneider, Lesko ve Garrette (1980,), Rabinowitz ve diğ (1997) ise, güneşli havalarda, soğuk havalara göre insanların yardım etmeye daha yatkın olduklarını saptamışlardır (Aktaran: Rabinowitz ve diğ., 1997: 503).

I.3. Yardım Etme-Cinsel Taciz İlişkisi ve İlgili Değişkenler

İlgili literatürde yardım etme ve cinsel tacizin ayrı ayrı ele alındığı görülmektedir. Özellikle turizm ile ilgili olarak düşünüldüğünde ve yaşanan adli olaylar incelendiğinde, bu iki değişkenin yanyana olduğu anlaşılmaktadır. Bunu araştırmak için hem ölçeğin faktör yapıları incelenecek, hem de bireylerin yardım etme puanları ile cinsel taciz eğilimi puanları arasındaki ilişkiler araştırılacaktır. Yardım etme ile ilgili literatürde, yardım etme davranışını, ortam (ıssız, kalabalık), yardıma ihtiyaç duyanın özellikleri gibi değişkenlerin etkilediği; cinsel taciz ile ilgili literatürde ise, cinsel tacizi yine ortam, kurbanın özellikleri gibi değişkenlerin etkilediği görülmektedir. Turizm özelinde bu iki bağımlı değişken birlikte ele alındığında; kadın turistin genç veya yaşlı olması, olayın ıssız veya kalabalık ortamda gerçekleşmesi, yardım etme ve sonra da cinsel tacizde bulunma potansiyelinin yaşa, evli veya bekar olmaya, yabancı dil bilip bilmemeye, eğitim düzeyine, mesleğe, gelir durumuna ve turistlerle karşılaşma sıklığına bağlı olarak değişmesi beklenen bir durumdur. Bu nedenle gerek ölçme aracında gerekse alanda toplanan verilerde bu değişkenler dikkate alınmıştır.

I.4. Araştırma Soruları

Araştırmada yerel halk ve turistler açısından cevap aranacak sorular aşağıda belirtildiği şekildedir:

A) Yerel halk açısından;

A) 1. Yerel halkın turiste yardım etme ve cinsel taciz davranışı açısından yöreler arası fark var mıdır?

A) 2. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, yerel halkın turiste yardım etmeye ve tacize yatkınlığı açısından çeşitli değişken grupları (yaş, medeni durum, yabancı dil, eğitim düzeyi, meslek, gelir durumu, turistlerle karşılaşma sıklığı) arasında fark var mıdır?

A) 3. Üç yöre için yardım etmeye yatkınlık ölçeğinin alttoplam puanları cinsel tacize yatkınlık ölçeğinin toplam ve alttoplam puanlarını yordamakta mıdır?

A) 4. Tüm yöreler birarada ve yöreler ayrı ayrı incelenmek üzere; yerel halkın yaş, eğitim durumu, turistlerle karşılaşma sıklıkları gibi değişkenlerin yardım etme ve taciz bağımlı değişkenleri üzerinde ortak etkileri var mıdır?

B) Turistler açısından;

B) 1. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından çeşitli değişken grupları (yaş, medeni durum, bölgede bulunma) arasında fark var mıdır?

B) 2. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, turistler için yerel halkın misafirperverlik düzeyi açısından, anketin 5. ve 6. maddelerinde yer alan örnek olayları taciz içeren bir davranış ya da yardım içeren bir davranış olarak algılamaları arasında fark var mıdır?

B) 3. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, turistler için yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından, yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlemiş olma ya da olmamaları arasında fark var mıdır?

B) 4. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, turistlerin çeşitli değişken gruplarına (yaş, medeni durum, bölgede bulunma) bağlı olarak anketin 5. ve 6. maddesinde yer alan örnek olayları taciz içeren bir davranış ya da yardım içeren bir davranış olarak algılamaları değişmekte midir?

B) 5. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, turistlerin çeşitli değişken gruplarına (yaş, medeni durum, bölgede bulunma) bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine dair algıları değişmekte midir?

B) 6. Üç yöre birarada ve yöreler ayrı ayrı incelendiğinde, turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılayışlarıyla, yerel halkın davranışlarını taciz olarak nitelendirmeleri arasında bir ilişki var mıdır?

B) 7. Üç yöredeki turistlerin, anketin 8. maddesindeki seçenekleri taciz olarak algılayıp algılamama durumlarına göre dağılımları nedir?

II. BÖLÜM

YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde, bugüne kadar hiç irdelenmemiş bir konu olan yerel halktan erkeklerin kadın turistlere yardım etmeye ve cinsel tacize olan yatkınlıklarının ölçülebilmesi amacıyla geliştirilen ölçeğin (TYETYÖ) aşama aşama geliştirilme süreci ele alınacaktır.

II.1. Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeğinin (TYETYÖ) Geliştirilmesi

Giriş kısmında da belirtildiği gibi, temel sayıltı, turizm ortamında yardım etme ve cinsel tacizin birçok zaman içiçe yaşanabildiğidir. Buradan hareketle, iki ayrı ölçek geliştirme çalışması da (yardım etmeye yatkınlık ve tacize yatkınlık ölçekleri) bu sayılıya uygun bir şekilde, aynı denekler üzerinde yapılmıştır.

Aşağıdaki kısımda, bu süreç, önce turistlere yardım etme yatkınlığını ve cinsel tacize yatkınlığı ölçen iki ayrı ölçek geliştirme süreci olarak ele alınacak sonra da iki ölçek (değişken) arasındaki varsayılan ilişki irdelenecektir.

II.1.1. Ölçek Maddelerinin Yazılması ve Deneme Uygulamasına Hazır Hale Getirilmesi

Geliştirilecek ölçeğin iki bölümden oluşması tasarlanmış, birinci bölümde erkek katılımcıların, yaş, medeni durum, eğitim düzeyi, yabancı dil bilip bilmeme durumu, turistlerle karşılaşma sıklığı, gelir düzeyi, meslek gibi yardım etmeye ve cinsel tacize etkisi olabileceği düşünülen demografik özelliklerin saptanması planlanmıştır.

Yaş grubu, medeni durum, eğitim düzeyi, yabancı dil bilip bilmeme durumu, turistlerle karşılaşma sıklığı, gelir düzeyi, kapalı uçlu seçenekler halinde verilmiş, meslek

grubunu saptamaya yönelik madde, çeşitliliğin fazla olması nedeniyle açık uçlu olarak yapılandırılmıştır.

Yapılan literatür taramasından hareketle ve konuyla ilgili uzmanların görüşleri doğrultusunda, yardım etme ve cinsel taciz yatkınlığı ile ilgili ikinci bölüm 38 örnek olaydan oluşturulmuştur (Bkz. Ek-1).

Örnek olaylar yazılırken, Edwards'a (1957) göre, madde yazarken göz önünde bulundurulması gereken ondört özellik dikkate alınmış, buna göre; ifadeler yazılırken geniş zaman kullanılmış ve olgusal olmamasına dikkat edilmiş, ifadelerin açık ve mümkün olduğunca kısa olmasına çalışılmış, ölçeği cevaplaması düşünülen örneklem grubunun eğitim düzeyine uygun, anlayabilecekleri nitelikte maddeler geliştirilmeye çalışılmış, doğrudan ifade edilen bir dil kullanılmış, ifadelerin tek bir durumu kapsamı sağlanarak genel ifadelere yer verilmemiştir. Ayrıca ikili olumsuzluklardan (double negative) kaçınılmış, "sadece", "hepsi", "hiçbiri" gibi sözcüklerin kullanılmamasına özen gösterilmiştir.

Giriş kısmındaki literatürde de belirtildiği gibi, yardım etme davranışı, ortamdaki birey sayısından, yardım edilecek ve eden kişinin özelliklerinden etkilenmektedir. Yardım etme ile ilgili madde yazarken de bu özelliklerin maddelere yansıtılmasına özen gösterilmiştir. Örneğin; verilen senaryo olay (durum), şehir içi (kalabalık) ve şehir dışı (ıssız); genç ve güzel ile orta yaşlı olma gibi durumlar maddelerde örneklenmeye çalışılmıştır. Aynı şekilde, cinsel taciz davranışına ilişkin maddeler yazılırken, yalnızca turistlere ilişkin ve tacizin cinsel yanı; "sözel olmayan taciz", "sözel taciz" ve "fiziksel taciz" şeklinde tepki kategorilerinde yansıtılmıştır. Yardım etme davranışının hiç gösterilmediği durumdan (0), yardım etmenin en çok olduğu duruma (4) kadar, bireylerin vereceği tepkiler beş kategoride yazılmıştır. Aynı şekilde, taciz

davranışını oluşturan maddelere ilişkin tepki kategorileri de, hiç taciz içermeyenden (0), tacizin en uçtaki görünme biçimi olan fiziksel tacize (3) kadar oluşturulmasına özen gösterilmiştir. Oluşturulan bu kategoriler, cevaplayıcının tepki kurulumunu (response setting) önlemek amacıyla kendi içinde karıştırılarak, 38 ölçek maddesi bu şekilde düzenlenmiş, tarafsız ve uzman olduğu düşünülen 22 yargıcıya verilerek kendilerinden her bir maddeyi dikkatle okuduktan sonra, maddenin “yardım etme” yi mi, “taciz” i mi ölçmeye yönelik olduğuna karar vermeleri, eğer yardım etme ile ilgiliyse, maddenin numarasının yanına “Y” harfini, taciz ile ilgiliyse, maddenin numarasının yanına “T” harfini yazmaları; ayrıca, eğer madde yardım etme ile ilgiliyse, seçeneklerini, “hiç yardım etmenin bulunmadığı” duruma “0”, yardım etme davranışının artışına göre de “1” den itibaren numaralandırmaları, taciz ile ilgiliyse de “hiç taciz içermeyen” seçeneğe “0”, tacizin artışına bağlı olarak da “1” den itibaren numara vermeleri istenmiştir.

Ayrıca, ölçek kurgulanırken, yardım etme davranışının en çok sergilendiği düşünülen seçeneklerin örtük olarak (implicit) taciz davranışıyla da örtüşmesi planlanmıştır. Bu seçenekler aşağıda verildiği şekildedir;

1. “Evimin uygun olduğunu söyler ve yemek yedirmek için evime götürmeyi teklif ederim.”
2. “Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.”
3. “Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.”
4. ““Buralarda tuvalet yok” deyip, evime götürmeyi teklif ederim.”
5. “Evimin uygun olduğunu ve konaklayabileceklerini söyler, evime götürürüm.”

6. “Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülebilecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.”

Yargıcılardan, ülkemize gelmiş ve yardıma ihtiyacı olan bir turiste verilen yukarıdaki ifadelerin yanına ayrı ayrı *cinsel tacizi* mi *yardımseverliği* mi içerdiğini yazmaları istenmiştir. Bunun sonucunda, yargıcıların bu ifadeleri, yardım etme içeriyor görünmesine rağmen, altında cinsel taciz niyetinin olduğu şeklinde yargıladıkları görülmüştür.

Gerek yardım etme, gerekse cinsel taciz maddeleri ve tepkileri Likert tipi olmasına rağmen, tepki kategorileri ilgili davranışın en azdan en çoğa, aşamalı artışını içerdiğinden, kısmen Guttman tipi birikimli ölçeğe benzemektedir. Bu nedenle, her iki ölçeğin tepki kategorilerinin araştırmacının kurguladığı biçimde, en azdan en çoğa şeklinde, dizilip dizilmediğinin saptanabilmesi için, maddeler yargıcılara puanlatılarak, yargıcıların derecelemeleri arasındaki uyum, bir dizi seçenek arasında yapılan derecelendirmenin uyumu olarak tanımlanan ve uyumun hiç olmadığı “0” noktasından, uyumun mükemmel olduğu “1.0” noktasına kadar uzanan bir dağılım gösteren Kendall’in uyum katsayısı (W) (Vogt, 1993: 120) ile hesaplanmış, uyum katsayıları ise Tablo II.1.’de verilmiştir.

Tablo II.1. Ölçek Taslağının 38 Maddesi İçin Hesaplanan Yargıcılar Arası

Uyum Katsayıları (W)

Madde No	Yardım Etme/ Taciz	Uyum Katsayısı (W)	Madde No	Yardım Etme/ Taciz	Uyum Katsayısı (W)
1	Yardım Etme	0.54	20	Taciz	0.72
2	Yardım Etme	0.55	21	Yardım Etme	0.59
3	Taciz	0.78	22	Taciz	0.91
4	Taciz	0.72	23*	Taciz	0.68
5	Yardım Etme	0.64	24	Yardım Etme	0.54
6	Taciz	0.87	25	Taciz	0.85
7	Yardım Etme	0.62	26	Taciz	0.86
8	Taciz	0.64	27	Taciz	0.91
9	Yardım Etme	0.65	28	Taciz	0.92
10	Taciz	0.92	29	Taciz	0.88
11	Taciz	0.92	30	Yardım Etme	0.66
12	Taciz	0.73	31	Taciz	0.91
13	Yardım Etme	0.60	32	Taciz	0.91
14	Yardım Etme	0.56	33	Taciz	0.91
15	Yardım Etme	0.56	34	Taciz	0.73
16	Taciz	0.91	35	Yardım Etme	0.64
17	Yardım Etme	0.57	36	Taciz	0.72
18	Taciz	0.89	37	Taciz	0.91
19	Taciz	0.70	38	Taciz	0.88

* 23 no'lu soru tacize yatkınlığı ölçmek için tasarlanmış olmasına karşın, tüm yargıcılar tarafından yardım etmeyi ölçen bir madde olarak değerlendirilmiş ve bu nedenle ilk etapta bu madde ölçekten çıkarılmıştır.

Tablodan da anlaşılacağı gibi, hesaplanan uyum katsayılarına göre; cinsel tacize yatkınlığı ölçmeye yönelik maddelerin yardım etme davranışını ölçmeye yönelik maddelere göre 1.00'e daha yakın oldukları görülmektedir. Ancak, ölçeğin, üzerinde uyumun olabildiğince yüksek olduğu (daha homojen) maddelerden oluşturulmasının ileride yapılacak madde analizleri ve faktör analizi için sağlam bir temel oluşturacağı düşünüldüğünden, görece uyum katsayıları düşük olan 4, 8, 12, 19, 20, 23, 34, 36 ve 37 no'lu taciz maddeleri ve 1, 2, 14, 15, 17 ve 24 no'lu yardım etme maddeleri, maddelerin ortamı örneklemeleri de göz önüne alınarak ölçekten çıkarılmış ve madde sayısı 23'e indirilmiştir.

Üzerinde uyumun yüksek olduğu maddelerden oluşan ölçekler, tek bir ölçekmiş gibi, maddeleri birbirine karıştırılarak düzenleme yapılmıştır. Bunun nedeni, yardım etme ve cinsel taciz davranışının içiçeliği öngörüsü ve cevaplayıcıların ayrı bir “taciz” ölçeği adında bir ölçeği cevaplamaktan kaçınabilecekleri varsayımıdır. Bu gerekçeyle uyumlu bir şekilde (konunun hassasiyeti nedeniyle), yerel halkın cinsel taciz ve yardım etmeye yönelik eğilimleri ölçülürken, araştırmanın gerçek amacı, “halkımızın ülkemize gelen turistlere karşı gösterdiği misafirperverlik düzeylerinin belirlenmesi” olarak daha yumuşak bir dille ifade edilmiş, böylece daha gerçekçi ve objektif sonuçlara ulaşılması hedeflenmiştir.

Maddelerin form içindeki sırasının karıştırılmasına ek olarak, vurgulanması gereken ifadelerin dikkat çekici olması için daha koyu ve altı çizili yazılmasına önem verilmiş, demografik özellikleri sörgulayan maddeler birinci bölüm altında, örnek olaylardan oluşan ifadeler de ikinci bölüm altında toplanmıştır. İfadeler ve cevap kategorilerinin aynı sayfada olmasına özen gösterilmiş, maddelerin henüz bitmediğini vurgulamak için her sayfanın sonuna “lütfen diğer sayfaya geçiniz” ifadesi eklenmiş, ölçeğin bittiğini vurgulamak için de “katıldığınız için çok teşekkürler” ifadesi eklenmiştir. Denemelik uygulamaya hazır duruma getirilen ölçek formu Ek-II’de verilmiştir.

II.1.2. Ön Deneme Uygulaması

Ölçek, yargıcılardan alınan tepkiler sonucu 23 maddeye indirildikten sonra, asıl örnekleme uygulanmadan, asıl uygulanacak gruba benzer 20 kişilik bir gruba birebir uygulanarak; bireylerin, ifadeleri anlayıp anlamadıklarına dair tepkileri alınmış ve bu konuda bir sorun olup olmadığı saptanmıştır. Ayrıca her bireyden kağıdın sol üst köşesine yanıtlamaya başladıkları ve yanıtlamayı bitirdikleri süreyi yazmaları istenmiştir. Buna göre 20 kişinin ortalama cevaplama süresi 11 dakika olarak bulunmuştur. Bu ortalama

cevaplama süresinin de alanda veri toplarken cevaplayıcıları sıkmayacak uzunlukta bir süre olduğuna karar verilmiştir.

II.1.3. Deneme Uygulaması

Deneme örnekleme, Mersin merkez ve civarında (Davultepe, Tece, Çeşmeli, Arpaçbahşiş, Limonlu, Taşucu), dolmuş şoförü, taksici, esnaf, büfeci, çiftçi, inşaat işçisi, doktor, turizm işletmesi çalışanları, restoran personeli, güvenlik görevlisi gibi turistlerle karşılaşma potansiyeli yüksek olan yerlerde ve mesleklerdeki yerel halktan, ölçeği yanıtlamaya gönüllü 209 erkek cevaplayıcı olarak belirlenmiştir.

Örneklemin çeşitli değişkenler açısından durumu aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo II.2. Örneklemin Çeşitli Değişkenler Açısından Durumu

Yaş Grubu	Frekans	%	Medeni Durum	Frekans	%	Eğitim Düzeyi	Frekans	%	Gelir Düzeyi	Frekans	%
18 – 27	94	45	Evli	82	39.2	İlk	39	18.7	Düşük	51	24.4
28 – 37	57	27.3	Bekar	108	51.7	Orta	38	18.2	Orta	130	62.2
38 – 47	34	16.3	Boşanmış	11	5.3	Lise	88	42.1	Yüksek	23	11
48 – 57	15	7.2	Dul	5	2.4	Üniversite	37	17.7			
58 +	8	3.8				Lisansüstü	1	0.5			
Toplam	208	99.5	Toplam	206	98.6	Toplam	203	97.1	Toplam	204	97.6
Kayıp Değer	1	0.5	Kayıp Değer	3	1.4	Kayıp Değer	6	2.9	Kayıp Değer	5	2.4
Toplam	209	100	Toplam	209	100	Toplam	209	100	Toplam	209	100

Veri toplama süreci bizzat araştırmacı tarafından yüzyüze gerçekleştirilerek, uygulama koşullarından kaynaklanabilecek hatalar ve olumsuzluklar en aza indirgenmeye çalışılmış, ayrıca daha içten cevaplar alınabilmesi amacıyla, araştırmanın yapılma gerekçesi her bir cevaplayıcıya açıklanmıştır.

II.1.4. Madde Analizine Hazırlık Aşaması

Deneme ölçeğinin analiz edilmesi, var olan maddeler arasından oluşturulacak ölçek için en iyi psikometrik özelliklere sahip olanlarının seçilmesi için yapılır (Tezbaşaran, 1997: 21). Madde, hedeflenen özelliği ölçmüyorsa, diğer maddelerle uyumlu değilse, o maddenin ölçekten çıkarılması ya da revizyondan geçirilmesi gerekmektedir.

Bunun için öncelikle, örnekleme bulunan her bir bireye ait cevap kağıdındaki cevapların el ile puanlaması yapılmalıdır. Geliştirilen ölçekte maddelere verilen cevaplar Tablo II.3.'de gösterilen puanlama anahtarı kullanılarak puanlanmıştır. Bundan sonra, cevaplayıcının cinsel taciz ve yardım etme puanları ayrı ayrı toplanmış ve bu işlem, örneklemedeki tüm cevap kağıtları için tekrarlanmıştır. Ayrıca, her bir kağıdın üzerine cevaplayıcı numarası verilerek daha sonra oluşabilecek herhangi bir karışıklığın önüne geçilmesi sağlanmıştır.

Tablo II.3. Ölçekteki Maddeler İçin Puanlama Anahtarı

Yardım Etmeye Yatkınlığı Ölçen Maddeler Üç Farklı Kategori Grubu	İfade Puanı	Cinsel Tacize Yatkınlığı Ölçen Maddeler İki Farklı Kategori Grubu	İfade Puanı
Hiç ilgilenmem.	0	Hiç aldırmam.	0
Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.	1	Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.	1
Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.	2	Yanıma yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.	2
Hemen poşetleri elinden alır, ben taşırım.	3	Yanıma yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.	3
Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.	4		
Hiç ilgilenmem	0	Hiç ilgilenmem.	0
Başka birisine yönlendiririm.	1	Onları kıskançlıkla izlerim.	1
Elimden geldiğince tarif etmeye çalışırım.	2	Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.	2
Kadın turiste, sorduğu yere götürmeyi öneririm.	3	“Zaten hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.	3
Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.	4		
Hiç ilgilenmem.	0		
Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.	1		
Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.	2		
Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.	3		
Arabam ve boş zamanın olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.	4		

Deneme örneklemindeki her bireyin cevap kağıdındaki madde puanları yukarıdaki tabloya göre belirlendikten sonra, “madde–cevaplayıcı” matrisi SPSS 10.0 for Windows programına aktarılmıştır.

II.1.5. Madde Analizi ve Madde Seçilmesi

Güvenirlik, bir ölçme aracının hatalardan arınık olarak ölçme yapabilme yeterliğidir (Erkuş, 2003: 36). 0 ve 1 arasında değer alan güvenilirlik katsayısını, Ghiselli, Campbell ve Zedeck (1981), bir bireyin kazandığı puanların kendi kendisiyle tutarlığı olarak tanımlamışlardır (Aktaran: Erkuş, 2003: 37).

Crocker ve Algina (1986), homojen bir yapıyı (construct) ölçtüğü varsayılan ve benzer maddelerden oluşan ölçme araçlarının bir tek uygulamayla güvenilirliğinin belirlenmesinin, o ölçme aracının içtutarlığı hakkında bilgi verdiğini belirtmişlerdir (Aktaran: Erkuş, 1999: 14). Bir tek uygulamayla güvenilirlik belirlemede birçok teknik ve formül bulunmakla birlikte, geliştirilen ölçek maddelerinin ağırlıklı (polytomously) puanlanması nedeniyle ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alfa kullanılarak belirlenmiş; henüz hiçbir madde çıkarmadan, cinsel tacize yatkınlığı ölçen maddelerin alfa değeri, 0.8793, yardım etme davranışını ölçen maddelerin alfası ise 0.6371 olarak bulunmuştur.

Ölçek maddelerinin ayırt edici olup olmadıklarının belirlenmesi için, madde-toplam test korelasyonuna bakılması gerekmektedir. Buna göre; bir maddeden alınan puanlarla tüm ölçekten alınan puanlar pozitif yönde ve “yeterince yüksek” bir korelasyon gösteriyorsa, o madde ayırt edici kabul edilir (Erkuş, 2003: 129). Ebel'e (1965) göre; pratik anlamlılık için korelasyon katsayısı 0.40 ve daha yüksek değerde maddeler çok iyi ayırt edici maddelerdir; 0.30 ile 0.40 arasında iyi, 0.20 ile 0.30 arasında olan maddeler düzeltilmesi gereken maddelerdir ve daha düşük düzeyde olan maddeler, istatistiksel olarak anlamlı olsalar bile ölçeğe alınmamalıdır (Aktaran: Erkuş, 2003: 135).

Aşağıdaki tabloda cinsel tacize yatkınlığı ve yardım etme davranışını ölçen maddelerin madde toplam test korelasyonları verilmiştir.

Tablo II.4. Cinsel Tacize Yatkinlık ve Yardım Etme Davranışlarının Madde Toplam Test Korelasyonları

Cinsel Tacize Yatkinlığı Ölçen Maddeler	Madde Toplam Test Korelasyonu	Yardım Etmeye Yatkinlığı Ölçen Maddeler	Madde Toplam Test Korelasyonu
M2	0.4471	M1	0.3515
M3	0.3433	M5	0.2189
M4	0.5404	M7	0.3456
M6	0.5622	M12	0.3405
M8	0.3993	M16	0.4077
M9	0.5682	M19	0.4360
M10	0.6349	M21	0.3396
M11	0.3886		
M13	0.6300		
M14	0.4887		
M15	0.5521		
M17	0.5838		
M18	0.6182		
M20	0.4296		
M22	0.5466		
M23	0.6173		

Tablodaki değerlere bakıldığında, geliştirilen ölçek maddelerinin ayırt edici oldukları ancak yardım etme davranışını ölçmeye yönelik beşinci maddenin gözden geçirilmesi gerektiği görülmektedir.

Araştırmada geliştirilen ölçeğin yardım etmeye yatkinlığı ölçen 1, 5, 7, 12, 16, 19 ve 21 no'lu maddelerine ve tacize yatkinlığı ölçen 2, 3, 4, 6, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 22, 23 no'lu maddelerine ayrı ayrı faktör analizi yapılarak ölçeklerin faktör yapıları da göz önüne alınarak madde seçilmesine çalışılmıştır.

Yardım etmeye yatkinlığı ölçmeye yönelik yedi maddeye uygulanan ilk faktör analizi sonucu, ölçek maddeleri Tablo II.5.'de de verildiği gibi iki faktör altında toplanmıştır.

Tablo II.5. Yardım Etmeye Yatkinlığı Ölçen Yedi Maddenin Faktör Yükleri

Madde Numaraları	1. Faktör	2. Faktör
M1	0.567	-0.108
M5	0.394	0.759
M7	0.555	0.171
M12	0.555	-0.287
M16	0.626	0.108
M19	0.659	0.117
M21	0.559	-0.570

Tablodan da anlaşılacağı gibi, 1, 7, 12, 16, 19 ve 21 no'lu maddelerin birinci faktöre yüklendiği, 5 no'lu maddenin ise ikinci faktöre yük verdiği görülmüş, bu nedenle 5 no'lu madde ölçekten çıkarılarak geriye kalan altı madde için tekrar faktör analizi yapılmış ve yardım etmeyi ölçen ölçek maddeleri tek faktöre indirgenmiştir. Maddelerin faktör yükleri, faktörün özdeğeri ve açıkladığı varyans Tablo II.6.'da verilmiştir.

Tablo II.6. Yardım Etmeye Yatkınlığı Ölçen Maddelerin Faktör Analizi

Sonuçları

Madde Numaraları	Faktör Yükleri	Özdeğer (Eigen Value)	Açıklanan Varyans (%)
M1	0.520		
M7	0.549		
M12	0.573	2.137	35.609
M16	0.621		
M19	0.641		
M21	0.611		

Tablonun incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, altı maddenin faktör yükleri pozitif ve 0.35'in (Tabachnick ve Fidell, 1996: 635–706) çok üstündedir. Altı maddelik ölçeğin açıkladığı varyans ise, bir ölçeğin tek boyutlu sayılabilmesi için yeterli kabul edilen sınırların çok üstündedir (Hulin, Drasgow ve Parsons, 1983).

Cinsel tacize yatkınlığı ölçmeye yönelik onaltı maddeye uygulanan ilk faktör analizi sonucu, ölçek maddelerinin Tablo II.7.'de verildiği gibi, üç faktör altında toplandığı görülmüştür.

Tablo II.7. Cinsel Tacize Yatkinlığı Ölçen Onaltı Maddenin Faktör Yükleri

Madde Numaraları	1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör
M2	0.506	0.487	-0.120
M3	0.391	0.635	0.253
M4	0.615	-0.212	0.09868
M6	0.644	-0.05757	-0.414
M8	0.463	0.469	-0.226
M9	0.646	-0.002751	-0.242
M10	0.712	0.07205	-0.329
M11	0.444	0.396	0.411
M13	0.707	-0.109	-0.124
M14	0.550	0.325	0.376
M15	0.630	-0.356	0.04037
M17	0.667	-0.188	0.002395
M18	0.698	-0.02344	-0.182
M20	0.508	-0.467	0.323
M22	0.622	-0.411	0.267
M23	0.689	-0.01897	0.189

Sonuçlar incelendiğinde, kompleks olan 2, 3, 8,11, 14, ve 20 no'lu maddeler ölçekten çıkarılarak, kalan onüç madde için tekrar faktör analizi yapılmış ve cinsel tacize yatkinlığı ölçen maddelerin tek faktörde toplandığı görülmüştür. Maddelerin faktör yükleri, faktörün özdeğeri ve açıkladığı varyans Tablo II.8.'de verilmiştir.

Tablo II.8. Cinsel Tacize Yatkinlığı Ölçen Maddelerin Faktör Analizi Sonuçları

Madde Numaraları	Faktör Yükleri	Özdeğer (Eigen Value)	Açıklanan Varyans (%)
M4	0.628		
M6	0.673		
M9	0.658		
M10	0.727	4.689	46.895
M13	0.734		
M15	0.668		
M17	0.702		
M18	0.713		
M22	0.656		
M23	0.681		

Her iki tabloda da görüldüğü gibi maddelerin faktör yüklerinin istenen düzeyin üstünde olması nedeniyle, bu maddelerin, yardım etme ve cinsel tacize yatkinlığı homojen olarak ölçtüğüne karar verilmiş, kalan maddeler üstünde içtutarlık katsayıları tekrar hesaplanmış ve yardım etme ölçeği için Cronbach Alfa, 0.6364, cinsel tacize yatkinlık ölçeği için ise 0.8730 olarak hesaplanmıştır. Yardım Etme Ölçeği için bulunan katsayının istenen düzeyden düşük çıkması, madde sayısının az olmasından kaynaklanmaktadır.

Bilindiği gibi, güvenilirlik madde sayısının bir fonksiyonudur. Ancak, bu ölçeğin faktör yapısının, bu 6 maddenin oldukça homojen olduğunu ve açıkladığı varyansın da yeterli olduğunu göstermesi, ölçeğin güvenli bir şekilde kullanılacağına işaret etmektedir. Ölçeklerin test - tekrar test güvenilirliğinin de incelenmesi ölçeğin, zaman içinde kararlı bir ölçme yapıp yapmadığını belirlemek açısından yararlı olacaktır.

Alan araştırmasından önce, uygulama kolaylığı sağlaması açısından, iki farklı ölçekten seçilen toplam onaltı madde kendi içinde karıştırılarak TYETYÖ'ye son şekli verilmiştir (Bkz. Ek-III).

II.1.6. Ölçeğin Geçerliliği

II.1.6.1. Yardım Etme ile Cinsel Taciz İlişkisi

Ölçeklerin faktör yapıları, öngörülen psikolojik yapının ölçülebildiğine kanıt oluşturmaktadır. Ancak, ölçeklerin çok duyarlı bir değişkeni ölçmelerinden dolayı, ölçüt – bağıntılı geçerliliğine uygun bir ölçüt bulunabilmesini zorlaştırmıştır.

Daha önce de belirtildiği gibi; ölçek kurgulanırken, yardım etme davranışının en çok sergilendiği düşünülen, Tablo II.3.'de 4 ifade puanı ile puanlanmış, seçeneklerin örtük olarak (implicit) taciz davranışıyla da örtüşmesi planlanmıştır. Bu ifadelerin taciz davranışıyla korelasyonunun saptanması için nokta çift serili korelasyona (r_{pb}) bakılmış ve korelasyon sonuçları Tablo II.9.'da verilmiştir.

Tablo II.9. Nokta Çift Serili Korelasyon Puanları

Madde Numaraları	r_{pb}
M1	-0.0097
M7	0.1785
M12	0.131
M16	0.046
M19	0.252
M21	0.181

Tabloda belirtilen korelasyon değerlerine bakıldığında, yardım etmeye yatkınlığı ölçen 7, 12, 16, 19 ve 21 no'lu maddelerin 4 ifade puanı ile puanlanmış olan,

“arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım”, “sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm” ve “arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım” seçeneklerinin yüksek olmamakla birlikte cinsel tacize yatkın olma ile pozitif korelasyona sahip olduğu görülmektedir.

1 no’lu maddeyle tacize yatkın olma arasında korelasyonun negatif olmasının nedeni olarak, maddenin, “elinde birçok poşet olan ve bu poşetleri güçle taşıyan orta yaşlı bir kadın turisti” konu alması ve cevaplayıcıların bunu yardım etmeye yatkın olarak algılamış olabilecekleri düşünülmüştür.

Ayrıca, faktör analizinde iki faktör çıkması ve gerek genel faktörle gerekse birbirleriyle, faktörlerin istenen düzeyde ilişkiler göstermesi, yapının geçerliğine birer kanıttır. Bunlara ek olarak, alanda toplanacak veriler üzerinde yapılacak analizlerin de ölçeğin geçerliğine kanıt oluşturacağı beklenmektedir.

II.2. Kadın Turistlere Verilen Anket Formunun Oluşturulması

Alan araştırmasının yürütüldüğü Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerine gelen kadın turistlere, demografik özelliklerinin, ülkemize daha önce gelip gelmediklerinin, herhangi bir cinsel taciz olayına maruz kalıp kalmadıklarının tespit edilmesi, ülkemiz insanının misafirperverlik düzeyini nasıl değerlendirdiklerinin ve hangi davranışları cinsel taciz olarak algılayıp algılamadıklarının belirlenmesine yönelik kapalı uçlu sekiz maddeden oluşturulan anket formu hazırlanmıştır (Bkz. Ek-IV). Anketin İngilizce olması nedeniyle esas uygulamadan önce anket, iyi derecede İngilizce bilen 10 kişiye uygulanarak maddelerin anlaşılabilirliği ölçülmüş ve ortalama cevaplama süresi 2 dakika olarak saptanmıştır. Turistlerin dinlenme ve eğlenme amacıyla ülkemizde buldukları da

gözönünde bulundurularak, bu anket formunun olabildiğince kısa tutulması amaçlanmıştır. Anket formunun amacına hizmet etmesini de gözardı etmeden ilgili sürenin yeterli olduğu kanısına varılmıştır.

II.3. Alan Araştırması

II.3.1. Evren ve Örneklem

Turizmin gelişmişlik düzeyine bağlı olarak yerel halkın turistlere davranışlarında da farklılık olması doğaldır. Bu açıdan, turizmi görece daha fazla, orta düzeyde ve az gelişmiş olduğu düşünülen ve buna (ve de başka sosyo-ekonomik nedenlere) bağlı olarak da yerel halkın turistlere yaklaşımının farklı olacağı beklenen üç bölgeyi temsilen Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerindeki yerel halkın yardım etme ve cinsel tacize yatkınlıklarının karşılaştırılmasının yararlı olacağı düşünülmüştür. Zaman ve maddi kaynakların da sınırlı olması nedeniyle, alan araştırmasının evrenini, turistler konusunda daha tutucu olduğu düşünülen İç Anadolu Bölgesi'nde Ürgüp'e gelen, ayrıca deniz kenarında iki yöre olarak Ege Bölgesi'nde turistik bir belde olan Bodrum'a, Akdeniz Bölgesi'nde turiste görece daha kapalı olan Kız Kalesi'ne gelen ve gönüllü olarak araştırmaya katılmayı kabul eden kadın turistlerle, onlarla doğrudan ya da dolaylı olarak etkileşimde bulunan yerel halk oluşturmuştur.

Araştırmanın örneklemini ise adı geçen üç yörede tesadüfi örneklem (nonrandom) yoluyla seçilmiş ve araştırmaya katılmaya gönüllü, Ürgüp'de 187, Bodrum'da 120 ve Kız Kalesi'nde 114 erkek yanıtlayıcı oluşturmuştur (Tablo II.10). Bu tür turistik merkezlere yaz aylarında çalışmaya gelenlerin sayısını saptamak olanaklı olmadığı için "random" seçmek de mümkün değildir. Dolayısıyla evrenin N sayısının bilinmediği durumlar için yaklaşık 160 ($k*10$) kişinin bir örnekleme girdiği (Erkuş, 2000:34) dikkate alınarak ve *cinsel taciz* gibi duyarlı bir konuda gönüllü olarak katılımcı

bulmanın da güç olması nedeniyle olanaklar çerçevesinde olabildiğince çok sayıda kişiye ulaşılmaya çalışılmıştır. Ayrıca yine araştırmanın örneklemini oluşturan Ürgüp’de 130, Bodrum’da 80 ve Kız Kalesi’nde 62 kadın turistin, yaş, medeni durum ve yöreye daha önce gelmiş olma/ilk defa gelmiş olma açısından dağılımı ise Tablo II.11’de verilmiştir.

II.3.2. İşlem

Araştırmaya katılan cevaplayıcılara, çalışmanın amacı açıklanarak, kendilerinden yönergeyi dikkatlice okuduktan sonra yanıtlamaya geçmeleri istenmiştir.

Uygulama koşullarından kaynaklanabilecek hataları ve olumsuzlukları en aza indirgeyebilmek için, veri toplama süreci bizzat araştırmacı tarafından yüzyüze gerçekleştirilmiştir.

Tablo II.10. Yerel Halkın Çeşitli Değişkenler Açısından Durumu

	Yaş							M. Durum				Eğitim					
	18-27	28-37	38-47	48-57	58+	Toplam	Evli	Bekar	Boşanmış	Dul	Toplam	İlk	Orta	Lise	Üniv.	L.Üstü	Toplam
Erkekler																	
Frekans	48	38	17	13	4	120	52	57	4	7	120	10	33	48	25	4	120
Yüzde (%)	40	31.7	14.2	10.8	3.3	100	43.3	47.5	3.3	5.8	100	8.3	27.5	40	20.8	3.3	100
Kız Kalesi																	
Frekans	31	44	31	7	1	114	62	42	7	3	114	8	22	55	25	4	114
Yüzde (%)	27.2	38.6	27.2	6.1	0.9	100	54.4	36.8	6.1	2.6	100	7	19.3	48.2	21.9	3.5	100
Ürgüp																	
Frekans	72	70	30	14	1	187	83	88	7	8	186	16	53	84	29	4	186
Yüzde (%)	38.5	37.4	16	7.5	0.5	100	44.4	47.1	3.7	4.3	99.5	8.6	28.3	44.9	15.5	2.1	99.5

Tablo II.1.1. Kadın Turistlerin Çeşitli Değişkenler Açısından Durumu

	Yaş							M. Durum				B. Bulunma				
	18-27	28-37	38-47	48-57	58+	Toplam	Evli	Bekar	Ayrı	Boşanmış	Dul	B. Yaşam	Toplam	Birden Fazla	İlk Defa Gelmiş	Toplam
Erkekler																
Frekans	18	26	15	15	6	80	36	13	13	6	2	10	80	28	52	80
Yüzde (%)	22.5	32.5	18.8	18.8	7.5	100	45	16.3	16.3	7.5	2.5	12.5	100	35	65	100
Kız Kalesi																
Frekans	18	15	9	9	11	62	31	11	1	5	7	7	62	25	37	62
Yüzde (%)	29	24.2	14.5	14.5	17.7	100	50	17.7	1.6	8.1	11.3	11.3	100	40.3	59.7	100
Ürgüp																
Frekans	29	37	20	32	12	130	56	21	14	15	7	17	130	41	89	130
Yüzde (%)	22.3	28.5	15.4	24.6	9.2	100	43.1	16.2	10.8	11.5	5.4	13.1	100	31.5	68.5	100

II.4. Verilerin Analizi

Çalışmada araştırma sorularına uygun olarak, toplanan veriler üzerinde yapılan analizler aşağıda verilmiştir:

Seçkisiz Gruplar İçin Tek Faktörlü Varyans Analizi (One-Way ANOVA): Üç yöreden toplanan veriler üzerinde ve ayrı ayrı yöreler bazında, yerel halkın ülkemize gelen kadın turistlere yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlıklarının çeşitli değişken grupları (yaş, eğitim düzeyi, meslek grupları, gelir düzeyi, turistlerle karşılaşma sıklığı) arasında fark olup olmadığını test etmek ve ülkemize gelen kadın turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından çeşitli değişken grupları (yaş, medeni durum) arasında fark olup olmadığını test etmek için elde edilen veriler üzerinde *seçkisiz gruplar için tek faktörlü varyans analizi* yapılmıştır.

İkili Karşılaştırma Testi (Post-Hoc Test): Seçkisiz gruplar için yapılan tek faktörlü varyans analizinde, yerel halkın ülkemize gelen kadın turistlere yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlık toplam ve alttoplam puanları arasında anlamlı fark çıkan ortalamaların, çeşitli değişken gruplarının (yaş, eğitim düzeyi, meslek grupları, gelir düzeyi, turistlerle karşılaşma sıklığı) hangi düzeyinde olduğunun saptanması ve ülkemize gelen kadın turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından çeşitli değişken gruplarının (yaş, medeni durum) hangi düzeyinde olduğunun saptanması için *ikili karşılaştırma testi* yapılmıştır.

Bağımsız Gruplar İçin t-Testi (Independent Samples t-Test): Üç yöreden toplanan veriler üzerinde ve ayrı ayrı yöreler bazında, yerel halkın ülkemize gelen kadın turistlere yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlıkları açısından yerel halkın evli ya da bekar olma durumu, yabancı dil bilip bilmeme durumu arasında ve ülkemize gelen kadın turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından, bölgeye ilk defa

gelmiş olma ya da bölgede daha öncede bulunmuş olma durumu arasında, ankette verilen örnek olayları taciz olarak algılayıp algılamama durumları arasında fark olup olmadığını test etmek amacıyla *bağımsız gruplar için t-Testi* yapılmıştır.

Çoklu Regresyon Analizi (Multiple Regression): Varsayıldığı gibi yardım etme ve cinsel taciz değişkenlerinin yanyana ve içiçe değişkenler olduğu varsayımına kanıt oluşturmak için üç yöreden toplanan veriler üzerinde yardım etmeye yatkınlık ölçeğinin toplam ve alttoplam puanlarından cinsel tacize yatkınlık ölçeğinin toplam ve alttoplam puanlarını yordamak için *çoklu regresyon analizi* yapılmıştır.

Seçkisiz Gruplar İçin Faktörlü Varyans Analizi: Üç yöreden toplanan veriler üzerinde ve ayrı ayrı yöreler bazında yardım etme ve cinsel taciz bağımlı değişkenleri üzerinde ortak etkilerinin açıklayıcı olabileceği düşünülen bağımsız değişkenler için *faktörlü varyans analizi* yapılmıştır.

χ^2 Bağımsızlık Testi (Chi-Square Test χ^2): Üç yöreden toplanan veriler üzerinde ve ayrı ayrı yöreler bazında, ülkemize gelen kadın turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından ankette yer alan örnek olaylara verdikleri cevaplarla çeşitli değişken gruplarına (yaş, medeni durum, bölgede bulunma) bağlı olarak değişip değişmediğini test etmek için *χ^2 bağımsızlık testi* yapılmıştır.

Basit Korelasyon (Bivariate Correlation): Üç yöreden toplanan veriler üzerinde ve ayrı ayrı yöreler bazında, ülkemize gelen kadın turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından ankette yer alan sekizinci maddeden aldıkları toplam puanla anketin dördüncü maddesinden aldıkları toplam puan arasındaki ilişkiyi test etmek için *basit korelasyon* yapılmıştır.

III. BÖLÜM

BULGULAR

Araştırmada toplanan veriler üzerinde analizlere başlamadan önce, yapılacak analizlerin sağlamlığı açısından önemli olması nedeniyle, geliştirilmiş olan ölçeklerin (yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlık ölçekleri) yapıları, alan uygulamasında daha geniş bir örneklemden toplanan veriler üzerinde tekrar irdelenmiştir.

Aşağıdaki kısımlarda, öncelikle ölçeklerin psikometrik yapısına ilişkin analizlere, daha sonra ise araştırma sorularına uygun analizlere yer verilmiştir.

III.1. Ölçeklerin Psikometrik Yapılarının Tekrar İrdelenmesi

III.1.1. Turistlere Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeğinin Psikometrik Yapısının İrdelenmesi

Turistlere yardım etme ve cinsel taciz, iki farklı psikolojik değişken gibi görünmekle beraber, alandaki gözlemlerden hareketle, bu iki değişkenin birbiriyle ilişkili hatta içiçe olduğu sayılısından yola çıkılmış, bu nedenle, her iki ölçek iki farklı ölçekmiş gibi geliştirilmiş ve psikometrik özellikleri irdelenmişti. Alanda daha geniş bir örneklem üzerinde toplanan verilerle, her iki ölçek de tek bir ölçekmiş gibi faktör analizi yapılarak bu sayılı bir kez daha gözden geçirilmiştir.

Tablo III.1.'de de görülebileceği gibi, temel bileşenler faktör analizi sonuçları, iki ölçeğin de aynı faktör altında yer alan iki alt faktör olduğuna işaret etmektedir.

Tablo III.1. Alanda Toplanan Verilerle TYETYÖ (Tüm Maddeler Birarada)

Üzerinde Yapılan Faktör Analizi Sonuçları

Madde No	F1	F2	Komünalite
M7	0.740		0.595
M14	0.736		0.672
M6	0.725		0.581
M10	0.712		0.571
M13	0.699		0.533
M9	0.695		0.638
M4	0.681		0.529
M2	0.675		0.514
M11	0.657		0.503
M16	0.610		0.539
M12		0.667	0.560
M15		0.624	0.575
M3		0.624	0.496
M8		0.618	0.449
M1		0.597	0.556
M5		0.545	0.456
Özdeğer	5.110	2.392	
Açıklanan Varyans %	31.939	14.948	

Faktörler arası korelasyonlar ve faktörlerin toplam puanla korelasyonları da Tablo III.2.'de verilmiştir.

Tablo III.2. Faktörler Arası Korelasyonlar ve Faktörlerin Toplam Puanla Korelasyonları

	Yardım Etmeye Yatkinlık	Cinsel Tacize Yatkinlık
Yardım Etmeye Yatkinlık	—	
Cinsel Tacize Yatkinlık	0.172	
Toplam Puan	0.613	0.883

* Tüm korelasyonlar 0.05 düzeyinde anlamlıdır.

Varsayıldığı gibi, yardım etmeye ve cinsel tacize yatkinlık arasında düşük de olsa pozitif ve anlamlı bir korelasyon olması, ayrıca her bir alt ölçeğin genel toplam üzerinde yüksek ve pozitif korelasyon göstermesi her iki ölçeğin de genel bir ölçeğin alt ölçeği olduğuna kanıt gösterir niteliktedir. Bu gibi çok hassas konularda, kendini bildirim (self report) türü veri toplanmasına rağmen bu sonuçların elde edilmesi son derece önemli görülmektedir. Ayrıca alt ölçek ve toplam ölçek maddelerinin içtutarlık katsayıları Cronbach Alpha tekniğiyle hesaplanmış, değerler Tablo III.3.'de verilmiştir.

Tablo III.3. Alt Ölçek ve Toplam Ölçek Maddelerinin Cronbach Alpha Katsayıları

	Yardım Etme	Cinsel Taciz	Genel
Cronbach Alpha	0.7223	0.8852	0.8296
Madde Toplam Test Korelasyonu	0.3986 ile 0.5211	0.5329 ile 0.6636	0.1273 ile 0.5922

Tablodan da görüleceği gibi, yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlık ölçekleri ile genel ölçeğin içtutarlık katsayıları 0.70 olan kabul edilebilir içtutarlık katsayısının üzerindedir. En düşük ve en yüksek madde toplam test korelasyonlarının da pozitif olması yardım etme ve taciz davranışının yanyana, birbiriyle ilişkili iki değişken olduğunu destekler niteliktedir. Genel ölçeğin en düşük madde toplam test korelasyonunun 0.1273 olmasının nedeninin 1 no'lu maddenin alış veriş yapmış ve elinde güçlkle taşıyabildiği birçok poşet olan orta yaşlı bir kadın turisti konu alması sebebiyle, tüm cevaplayıcıların bu maddeyi doğrudan yardım etme olarak algılamalarından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

III.1.2. Alt Ölçeklerin Faktör Yapılarının İrdelenmesi

Tablo III.4. ve Tablo III.5.'de TYETYÖ'nün alt ölçekleri olan Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Ölçeklerinin faktör yükleri ve açıkladıkları varyans yüzdesi verilmiştir.

Tablo III.4. Alanda Toplanan Verilerle Yardım Etmeye Yatkınlık Ölçeği Üzerinde Yapılan Faktör Analizi Sonuçları

Madde No	F1	Komünalite
M12	0.719	0.517
M3	0.688	0.474
M15	0.671	0.451
M8	0.625	0.390
M5	0.608	0.369
M1	0.575	0.330
Özdeğer	2.531	
Açıklanan Varyans %	42.188	

Tablo III.5. Alanda Toplanan Verilerle Cinsel Tacize Yatkinlik Ölçeği Üzerinde Yapılan Faktör Analizi Sonuçları

Madde No	F1	Komünalite
M7	0.743	0.631
M14	0.741	0.667
M6	0.726	0.684
M10	0.726	0.562
M13	0.716	0.522
M4	0.696	0.549
M9	0.691	0.669
M2	0.691	0.522
M11	0.668	0.550
M16	0.623	0.637
Özdeğer	4.942	
Açıklanan Varyans %	49.420	

Her iki tabloda da görüldüğü gibi, TYETYÖ'nün iki alt ölçeğine, alanda toplanan verilerle yapılan faktör analizi sonucunda iki ölçeğin de kendi içinde tek faktör altında toplandığı, yani aynı değişkeni ölçtüğü (homojen olduğu) görülmektedir. Yardım etmeye yatkinlığı ölçen maddeler toplam varyansın %42.188'ini, cinsel tacize yatkinlığı ölçen maddeler ise toplam varyansın %49.420'sini açıklamaktadır.

III.2. Yerel Halkın Turistlere Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkinlığını Ölçmeye Yönelik Analizler

Aşağıda, sırasıyla, yerel halkın turistlere yardım etme ve cinsel tacize yatkinlığını ölçmeye yönelik araştırma soruları, yapılan analizler ve bulguların yorumları yer almaktadır.

III.2.1. Üç Yörede Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkinlığını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.2.1.1. Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkinlığı Açısından Yörelere Arası Fark Var mıdır?

Alan araştırmasının yapıldığı, Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi'nde yörelere arası fark gözetilmeden, yardım etme (YARTOP), taciz etme (TACTOP), genç turiste yardım etme (GENCYTOP), yaşlı turiste yardım etme (YASLYTOP), genç turiste tacizde bulunma (GENCTTOP), yaşlı turiste tacizde bulunma (YASLTTOP), şehir dışında ihtiyacı olan turiste yardım etme (SDYARTOP), şehir içinde ihtiyacı olan turiste yardım etme (SİYARTOP), تنها yerde turisti taciz etme (TTACTOP), kalabalık yerde turisti taciz etme (KTACTOP), yalnız olan kadın turisti taciz etme (YTACTOP) ve erkek arkadaşı olan kadın turisti taciz etme toplam puanını (EATACTOP) içeren betimsel istatistik, Tablo III.6.'da verilmiştir.

Tablo III.6. Üç Yöre İçin Çeşitli Toplam Puanlar Açısından Betimsel

İstatistikler

	Yörelere	n/Ortalama	Std. Sapma	Std. Hata	Min./Max.
YARTOP	Ürgüp	187/12.21	4.04	0.30	0/24
	Bodrum	120/12.23	3.84	0.35	0/20
	Kız Kalesi	114/12.59	3.82	0.36	2/24
	Toplam	421/12.32	3.92	0.19	0/24
TACTOP	Ürgüp	187/7.02	7.06	0.52	0/29
	Bodrum	120/4.43	4.96	0.45	0/25
	Kız Kalesi	114/6.39	7.06	0.66	0/25
	Toplam	421/6.11	6.61	0.32	0/29
GENCYTOP	Ürgüp	186/8.18	2.88	0.21	0/16
	Bodrum	119/8.26	2.88	0.26	0/15
	Kız Kalesi	114/8.54	3.00	0.28	0/16
	Toplam	419/8.30	2.91	0.14	0/16
YASLYTOP	Ürgüp	187/4.00	1.64	0.12	0/8
	Bodrum	120/3.98	1.56	0.14	0/8
	Kız Kalesi	114/4.04	1.54	0.14	0/8
	Toplam	421/4.01	1.58	0.0771	0/8
GENCTTOP	Ürgüp	184/4.44	4.45	0.33	0/18
	Bodrum	119/3.24	3.64	0.33	0/15
	Kız Kalesi	112/4.34	4.57	0.43	0/18
	Toplam	415/4.07	4.29	0.21	0/18
YASLITOP	Ürgüp	183/2.52	3.17	0.23	0/12
	Bodrum	120/1.21	1.97	0.18	0/10
	Kız Kalesi	114/2.07	2.87	0.27	0/10
	Toplam	417/2.02	2.83	0.14	0/12
SDYARTOP	Ürgüp	186/2.15	1.08	0.0792	0/4
	Bodrum	120/2.16	0.84	0.0767	0/4
	Kız Kalesi	114/2.36	0.90	0.0846	0/4
	Toplam	420/2.21	0.97	0.0474	0/4
SIYARTOP	Ürgüp	187/4.12	1.67	0.12	0/8
	Bodrum	120/4.17	1.52	0.14	0/8
	Kız Kalesi	114/4.28	1.50	0.14	0/8
	Toplam	421/4.18	1.58	0.0770	0/8
TTACTOP	Ürgüp	184/3.40	3.36	0.25	0/12
	Bodrum	120/2.13	2.35	0.21	0/10
	Kız Kalesi	113/3.12	3.33	0.31	0/11
	Toplam	417/2.96	3.13	0.15	0/12
KTACTOP	Ürgüp	185/3.62	4.17	0.31	0/18
	Bodrum	119/2.32	2.99	0.27	0/15
	Kız Kalesi	113/3.27	4.09	0.38	0/15
	Toplam	417/3.15	3.88	0.19	0/18
YTACTOP	Ürgüp	185/3.19	3.31	0.24	0/12
	Bodrum	120/0.78	1.56	0.14	0/8
	Kız Kalesi	114/2.95	3.33	0.31	0/12
	Toplam	419/2.43	3.10	0.15	0/12
EATACTOP	Ürgüp	185/1.51	2.23	0.16	0/9
	Bodrum	120/0.78	1.56	0.14	0/8
	Kız Kalesi	113/1.14	2.15	0.20	0/9
	Toplam	418/1.20	2.06	0.10	0/9

Üç yöre için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo

III.7.'de verilmiştir.

Tablo III.7. Üç Yörede Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam

Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	11.393	2	5.697	0.370	0.691
	Gruplarıçi	6439.956	418	15.407		
	Toplam	6451.349	420			
TACTOP	Gruplararası	505.277	2	252.638	5.921	0.003
	Gruplarıçi	17836.476	418	42.671		
	Toplam	18341.753	420			
GENCYTOP	Gruplararası	9.516	2	4.758	0.562	0.571
	Gruplarıçi	3524.990	416	8.474		
	Toplam	3534.506	418			
YASLYTOP	Gruplararası	0.231	2	0.116	0.046	0.955
	Gruplarıçi	1054.747	418	2.523		
	Toplam	1054.979	420			
GENCTTOP	Gruplararası	116.250	2	58.125	3.190	0.042
	Gruplarıçi	7507.861	412	18.223		
	Toplam	7624.111	414			
YASLITOP	Gruplararası	124.933	2	62.467	8.044	0.000
	Gruplarıçi	3214.913	414	7.765		
	Toplam	3339.847	416			
SDYARTOP	Gruplararası	3.531	2	1.765	1.878	0.154
	Gruplarıçi	392.031	417	0.940		
	Toplam	395.562	419			
SIYARTOP	Gruplararası	1.784	2	0.892	0.356	0.701
	Gruplarıçi	1047.855	418	2.507		
	Toplam	1049.639	420			
TTACTOP	Gruplararası	121.794	2	60.897	6.361	0.002
	Gruplarıçi	3963.429	414	9.573		
	Toplam	4085.223	416			
KTACTOP	Gruplararası	124.763	2	62.382	4.211	0.015
	Gruplarıçi	6133.414	414	14.815		
	Toplam	6258.177	416			
YTACTOP	Gruplararası	465.824	2	232.912	27.194	0.000
	Gruplarıçi	3562.988	416	8.565		
	Toplam	4028.811	418			
EATACTOP	Gruplararası	39.622	2	19.811	4.766	0.009
	Gruplarıçi	1724.897	415	4.156		
	Toplam	1764.519	417			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yöreleri için TACTOP, GENCTTOP, YASLITOP, TTACTOP, KTACTOP, YTACTOP ve EATACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 418)}=5.921$; $F_{(2, 412)}=3.190$; $F_{(2, 414)}=8.044$; $F_{(2, 414)}=6.361$; $F_{(2, 414)}=4.211$; $F_{(2, 416)}=27.194$; $F_{(2, 415)}=4.766$).

Fark çıkan ortalamaların hangi yöreler arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.8.'de verilmiştir.

Tablo III.8. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yörelere Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yörelere	Ortalama Fark	p
TACTOP	Ürgüp-Bodrum	2.60	0.002
GENCTTOP	Ürgüp-Bodrum	1.20	0.043
YASLTTOP	Ürgüp-Bodrum	1.31	0.000
	Kız Kalesi-Bodrum	0.86	0.047
TTACTOP	Ürgüp-Bodrum	1.27	0.001
	Kız Kalesi-Bodrum	1.00	0.037
KTACTOP	Ürgüp-Bodrum	1.30	0.011
YACTOP	Ürgüp-Bodrum	2.41	0.000
	Kız Kalesi-Bodrum	2.17	0.000
EACTOP	Ürgüp-Bodrum	0.73	0.006

III.2.1.2. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık

Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.9.'da verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi; Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde yaş değişkeni açısından, YARTOP, TACTOP, GENCTTOP, SDYARTOP, TTACTOP ve KTACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(4, 416)}=2.517$; $F_{(4, 416)}=3.840$; $F_{(4, 414)}= 2.959$; $F_{(4, 410)}=4.353$; $F_{(4, 415)}=2.672$; $F_{(4, 412)}=3.657$; $F_{(4, 412)}=3.181$).

Tablo III.9. Üç Yörede Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz

Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	152.466	4	38.116	2.517	0.041
	Gruplarıçi	6298.884	416	15.142		
	Toplam	6451.349	420			
TACTOP	Gruplararası	653.170	4	163.292	3.840	0.004
	Gruplarıçi	17688.583	416	42.521		
	Toplam	18341.753	420			
GENCYTOP	Gruplararası	98.229	4	24.557	2.959	0.020
	Gruplarıçi	3436.277	414	8.300		
	Toplam	3534.506	418			
YASLYTOP	Gruplararası	8.752	4	2.188	0.870	0.482
	Gruplarıçi	1046.227	416	2.515		
	Toplam	1054.979	420			
GENCTTOP	Gruplararası	310.568	4	77.642	4.353	0.002
	Gruplarıçi	7313.543	410	17.838		
	Toplam	7624.111	414			
YASLTTOP	Gruplararası	63.754	4	15.938	2.004	0.093
	Gruplarıçi	3276.093	412	7.952		
	Toplam	3339.847	416			
SDYARTOP	Gruplararası	9.933	4	2.483	2.672	0.032
	Gruplarıçi	385.629	415	0.929		
	Toplam	395.562	419			
SIYARTOP	Gruplararası	10.798	4	2.699	1.081	0.365
	Gruplarıçi	1038.841	416	2.497		
	Toplam	1049.639	420			
TTACTOP	Gruplararası	140.057	4	35.014	3.657	0.006
	Gruplarıçi	3945.166	412	9.576		
	Toplam	4085.223	416			
KTRACTOP	Gruplararası	187.496	4	46.874	3.181	0.014
	Gruplarıçi	6070.681	412	14.735		
	Toplam	6258.177	416			
YTACTOP	Gruplararası	89.052	4	22.263	2.339	0.055
	Gruplarıçi	3939.760	414	9.516		
	Toplam	4028.811	418			
EATACTOP	Gruplararası	34.316	4	8.579	2.048	0.087
	Gruplarıçi	1730.203	413	4.189		
	Toplam	1764.519	417			

Fark çıkan ortalamaların hangi yaş grupları arasında olduğunu saptanması için yapılan LSD Testi sonuçları Tablo III.10.'da verilmiştir.

Tablo III.10. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu

Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yaş Grupları	Ortalama Fark	p
YARTOP	(18-27) – (38-47)	1.11	0.042
	(18-27) – (58 Üstü)	3.80	0.019
TACTOP	(18-27) – (38-47)	2.02	0.028
	(18-27) – (48-57)	2.53	0.039
	(28-37) – (38-47)	2.57	0.005
	(28-37) – (48-57)	3.09	0.012
	(28-37) – (58 Üstü)	5.62	0.039
GENCYTOP	(18-27) – (38-47)	1.05	0.009
	(18-27) – (58 Üstü)	2.82	0.019
GENCTTOP	(18-27) – (38-47)	1.45	0.015
	(18-27) – (48-57)	1.84	0.021
	(28-37) – (38-47)	1.85	0.002
	(28-37) – (48-57)	2.24	0.005
SDYARTOP	(18-27) – (38-47)	0.37	0.007
	(18-27) – (58 Üstü)	0.84	0.037
TTACTOP	(18-27) – (38-47)	0.96	0.028
	(18-27) – (48-57)	1.24	0.033
	(18-27) – (58 Üstü)	2.55	0.049
	(28-37) – (38-47)	1.13	0.010
	(28-37) – (48-57)	1.41	0.016
KTACTOP	(28-37) – (58 Üstü)	2.71	0.036
	(28-37) – (38-47)	1.44	0.008
	(28-37) – (48-57)	1.71	0.018

III.2.1.3. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık

Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?

Ölçekte yer alan, yerel halkın medeni durumuna ilişkin dört seçeneğin (evli-bekar-boşanmış-dul) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu dört seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş, dul ve boşanmış cevaplayıcılar da bekar seçeneği adı altında ele alınarak bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçlar, yukarıda Tablo III.11.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, üç yöre toplamı için, turiste yardım etme ve cinsel taciz davranışlarının toplam ve alttoplam puanları açısından yerel halkın evli ya da bekar olma durumu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.11. Üç Yörede Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu İçin

Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bekar	197	12.49	4.13	0.567	0.571
	Evli	186	12.27	3.54		
TACTOP	Bekar	197	6.24	6.88	0.137	0.891
	Evli	186	6.15	6.42		
GENCYTOP	Bekar	197	8.42	3.10	0.493	0.623
	Evli	184	8.27	2.62		
YASLYTOP	Bekar	197	4.08	1.69	0.614	0.540
	Evli	186	3.98	1.42		
GENCTTOP	Bekar	194	4.19	4.49	0.366	0.714
	Evli	183	4.03	4.15		
YASLTTOP	Bekar	196	2.06	2.89	0.004	0.997
	Evli	183	2.06	2.80		
SDYARTOP	Bekar	197	2.17	1.02	-0.605	0.546
	Evli	185	2.23	0.91		
SİYARTOP	Bekar	197	4.27	1.65	0.752	0.452
	Evli	186	4.15	1.43		
TTACTOP	Bekar	195	2.92	3.17	-0.352	0.725
	Evli	184	3.03	3.16		
KTACTOP	Bekar	196	3.34	4.12	0.607	0.544
	Evli	183	3.10	3.65		
YTACTOP	Bekar	196	2.53	3.13	0.308	0.758
	Evli	185	2.43	3.11		
EATACTOP	Bekar	196	1.35	2.19	1.155	0.249
	Evli	184	1.11	1.92		

III.2.1.4. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık

Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark

Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.12.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, üç yöreden elde edilen veriler toplamı için, YARTOP, GENCYTOP, GENCTTOP, SDYARTOP ve SİYARTOP bakımından yerel halkın yabancı dil bilme ya da bilmeme durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur.

Tablo III.12. Üç Yörede Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme

Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yabancı Dil	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bilen	244	12.91	3.69	3.690	0.000
	Bilmeyen	177	11.50	4.09		
TACTOP	Bilen	244	6.60	6.95	1.818	0.70
	Bilmeyen	177	5.44	6.05		
GENCYTOP	Bilen	242	8.76	2.80	3.860	0.000
	Bilmeyen	177	7.67	2.95		
YASLYTOP	Bilen	244	4.14	1.59	1.954	0.051
	Bilmeyen	177	3.83	1.57		
GENCTTOP	Bilen	241	4.44	4.56	2.146	0.032
	Bilmeyen	174	3.55	3.85		
YASLTTOP	Bilen	241	2.12	2.98	0.818	0.414
	Bilmeyen	176	1.89	2.63		
SDYARTOP	Bilen	243	2.33	0.93	3.091	0.002
	Bilmeyen	177	2.04	1.00		
SIYARTOP	Bilen	244	4.49	1.48	3.450	0.001
	Bilmeyen	177	3.87	1.67		
TTACTOP	Bilen	242	3.16	3.29	1.600	0.110
	Bilmeyen	175	2.67	2.90		
KTACTOP	Bilen	241	3.43	4.04	1.691	0.092
	Bilmeyen	176	2.78	3.63		
YTACTOP	Bilen	243	2.61	3.31	1.411	0.159
	Bilmeyen	176	2.19	2.79		
EATACTOP	Bilen	242	1.29	2.13	1.009	0.314
	Bilmeyen	176	1.08	1.96		

III.2.1.5. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık

Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.13.'de verilmiştir. Buna göre; Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yöreleri için eğitim düzeyleri açısından, YARTOP, GENCYTOP, GENCTTOP ve KTACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(4, 415)}=2.611$; $F_{(4, 413)}=2.777$; $F_{(4, 409)}=3.130$; $F_{(4, 411)}=2.537$).

Fark çıkan ortalamaların hangi eğitim düzeyleri arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.14.'de verilmiştir.

Tablo III.13. Üç Yörede Eğitim Durumları Açısından Yardım Etme/Cinsel

Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	161.132	4	40.283	2.611	0.032
	Gruplarıçi	6283.008	415	15.140		
	Toplam	6444.140	419			
TACTOP	Gruplararası	410.676	4	102.669	2.376	0.051
	Gruplarıçi	17929.838	415	43.204		
	Toplam	18340.514	419			
GENCYTOP	Gruplararası	92.498	4	23.124	2.777	0.027
	Gruplarıçi	3439.122	413	8.327		
	Toplam	3531.620	417			
YASLYTOP	Gruplararası	9.996	4	2.499	0.993	0.411
	Gruplarıçi	1043.995	415	2.516		
	Toplam	1053.990	419			
GENCTTOP	Gruplararası	226.421	4	56.605	3.130	0.015
	Gruplarıçi	7396.548	409	18.084		
	Toplam	7622.969	413			
YASLTTOP	Gruplararası	41.507	4	10.377	1.293	0.272
	Gruplarıçi	3298.339	411	8.025		
	Toplam	3339.846	415			
SDYARTOP	Gruplararası	4.850	4	1.213	1.285	0.275
	Gruplarıçi	390.668	414	0.944		
	Toplam	395.518	418			
SIYARTOP	Gruplararası	15.565	4	3.891	1.563	0.183
	Gruplarıçi	1033.397	415	2.490		
	Toplam	1048.962	419			
TTACTOP	Gruplararası	72.541	4	18.135	1.858	0.117
	Gruplarıçi	4012.680	411	9.763		
	Toplam	4085.221	415			
KTACTOP	Gruplararası	150.757	4	37.689	2.537	0.040
	Gruplarıçi	6106.087	411	14.857		
	Toplam	6256.844	415			
YTACTOP	Gruplararası	80.053	4	20.013	2.093	0.081
	Gruplarıçi	3948.572	413	9.561		
	Toplam	4028.624	417			
EATACTOP	Gruplararası	21.681	4	5.420	1.282	0.276
	Gruplarıçi	1741.398	412	4.277		
	Toplam	1763.079	416			

Tablo III.14. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Eğitim Düzeyleri Arasında

Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Eğitim Düzeyi	Ortalama Fark	p
YARTOP	Üniversite - Lise	1.58	0.021
GENCYTOP	Üniversite - Orta	1.27	0.026
	Üniversite - Lise	1.13	0.029
GENCTTOP	Lise - İlk	2.33	0.027
KTACTOP	Lise - İlk	2.04	0.037

III.2.1.6. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkinlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Yerel halkın yardım etmeye ve cinsel tacize yatkinlığı ölçülürken yerel halk, meslek gruplarına göre, turistlerden doğrudan kazanç sağlayan, turistlerden kazanç sağlamayan, duruma göre turistlerden kazanç sağlayan olmak üzere üç gruba ayrılmıştır. Bu tür bir ayrıma gidilmesinin nedeni, yardım etme davranışının çıkara dayalı mı yoksa tamamen özgeci mi olduğunun ayrımının daha sağlıklı yapılabilmesidir. Meslek grupları belirlenirken, uygulanacak analizlerin sağlıklı yapılabilmesi için, aynı bölge içinde dağılımının birbirine yakın sayıda ve otuzdan büyük olmasına dikkat edilmiştir. Turistlerden doğrudan kazanç sağladığı düşünülen meslek grupları arasında, komi, garson, resepsiyonist, barmen, rehber, animatör, acentacı gibi turizmciler yer almış, turistlerden duruma göre kazanç sağlayan meslek grupları olarak, büfeci, kuyumcu, hediyelik eşya satıcısı, restoran işletmecileri, taksi ve dolmuş şoförleri, fotoğrafçı, çiçekçi, hamamcı, kebabçı gibi esas olarak turistlere yönelik iş yapmayan ancak sezon içinde turistlerden de kazanç sağlayan meslek grupları yer almış; turistlerden kazanç sağlamayan meslek grupları içerisinde ise, tarla işçileri, inşaat işçileri, bahçıvan, manav, kasap, sucu, terzi, fırıncı, kuru temizlemeci, kırtasiyeci, öğretmen, tekniker, fizikçi, bilgisayar programcısı ve bankacı yer almış, bu ayırım yapılırken turizm endüstrisinin yarattığı çarpan etkisi (multiplier effect) tamamen göz ardı edilmiştir.

Ayrı ayrı yöreler için, Ürgüp yöresinde, ölçeğin uygulandığı 187 erkek yanıtlayıcının 54'ü turistlerden doğrudan kazanç sağlayan, 67'si kazanç sağlamayan ve 66'sı duruma göre kazanç sağlayan olmak üzere ayrılmış; Bodrum yöresinde, ölçeğin uygulandığı toplam 120 erkek yanıtlayıcının 44'ü turistlerden doğrudan kazanç sağlayan, 20'si kazanç sağlamayan ve 56'sı duruma göre kazanç sağlayan olmak üzere ayrılmış; Kız

Kalesi yöresinde ise, ölçeğin uygulandığı 114 erkek yanıtlayıcının 46'sı turistlerden doğrudan kazanç sağlayan, 34'ü kazanç sağlamayan ve 34'ü duruma göre kazanç sağlayan olmak üzere gruplanmıştır.

“Üç yöre için turiste yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlık açısından yerel halkın meslek grupları arasında fark var mıdır?” sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.15.'de verilmiştir.

Tablo III.15. Üç Yörede Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz

Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	229.290	2	114.645	7.702	0.001
	Gruplariçi	6222.059	418	14.885		
	Toplam	6451.349	420			
TACTOP	Gruplararası	137.014	2	68.507	1.573	0.209
	Gruplariçi	18204.739	418	43.552		
	Toplam	18341.753	420			
GENCYTOP	Gruplararası	115.534	2	57.767	7.029	0.001
	Gruplariçi	3418.972	416	8.219		
	Toplam	3534.506	418			
YASLYTOP	Gruplararası	18.404	2	9.202	3.711	0.025
	Gruplariçi	1036.575	418	2.480		
	Toplam	1054.979	420			
GENCTTOP	Gruplararası	68.947	2	34.473	1.880	0.154
	Gruplariçi	7555.164	412	18.338		
	Toplam	7624.111	414			
YASLTTOP	Gruplararası	17.190	2	8.595	1.071	0.344
	Gruplariçi	3322.656	414	8.026		
	Toplam	3339.847	416			
SDYARTOP	Gruplararası	10.597	2	5.298	5.739	0.003
	Gruplariçi	384.965	417	0.923		
	Toplam	395.562	419			
SIYARTOP	Gruplararası	28.766	2	14.383	5.889	0.003
	Gruplariçi	1020.873	418	2.442		
	Toplam	1049.639	420			
TTACTOP	Gruplararası	50.959	2	25.480	2.615	0.074
	Gruplariçi	4034.264	414	9.745		
	Toplam	4085.223	416			
KTACTION	Gruplararası	27.011	2	13.505	0.897	0.408
	Gruplariçi	6231.167	414	15.051		
	Toplam	6258.177	416			
YTACTION	Gruplararası	36.297	2	18.149	1.891	0.152
	Gruplariçi	3992.514	416	9.597		
	Toplam	4028.811	418			
EATACTION	Gruplararası	4.287	2	2.143	0.505	0.604
	Gruplariçi	1760.232	415	4.242		
	Toplam	1764.519	417			

Buna göre; Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yöreleri için meslek grupları arasında, YARTOP, GENGYTOP, YASLYTOP, SDYARTOP ve SİYARTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 418)}=7.702$; $F_{(2, 416)}=7.029$; $F_{(2, 418)}=3.711$; $F_{(2, 417)}=5.739$; $F_{(2, 418)}=5.889$).

Fark çıkan ortalamaların hangi meslek grupları arasında olduğunu saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları ise Tablo III.16.'da verilmiştir

Tablo III.16. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Meslek Grupları	Ortalama Fark	p
YARTOP	3 - 2	1.75	0.000
GENGYTOP	3 - 2	1.24	0.001
YASLYTOP	3 - 2	0.48	0.023
SDYARTOP	3 - 1	0.29	0.041
	3 - 2	0.36	0.003
SİYARTOP	3 - 2	0.61	0.002

(1: İnşaat işçisi, bahçıvan, manav gibi turistlerden kazanç sağlamayan meslek grupları, 2: Büfeci, kuyumcu gibi turistlerden duruma göre kazanç sağlayan meslek grupları, 3: Garson, animatör gibi turizmden kazanç sağlayan meslek grupları)

III.2.1.7. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık

Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.17.'de verilmiştir. Buna göre; Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yöreleri için, yerel halkın gelir düzeyi açısından, TACTOP, GENCTTOP, YASLTTOP, SİYARTOP, TTACTOP, KTACTOP ve YTACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 413)}=5.269$; $F_{(2, 407)}=4.129$; $F_{(2, 409)}=4.818$; $F_{(2, 418)}=3.030$; $F_{(2, 409)}=5.021$; $F_{(2, 409)}=4.101$; $F_{(2, 411)}= 6.034$).

Fark çıkan ortalamaların hangi gelir düzeyi arasında olduğunu saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.18.'de verilmiştir.

Tablo III.17. Üç Yörede Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	83.411	2	41.705	2.712	0.068
	Gruplarıçi	6351.205	413	15.378		
	Toplam	6434.615	415			
TACTOP	Gruplararası	453.341	2	226.671	5.269	0.006
	Gruplarıçi	17766.880	413	43.019		
	Toplam	18220.221	415			
GENCYTOP	Gruplararası	37.980	2	18.990	2.241	0.108
	Gruplarıçi	3482.069	411	8.472		
	Toplam	3520.048	413			
YASLYTOP	Gruplararası	12.617	2	6.309	2.502	0.083
	Gruplarıçi	1041.373	413	2.521		
	Toplam	1053.990	415			
GENCTTOP	Gruplararası	150.657	2	75.329	4.129	0.017
	Gruplarıçi	7425.040	407	18.243		
	Toplam	7575.698	409			
YASLTTOP	Gruplararası	76.464	2	38.232	4.818	0.009
	Gruplarıçi	3245.835	409	7.936		
	Toplam	3322.299	411			
SDYARTOP	Gruplararası	0.592	2	0.296	0.309	0.734
	Gruplarıçi	394.169	412	0.957		
	Toplam	394.761	414			
SIYARTOP	Gruplararası	15.121	2	7.561	3.030	0.049
	Gruplarıçi	1030.417	413	2.495		
	Toplam	1045.538	415			
TTACTOP	Gruplararası	97.153	2	48.577	5.021	0.007
	Gruplarıçi	3956.760	409	9.674		
	Toplam	4053.913	411			
KTACTOP	Gruplararası	122.419	2	61.210	4.101	0.017
	Gruplarıçi	6104.928	409	14.926		
	Toplam	6227.347	411			
YTACTOP	Gruplararası	114.354	2	57.177	6.034	0.003
	Gruplarıçi	3894.274	411	9.475		
	Toplam	4008.628	413			
EATACTOP	Gruplararası	22.338	2	11.169	2.638	0.073
	Gruplarıçi	1735.754	410	4.234		
	Toplam	1758.092	412			

Tablo III.18. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Gelir Düzeyleri Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Gelir Düzeyi	Ortalama Fark	p
TACTOP	Düşük - Yüksek	3.36	0.004
GENCTTOP	Düşük - Yüksek	1.96	0.011
YASLTTOP	Düşük - Orta	0.85	0.036
	Düşük - Yüksek	1.32	0.009
SIYARTOP	Yüksek - Orta	0.52	0.040
TTACTOP	Düşük - Yüksek	1.53	0.006
KTACTOP	Düşük - Yüksek	1.77	0.012
YTACTOP	Düşük - Orta	0.90	0.041
	Düşük - Yüksek	1.67	0.002

III.2.1.8. Üç Yöre İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık

Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.19.'da verilmiştir.

Tablo III.19. Üç Yörede Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Açısından

Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	154.809	3	51.603	3.415	0.017
	Gruplariçi	6256.301	414	15.112		
	Toplam	6411.110	417			
TACTOP	Gruplararası	435.975	3	145.325	3.379	0.018
	Gruplariçi	17804.225	414	43.005		
	Toplam	18240.201	417			
GENCYTOP	Gruplararası	85.814	3	28.605	3.471	0.016
	Gruplariçi	3395.023	412	8.240		
	Toplam	3480.837	415			
YASLYTOP	Gruplararası	10.196	3	3.399	1.348	0.258
	Gruplariçi	1043.795	414	2.521		
	Toplam	1053.990	417			
GENCTTOP	Gruplararası	228.232	3	76.077	4.221	0.006
	Gruplariçi	7353.076	408	18.022		
	Toplam	7581.308	411			
YASLTTOP	Gruplararası	40.319	3	13.440	1.676	0.171
	Gruplariçi	3287.207	410	8.018		
	Toplam	3327.527	413			
SDYARTOP	Gruplararası	12.195	3	4.065	4.437	0.004
	Gruplariçi	378.381	413	0.916		
	Toplam	390.576	416			
SIYARTOP	Gruplararası	17.930	3	5.977	2.410	0.067
	Gruplariçi	1026.886	414	2.480		
	Toplam	1044.816	417			
TTACTOP	Gruplararası	91.533	3	30.511	3.153	0.025
	Gruplariçi	3967.271	410	9.676		
	Toplam	4058.804	413			
KTACTOP	Gruplararası	128.441	3	42.814	2.875	0.036
	Gruplariçi	6105.037	410	14.890		
	Toplam	6233.478	413			
YTACTOP	Gruplararası	73.362	3	24.454	2.559	0.055
	Gruplariçi	3937.577	412	9.557		
	Toplam	4010.940	415			
EATACTOP	Gruplararası	15.784	3	5.261	1.240	0.295
	Gruplariçi	1744.395	411	4.244		
	Toplam	1760.178	414			

Tablodan da görülebileceği gibi; Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde turistlerle karşılaşma sıklığı açısından YARTOP, TACTOP, GENCYTOP, GENCTTOP, SDYARTOP, TTACTOP ve KTACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur

($F_{(3, 414)}=3.415$; $F_{(3, 414)}=3.379$; $F_{(3, 412)}= 3.471$; $F_{(3, 408)}=4.221$; $F_{(3, 413)}=4.437$; $F_{(3, 410)}=3.153$; $F_{(3, 410)}=2.875$).

Fark çıkan ortalamaların yerel halkın turistlerle karşılaşma sıklığının hangi düzeyinde olduğunu saptanması için yapılan LSD Testi sonuçları Tablo III.20.'de verilmiştir.

Tablo III.20. Fark Çıkan Ortalamaların Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığının Hangi Düzeyinde Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Turistlerle Karşılaşma Sıklığı	Ortalama Fark	p
YARTOP	11 Üzeri – Hiç	4.03	0.040
	11 Üzeri – 6-10 Arası	1.66	0.012
TACTOP	11 Üzeri – 1-5 Arası	4.32	0.016
GENCYTOP	11 Üzeri – Hiç	3.22	0.026
	11 Üzeri – 6-10 Arası	1.18	0.017
GENCTTOP	11 Üzeri – Hiç	4.35	0.042
	11 Üzeri – 1-5 Arası	2.99	0.010
SDYARTOP	1-5 Arası – Hiç	1.29	0.018
	11 Üzeri – Hiç	1.27	0.009
	11 Üzeri – 6-10 Arası	0.42	0.010
TTACTOP	11 Üzeri – Hiç	3.12	0.047
	11 Üzeri – 1-5 Arası	1.91	0.025
KTACTOP	11 Üzeri – 1-5 Arası	2.42	0.022

III.2.1.9. Üç Yöre İçin Yardım Etmeye Yatkinlik Ölçeğinin Alttoplam

Puanları Cinsel Tacize Yatkinlik Ölçeğinin Toplam ve Alttoplam Puanlarını Yordamakta mıdır?

Gerek faktör analizi sonucu ortaya çıkan faktörler ve faktörler arası korelasyonlar, gerekse çeşitli varyans analizi sonuçları, varsayıldığı gibi yardım etme ve cinsel taciz davranışlarının yanyana iki değişken olduğuna ilişkin güçlü kanıtlar ortaya çıkarmasına rağmen; bu kanıtları daha da güçlendirmek amacıyla bunlara ek olarak ayrıca, yardım etmeye yatkinlik ölçeğinin alttoplam puanlarından (SİYARTOP, SDYARTOP, YASLYTOP ve GENCYTOP) sırasıyla, TACTOP, GENCTTOP, YASLTTOP, TTACTOP, KTACTOP, YTACTOP ve EATACTOP puanlarını yordamak için doğrusal regresyon analizi yapılmış ve sonuçlar aşağıdaki tablolarda verilmiştir.

Tablo III.21. “TACTOP” İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin

Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	1241.231	4	310.308	7.531	0.000
Residual	17059.562	414	41.207		
Toplam	18300.792	418			

$R = 0.260$ $R^2 = 0.068$

Tablo III.22.- “TACTOP” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına

İlişkin t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.202	2.376	0.018
YASLYTOP	-0.172	-2.597	0.010
SDYARTOP	0.058	0.859	0.391
SYARTOP	0.091	1.113	0.266

Tablo III.21. ve Tablo III.22.’nin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yardım etmeye yatkınlığın cinsel tacize yatkınlığı yordamasına ilişkin regresyon eşitliği istatistiksel olarak anlamlıdır. Yardım etmeye ilgili bağımsız değişkenlerden “genç turiste yardım etme” puanlarının taciz davranışını pozitif yönde, “yaşlı turiste yardım etme” davranışının ise negatif yönde yordadığı; yardım etmenin şehir içi veya şehir dışında yapılmış olmasının ise tacizi yordamadığı bulunmuştur. Buna göre, genç turiste yardım edenin tacize yatkın olduğu, yaşlı turiste yardım edenin de tam tersine taciz davranışına uzak olduğu söylenebilir. Analiz sonuçlarından hareketle aşağıdaki regresyon eşitliği yazılabilir:

$$\text{Taciz Toplam} = 2.708 + (0.202)\text{GENCYTOP} + (-0.172)\text{YASLYTOP}$$

Tablo III.23. “GENCTTOP” İçin Regresyon İstatistiğinin Anlamlılığına

İlişkin Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	733.343	4	183.336	10.887	0.000
Residual	6870.478	408	16.839		
Toplam	7603.821	412			

$R = 0.311$ $R^2 = 0.096$

Tablo III.24. “GENCTTOP” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına

İlişkin t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.300	3.537	0.000
YASLYTOP	-0.225	-3.426	0.001
SDYARTOP	0.031	0.455	0.650
SİYARTOP	0.058	0.708	0.480

Taciz toplam puanının yordanmasına benzer şekilde, “genç turisti taciz etme”yi de, genç turiste yardım etme pozitif, yaşlı turiste yardım etme negatif yönde yordamaktadır. Ancak, dikkat edilirse, bu kez ilgili bağımsız değişkenlerin genç turisti taciz etme davranışını açıklama gücü artmıştır (%9,6). Analiz sonuçlarından hareketle aşağıdaki regresyon eşitliği yazılabilir:

$$\text{Genç Turisti Taciz Etme Toplamı} = 1.918_{+} + (0.300)\text{GENCYTOP} + (-0.225)\text{YASLYTOP}$$

Tablo III.25. “YASLTTOP” İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin

Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	80.995	4	20.249	2.551	0.039
Residual	3254.764	410	7.938		
Toplam	3335.759	414			

$$R = 0.156 \quad R^2 = 0.024$$

Tablo III.26. “YASLTTOP” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına

İlişkin t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.062	0.710	0.478
YASLYTOP	-0.066	-0.978	0.328
SDYARTOP	0.067	0.964	0.335
SİYARTOP	0.088	1.055	0.292

Regresyon eşitliği anlamlı görünmekle birlikte, bağımsız değişkenler yaşlı turiste tacizi yordamamaktadır. Bunun nedeni, regresyon eşitliğine dört ayrı bağımsız değişkenin aynı anda katılmış olmasıdır.

Tablo III.27. “TTACTOP” İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin

Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	306.645	4	76.661	8.338	0.000
Residual	3769.813	410	9.195		
Toplam	4076.458	414			

$R = 0.274$ $R^2 = 0.075$

Tablo III.28. “TTACTOP” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin

t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.129	1.524	0.128
YASLYTOP	-0.223	-3.385	0.001
SDYARTOP	0.103	1.516	0.130
SİYARTOP	0.163	2.052	0.041

Tablo III.27. ve Tablo III.28.’in incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yardım etmeye yatkınlığın تنها yerde turisti taciz etmeye yatkınlığı yordamasına ilişkin regresyon eşitliği istatistiksel olarak anlamlıdır. Yardım etmeye ilgili bağımsız değişkenlerden “yaşlı turiste yardım etme” puanlarının taciz davranışını negatif yönde, “şehir içindeki turiste yardım etme” davranışının ise pozitif yönde yordadığı; yardım etmenin şehir içinde yapılmış olmasının ya da genç turiste yardım edilmiş olmasının ise تنها yerde turiste tacizi yordamadığı bulunmuştur. Analiz sonuçlarından hareketle aşağıdaki regresyon eşitliği yazılabilir:

$$\text{Tenha Yerde Turisti Taciz Etme} = 1.453 + (-0.223)\text{YASLYTOP} + (0.168)\text{SİYARTOP}$$

Tablo III.29. “KTACTOP” İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin

Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	339.077	4	84.769	5.885	0.000
Residual	5905.742	410	14.404		
Toplam	6244.819	414			

$R = 0.233$ $R^2 = 0.054$

Tablo III.30. “KTACTION” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin

t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.257	2.973	0.003
YASLYTOP	-0.107	-1.595	0.111
SDYARTOP	0.007	0.103	0.918
SİYARTOP	0.005	0.056	0.955

Tablo III.29. ve Tablo III.30.’un incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yardım etmeye yatkınlığın kalabalık yerde turisti taciz etmeye yatkınlığı yordamasına ilişkin regresyon eşitliği istatistiksel olarak anlamlıdır. Yardım etmeye ilgili bağımsız değişkenlerden “genç turiste yardım etme” puanlarının taciz davranışını pozitif yönde yordadığı; yaşlı turiste yardım etmenin, yardım etmenin şehir içinde ya da şehir dışında yapılmış olmasının ise tacizi yordamadığı bulunmuştur. Buna göre, genç turiste yardım edenin kalabalık yerde turiste tacize yatkın olduğu, söylenebilir. Analiz sonuçlarından hareketle aşağıdaki regresyon eşitliği yazılabilir:

$$\text{Kalabalık Yerde Turisti Taciz Etme Toplamı} = 1.267 + (0.257)\text{GENCYTOP}$$

Tablo III.31. “YTACTION” İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin

Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	209.412	4	52.353	5.660	0.000
Residual	3811.024	412	9.250		
Toplam	4020.436	416			

$$R = 0.228 \quad R^2 = 0.052$$

Tablo III.32. “YTACTION” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına İlişkin

t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.190	2.225	0.027
YASLYTOP	-0.149	-2.245	0.025
SDYARTOP	0.043	0.624	0.533
SİYARTOP	0.068	0.824	0.410

Tablo III.31. ve Tablo III.32.'nin incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yardım etmeye yatkınlığın yalnız olan kadın turisti tacize yatkınlığı yordamasına ilişkin regresyon eşitliği istatistiksel olarak anlamlıdır. Yardım etmeyle ilgili bağımsız değişkenlerden “genç turiste yardım etme” puanlarının taciz davranışını pozitif yönde, “yaşlı turiste yardım etme” davranışının ise negatif yönde yordadığı; yardım etmenin şehir içi veya şehir dışında yapılmış olmasının ise yalnız turisti tacizi yordamadığı bulunmuştur. Analiz sonuçlarından hareketle aşağıdaki regresyon eşitliği yazılabilir:

$$\text{Yalnız Turisti Taciz Etme Toplamı} = 1.060 + (0.190)\text{GENCYTOP} + (-0.149)\text{YASLYTOP}$$

Tablo III.33. “EATACTOP” İçin Regresyon Eşitliğinin Anlamlılığına İlişkin

Varyans Analizi Sonuçları

Model	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Regresyon	45.183	4	11.296	2.703	0.030
Residual	1717.257	411	4.178		
Toplam	1762.440	415			

R = 0.160 R² = 0.026

Tablo III.34. “EATACTOP” İçin Regresyon Katsayılarının Anlamlılığına

İlişkin t-Testi Sonuçları

Bağımsız Değişkenler	Regresyon Katsayısı	t	p
GENCYTOP	0.183	2.085	0.038
YASLYTOP	-0.052	-0.771	0.441
SDYARTOP	-0.005	-0.067	0.947
SIYARTOP	-0.002	-0.018	0.985

Tablo III.33. ve Tablo III.34.'ün incelenmesinden de anlaşılacağı gibi, yardım etmeye yatkınlığın erkek arkadaşı olan turisti taciz etmeye yatkınlığı yordamasına ilişkin regresyon eşitliği istatistiksel olarak anlamlıdır. Yardım etmeyle ilgili bağımsız değişkenlerden “genç turiste yardım etme” puanlarının taciz davranışını pozitif yönde yordadığı; yaşlı turiste yardım etmenin, yardım etmenin şehir içinde ya da şehir dışında yapılmış olmasının ise erkek arkadaşı olan turiste tacizi yordamadığı bulunmuştur. Analiz sonuçlarından hareketle aşağıdaki regresyon eşitliği yazılabilir:

Erkek Arkadaşı Olan Turisti Taciz Etme Toplamı = 0.434 + (0.183)GENCYTOP

III.2.2. Ürgüp Yöresinde, Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize

Yatkınlığını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.2.2.1. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.35.'de verilmiştir.

Tablo III.35: Ürgüp Yöresinde Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel

Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	110.493	2	55.246	3.528	0.031
	Gruplarıçi	2865.341	183	15.658		
	Toplam	2975.833	185			
TACTOP	Gruplararası	388.310	2	194.155	4.019	0.020
	Gruplarıçi	8647.141	179	48.308		
	Toplam	9035.451	181			
GENCYTOP	Gruplararası	58.426	2	29.213	3.628	0.028
	Gruplarıçi	1473.359	183	8.051		
	Toplam	1531.785	185			
YASLYTOP	Gruplararası	11.406	2	5.703	2.157	0.119
	Gruplarıçi	486.594	184	2.645		
	Toplam	498.000	186			
GENCTTOP	Gruplararası	173.901	2	86.951	4.563	0.012
	Gruplarıçi	3449.441	181	19.058		
	Toplam	3623.342	183			
YASLTTOP	Gruplararası	43.383	2	21.691	2.193	0.115
	Gruplarıçi	1780.300	180	9.891		
	Toplam	1823.683	182			
SDYARTOP	Gruplararası	5.302	2	2.651	2.305	0.103
	Gruplarıçi	210.483	183	1.150		
	Toplam	215.785	185			
SIYARTOP	Gruplararası	19.614	2	9.807	3.605	0.029
	Gruplarıçi	500.558	184	2.720		
	Toplam	520.171	186			
TTACTOP	Gruplararası	94.151	2	47.075	4.312	0.015
	Gruplarıçi	1975.887	181	10.917		
	Toplam	2070.038	183			
KTACTOP	Gruplararası	113.645	2	56.823	3.347	0.037
	Gruplarıçi	3089.868	182	16.977		
	Toplam	3203.514	184			
YTACTOP	Gruplararası	63.532	2	31.766	2.957	0.054
	Gruplarıçi	1954.847	182	10.741		
	Toplam	2018.378	184			
EATACTOP	Gruplararası	29.341	2	14.671	3.011	0.052
	Gruplarıçi	886.897	182	4.873		
	Toplam	916.238	184			

(48-57) ve (58+) yaş grupları arasında bulunan cevaplayıcı sayısının analiz yapmaya uygun olmaması nedeniyle bu iki yaş grubu (38-47) yaş grubu ile birleştirilerek (38+) yaş grubu adı altında analiz yapılmıştır.

Buna göre; Ürgüp yöresinde yaş değişkeni açısından, YARTOP, TACTOP, GENCYTOP, GENCTTOP, SİYARTOP, TTACTOP ve KTACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 183)}=3.528$; $F_{(2, 179)}=4.019$; $F_{(2, 183)}=3.628$; $F_{(2, 181)}=4.563$; $F_{(2, 184)}=3.605$; $F_{(2, 181)}=4.312$; $F_{(2, 182)}=3.347$).

Fark çıkan ortalamaların hangi yaş grupları arasında olduğunu saptanması için yapılan LSD Testi sonuçları Tablo III.36.'da verilmiştir.

Tablo III.36. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yaş Grupları	Ortalama Fark	p
YARTOP	(18-27) – (28-37)	1.48	0.027
	(18-27) – (38+)	1.72	0.024
TACTOP	(18-27) – (38+)	3.29	0.037
	(28-37) – (38+)	3.47	0.010
GENCYTOP	(18-27) – (28-37)	0.97	0.043
	(18-27) – (38+)	1.34	0.014
GENCTTOP	(18-27) – (38+)	2.21	0.009
	(28-37) – (38+)	2.31	0.006
SİYARTOP	(18-27) – (28-37)	0.74	0.008
TTACTOP	(18-27) – (38+)	1.77	0.006
	(28-37) – (38+)	1.51	0.018
KTACTOP	(18-27) – (38+)	1.74	0.028
	(28-37) – (38+)	1.90	0.017

III.2.2.2. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?

Ölçekte yer alan, yerel halkın medeni durumuna ilişkin dört seçeneğin (evli-bekar-boşanmış-dul) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu dört seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş,

dul ve boşanmış cevaplayıcılar da bekar seçeneği adı altında ele alınarak bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçlar Tablo III.37.'de verilmiştir.

Tablo III.37. Ürgüp Yöresinde Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu

İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bekar	83	11.81	3.43	-1.347	0.180
	Evli	87	12.64	4.56		
TACTOP	Bekar	82	6.12	6.59	-1.956	0.052
	Evli	84	8.27	7.54		
GENCYTOP	Bekar	83	7.75	2.47	-2.176	0.31
	Evli	87	8.70	3.18		
YASLYTOP	Bekar	83	4.06	1.52	0.322	0.748
	Evli	88	3.98	1.82		
GENCTTOP	Bekar	82	3.57	3.81	-2.932	0.004
	Evli	86	5.55	4.87		
YASLTTOP	Bekar	83	2.52	3.28	-0.488	0.626
	Evli	84	2.76	3.17		
SDYARTOP	Bekar	83	1.98	1.04	-2.183	0.030
	Evli	87	2.33	1.10		
SİYARTOP	Bekar	83	4.06	1.44	-0.600	0.549
	Evli	88	4.22	1.93		
TTACTOP	Bekar	82	3.04	3.17	-1.893	0.060
	Evli	86	4.02	3.56		
KTACTOP	Bekar	83	3.05	3.89	-2.120	0.035
	Evli	86	4.42	4.48		
YTACTOP	Bekar	82	2.88	3.11	-1.717	0.088
	Evli	87	3.76	3.53		
EATACTOP	Bekar	83	1.24	2.09	-1.628	0.105
	Evli	86	1.80	2.38		

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresi için, GENCTTOP, SDYARTOP ve KTACTOP bakımından yerel halkın evli ya da bekar olma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur.

III.2.2.3. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkinlik Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.38.'de verilmiştir.

Tablo III.38. Ürgüp Yöresinde Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme

Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yabancı Dil	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bilen	98	12.59	4.08	1.531	0.127
	Bilmeyen	88	11.69	3.90		
TACTOP	Bilen	96	7.44	7.63	0.993	0.322
	Bilmeyen	86	6.40	6.38		
GENCYTOP	Bilen	98	8.49	3.02	1.541	0.125
	Bilmeyen	88	7.84	2.69		
YASLYTOP	Bilen	99	4.13	1.66	1.165	0.245
	Bilmeyen	88	3.85	1.60		
GENCTTOP	Bilen	98	4.84	4.85	1.311	0.192
	Bilmeyen	86	3.99	3.92		
YASLTTOP	Bilen	96	2.65	3.36	0.568	0.571
	Bilmeyen	87	2.38	2.95		
SDYARTOP	Bilen	98	2.22	1.13	0.985	0.326
	Bilmeyen	88	2.07	1.03		
SİYARTOP	Bilen	99	4.32	1.63	1.746	0.082
	Bilmeyen	88	3.90	1.70		
TTACTOP	Bilen	97	3.70	3.64	1.312	0.191
	Bilmeyen	87	3.06	3.01		
KTACTOP	Bilen	98	3.87	4.39	0.849	0.397
	Bilmeyen	87	3.34	3.93		
YTACTOP	Bilen	98	3.46	3.57	1.191	0.235
	Bilmeyen	87	2.89	2.98		
EATACTOP	Bilen	98	1.59	2.31	0.541	0.589
	Bilmeyen	87	1.41	2.15		

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresi için, turiste yardım etme ve taciz davranışlarının toplam ve alttoplam puanları açısından yerel halkın dil bilme ya da bilmeme durumu arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.2.2.4. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.39.'da verilmiştir.

Tablodan da görüleceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Ürgüp yöresi için yerel halkın eğitim düzeyleri açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.39. Ürgüp Yöresinde Eğitim Durumları Açısından Yardım

Etmeye/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	113.434	4	28.358	1.788	0.133
	Gruplarıçi	2854.328	180	15.857		
	Toplam	2967.762	184			
TACTOP	Gruplararası	55.000	4	13.750	0.270	0.897
	Gruplarıçi	8976.647	176	51.004		
	Toplam	9031.646	180			
GENCYTOP	Gruplararası	74.911	4	18.728	2.319	0.059
	Gruplarıçi	1453.553	180	8.075		
	Toplam	1528.465	184			
YASLYTOP	Gruplararası	11.074	4	2.768	1.031	0.393
	Gruplarıçi	485.921	181	2.685		
	Toplam	496.995	185			
GENCTTOP	Gruplararası	39.078	4	9.770	0.485	0.746
	Gruplarıçi	3582.179	178	20.125		
	Toplam	3621.257	182			
YASLTTOP	Gruplararası	11.166	4	2.791	0.273	0.895
	Gruplarıçi	1812.247	177	10.239		
	Toplam	1823.412	181			
SDYARTOP	Gruplararası	2.890	4	0.723	0.611	0.655
	Gruplarıçi	212.872	180	1.183		
	Toplam	215.762	184			
SIYARTOP	Gruplararası	24.756	4	6.189	2.265	0.064
	Gruplarıçi	494.641	181	2.733		
	Toplam	519.398	185			
TTACTOP	Gruplararası	2.518	4	0.630	0.054	0.994
	Gruplarıçi	2067.361	178	11.614		
	Toplam	2069.880	182			
KTACTOP	Gruplararası	28.827	4	7.207	0.407	0.804
	Gruplarıçi	3172.043	179	17.721		
	Toplam	3200.870	183			
YTACTOP	Gruplararası	9.570	4	2.393	0.213	0.931
	Gruplarıçi	2007.386	179	11.214		
	Toplam	2016.957	183			
EATACTOP	Gruplararası	18.964	4	4.741	0.948	0.437
	Gruplarıçi	894.987	179	5.000		
	Toplam	913.951	183			

III.2.2.5. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.40.'da verilmiştir.

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Ürgüp yöresi için meslek grupları arasında, YARTOP, GENCYTOP, SDYARTOP ve SIYARTOP

bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 183)}=3.819$; $F_{(2, 183)}=4.996$; $F_{(2, 183)}=3.133$; $F_{(2, 184)}=4.496$).

Tablo III.40 Ürgüp Yöresinde Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	119.237	2	59.619	3.819	0.024
	Gruplarıçi	2856.596	183	15.610		
	Toplam	2975.833	185			
TACTOP	Gruplararası	32.404	2	16.202	0.322	0.725
	Gruplarıçi	9003.046	179	50.296		
	Toplam	9035.451	181			
GENÇYTOP	Gruplararası	79.313	2	39.656	4.996	0.008
	Gruplarıçi	1452.472	183	7.937		
	Toplam	1531.785	185			
YASLYTOP	Gruplararası	8.899	2	4.450	1.674	0.190
	Gruplarıçi	489.101	184	2.658		
	Toplam	498.000	186			
GENCTTOP	Gruplararası	2.592	2	1.296	0.065	0.937
	Gruplarıçi	3620.750	181	20.004		
	Toplam	3623.342	183			
YASLTTOP	Gruplararası	35.470	2	17.735	1.785	0.171
	Gruplarıçi	1788.213	180	9.935		
	Toplam	1823.683	182			
SDYARTOP	Gruplararası	7.145	2	3.572	3.133	0.046
	Gruplarıçi	208.640	183	1.140		
	Toplam	215.785	185			
SIYARTOP	Gruplararası	24.237	2	12.119	4.496	0.012
	Gruplarıçi	495.934	184	2.695		
	Toplam	520.171	186			
TTACTOP	Gruplararası	8.400	2	4.200	0.369	0.692
	Gruplarıçi	2061.638	181	11.390		
	Toplam	2070.038	183			
KTACTOP	Gruplararası	15.437	2	7.718	0.441	0.644
	Gruplarıçi	3188.077	182	17.517		
	Toplam	3203.514	184			
YTACTOP	Gruplararası	4.576	2	2.288	0.207	0.813
	Gruplarıçi	2013.802	182	11.065		
	Toplam	2018.378	184			
EATACTOP	Gruplararası	5.176	2	2.588	0.517	0.597
	Gruplarıçi	911.062	182	5.006		
	Toplam	916.238	184			

Fark çıkan ortalamaların hangi meslek grupları arasında olduğunu saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.41.'de verilmiştir.

Tablo III.41. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Meslek Grupları	Ortalama Fark	p
YARTOP	3 - 2	1.98	0.019
GENCYTOP	3 - 2	1.65	0.004
SDYARTOP	3 - 2	0.49	0.036
SIYARTOP	3 - 2	0.90	0.008

(2: Büfeci, kuyumcu gibi turistlerden duruma göre kazanç sağlayan meslek grupları,
3: Garson, animatör gibi turizmden kazanç sağlayan meslek grupları)

III.2.2.6. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo II.42’de verilmiştir.

Tablo III.42. Ürgüp Yöresinde Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	20.213	2	10.107	0.626	0.536
	Gruplarıçi	2955.620	183	16.151		
	Toplam	2975.833	185			
TACTOP	Gruplararası	102.013	2	51.007	1.022	0.362
	Gruplarıçi	8933.437	179	49.907		
	Toplam	9035.451	181			
GENCYTOP	Gruplararası	16.234	2	8.117	0.980	0.377
	Gruplarıçi	1515.551	183	8.282		
	Toplam	1531.785	185			
YASLYTOP	Gruplararası	0.745	2	0.372	0.138	0.871
	Gruplarıçi	497.255	184	2.702		
	Toplam	498.000	186			
GENCTTOP	Gruplararası	33.133	2	16.567	0.835	0.435
	Gruplarıçi	3590.209	181	19.835		
	Toplam	3623.342	183			
YASLTTOP	Gruplararası	22.848	2	11.424	1.142	0.322
	Gruplarıçi	1800.835	180	10.005		
	Toplam	1823.683	182			
SDYARTOP	Gruplararası	1.394	2	0.697	0.595	0.553
	Gruplarıçi	214.391	183	1.172		
	Toplam	215.785	185			
SIYARTOP	Gruplararası	4.137	2	2.068	0.738	0.480
	Gruplarıçi	516.034	184	2.805		
	Toplam	520.171	186			
TTACTOP	Gruplararası	35.041	2	17.520	1.558	0.213
	Gruplarıçi	2034.997	181	11.243		
	Toplam	2070.038	183			
KTACTOP	Gruplararası	28.011	2	14.005	0.803	0.450
	Gruplarıçi	3175.503	182	17.448		
	Toplam	3203.514	184			
YTACTOP	Gruplararası	20.211	2	10.106	0.920	0.400
	Gruplarıçi	1998.167	182	10.979		
	Toplam	2018.378	184			
EATACTOP	Gruplararası	9.389	2	4.695	0.942	0.392
	Gruplarıçi	906.848	182	4.983		
	Toplam	916.238	184			

Tablodan da görülebileceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Ürgüp yöresi için, yerel halkın gelir düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.2.2.7. Ürgüp Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkinlik Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?

Daha önce hiç turistle karşılaşmamış ve 1-5 arasında turistle karşılaşmış cevaplayıcı sayısının analiz yapmaya uygun olmaması nedeniyle bu iki grup birleştirilerek 0-5 arası turistle karşılaşmış cevaplayıcılar olarak analiz yapılmıştır.

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.43.'de verilmiştir. Buna göre; Ürgüp yöresinde turistlerle karşılaşma sıklığı açısından TACTOP, GENCTTOP, TTACTOP ve YTACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 179)}=3.267$; $F_{(2, 181)}= 3.823$; $F_{(2, 181)}=3.823$; $F_{(2, 181)}=3.312$; $F_{(2, 182)}=3.982$).

Fark çıkan ortalamaların yerel halkın turistlerle karşılaşma sıklığının hangi düzeyinde olduğunu saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları ise Tablo III.44.'de verilmiştir.

Tablo III.43. Ürgüp Yöresinde Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	30.687	2	15.344	0.953	0.387
	Gruplarıçi	2945.146	183	16.094		
	Toplam	2975.833	185			
TACTOP	Gruplararası	318.183	2	159.091	3.267	0.040
	Gruplarıçi	8717.268	179	48.700		
	Toplam	9035.451	181			
GENCYTOP	Gruplararası	15.543	2	7.772	0.938	0.393
	Gruplarıçi	1516.241	183	8.285		
	Toplam	1531.785	185			
YASLYTOP	Gruplararası	2.951	2	1.476	0.548	0.579
	Gruplarıçi	495.049	184	2.690		
	Toplam	498.000	186			
GENCTTOP	Gruplararası	146.853	2	73.427	3.823	0.024
	Gruplarıçi	3476.489	181	19.207		
	Toplam	3623.342	183			
YASLTTOP	Gruplararası	42.069	2	21.035	2.125	0.122
	Gruplarıçi	1781.614	180	9.898		
	Toplam	1823.683	182			
SDYARTOP	Gruplararası	3.915	2	1.958	1.691	0.187
	Gruplarıçi	211.870	183	1.158		
	Toplam	215.785	185			
SIYARTOP	Gruplararası	3.447	2	1.723	0.614	0.542
	Gruplarıçi	516.724	184	2.808		
	Toplam	520.171	186			
TTACTOP	Gruplararası	73.076	2	36.538	3.312	0.039
	Gruplarıçi	1996.962	181	11.033		
	Toplam	2070.038	183			
KTACTOP	Gruplararası	94.667	2	47.334	2.771	0.065
	Gruplarıçi	3108.846	182	17.082		
	Toplam	3203.514	184			
YTACTOP	Gruplararası	84.612	2	42.306	3.982	0.020
	Gruplarıçi	1933.766	182	10.625		
	Toplam	2018.378	184			
EATACTOP	Gruplararası	10.946	2	5.473	1.100	0.335
	Gruplarıçi	905.292	182	4.974		
	Toplam	916.238	184			

Tablo III.44. Fark Çıkan Ortalamaların Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığının Hangi Düzeyinde Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Turistlerle Karşılaşma Sıklığı	Ortalama Fark	p
TACTOP	(11 ve üstü) – (0–5 arası)	5.49	0.032
GENCTTOP	(11 ve üstü) – (0–5 arası)	3.52	0.027
TTACTOP	(11 ve üstü) – (0–5 arası)	2.54	0.038
YTACTOP	(11 ve üstü) – (0–5 arası)	2.86	0.014

III.2.3. Bodrum Yöresinde, Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel

Tacize Yatkinliğini Ölçmeye Yönelik Analizler

III.2.3.1. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkinlik Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.45.'de verilmiştir.

Tablo III.45. Bodrum Yöresinde Yaş Grupları Açısından Yardım Etme/Cinsel

Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p değeri
YARTOP	Gruplararası	68.973	4	17.243	1.169	0.328
	Gruplarıçi	1680.959	114	14.745		
	Toplam	1749.933	118			
TACTOP	Gruplararası	118.367	4	29.592	1.208	0.311
	Gruplarıçi	2793.129	114	24.501		
	Toplam	2911.496	118			
GENCYTOP	Gruplararası	45.223	4	11.306	1.380	0.245
	Gruplarıçi	933.701	114	8.190		
	Toplam	978.924	118			
YASLYTOP	Gruplararası	4.074	4	1.018	0.410	0.801
	Gruplarıçi	285.893	115	2.486		
	Toplam	289.967	119			
GENCTTOP	Gruplararası	87.691	4	21.923	1.694	0.156
	Gruplarıçi	1475.721	114	12.945		
	Toplam	1563.412	118			
YASLTTOP	Gruplararası	9.403	4	2.351	0.598	0.665
	Gruplarıçi	452.388	115	3.934		
	Toplam	461.792	119			
SDYARTOP	Gruplararası	5.666	4	1.417	2.080	0.088
	Gruplarıçi	78.325	115	0.681		
	Toplam	83.992	119			
SIYARTOP	Gruplararası	2.573	4	0.643	0.272	0.896
	Gruplarıçi	272.094	115	2.366		
	Toplam	274.667	119			
TTACTOP	Gruplararası	27.989	4	6.997	1.283	0.281
	Gruplarıçi	627.136	115	5.453		
	Toplam	655.125	119			
KTACTOP	Gruplararası	40.996	4	10.249	1.149	0.337
	Gruplarıçi	1016.870	114	8.920		
	Toplam	1057.866	118			
YTACTOP	Gruplararası	22.887	4	5.722	1.077	0.371
	Gruplarıçi	611.105	115	5.314		
	Toplam	633.992	119			
EACTACTOP	Gruplararası	3.279	4	0.820	0.328	0.859
	Gruplarıçi	287.646	115	2.501		
	Toplam	290.925	119			

Tablodan da görüleceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Bodrum yöresinde yaş değişkeni açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.2.3.2. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark Var mıdır?

Ölçekte yer alan, yerel halkın medeni durumuna ilişkin dört seçeneğin (evli-bekar-boşanmış-dul) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu dört seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş, dul ve boşanmış cevaplayıcılar da bekar seçeneği adı altında ele alınarak bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçlar Tablo III.46.'da verilmiştir.

Tablo III.46. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bekar	51	11.25*	3.74	-2.556	0.012
	Evli	57	13.14	3.91		
TACTOP	Bekar	52	3.63	4.43	-1.781	0.078
	Evli	56	5.30	5.24		
GENCYTOP	Bekar	51	7.65	2.76	-2.116	0.037
	Evli	57	8.82	2.99		
YASLYTOP	Bekar	52	3.62	1.43	-2.340	0.021
	Evli	57	4.32	1.67		
GENCTTOP	Bekar	52	2.54	2.99	-2.112	0.037
	Evli	56	3.96	3.92		
YASLTTOP	Bekar	52	1.10	1.85	-0.575	0.567
	Evli	57	1.32	2.11		
SDYARTOP	Bekar	52	1.96	0.86	-2.422	0.017
	Evli	57	2.33	0.74		
SİYARTOP	Bekar	52	3.79	1.51	-2.324	0.022
	Evli	57	4.47	1.56		
TTACTOP	Bekar	52	1.88	2.25	-1.078	0.284
	Evli	57	2.37	2.42		
KTACTOP	Bekar	52	1.75	2.53	-2.068	0.041
	Evli	56	2.91	3.23		
YTACTOP	Bekar	52	1.56	1.96	-1.569	0.120
	Evli	57	2.25	2.54		
EATACTOP	Bekar	52	0.65	1.76	-0.798	0.427
	Evli	57	0.89	1.38		

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresi için, YARTOP, GENCYTOP, YASLYTOP, GENCTTOP, SDYARTOP, SİYARTOP ve KTACTIONTOP bakımından yerel halkın evli ya da bekar olma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur.

III.2.3.3. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.47.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresi için, YARTOP, TACTOP, GENCYTOP, GENCTTOP, SDYARTOP, SİYARTOP, KTACTIONTOP ve EATACTIONTOP bakımından yerel halkın yabancı dil bilme ya da bilmeme durumu arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Tablo III.47. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yabancı Dil	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bilen	44	10.89	4.55	-2.777	0.007
	Bilmeyen	75	13.04	3.15		
TACTOP	Bilen	44	3.18	3.66	-2.403	0.018
	Bilmeyen	75	5.20	5.48		
GENCYTOP	Bilen	44	7.23	3.20	-3.105	0.002
	Bilmeyen	75	8.87	2.51		
YASLYTOP	Bilen	44	3.66	1.63	-1.746	0.083
	Bilmeyen	76	4.17	1.50		
GENCTTOP	Bilen	44	2.18	2.62	-2.747	0.007
	Bilmeyen	75	3.85	4.01		
YASLTTOP	Bilen	44	1.00	1.45	-0.982	0.328
	Bilmeyen	76	1.33	2.22		
SDYARTOP	Bilen	44	1.89	0.97	-2.773	0.006
	Bilmeyen	76	2.32	0.72		
SİYARTOP	Bilen	44	3.68	1.67	-2.731	0.007
	Bilmeyen	76	4.45	1.36		
TTACTOP	Bilen	44	1.70	1.91	-1.501	0.136
	Bilmeyen	76	2.37	2.54		
KTACTIONTOP	Bilen	44	1.48	2.02	-2.712	0.008
	Bilmeyen	75	2.81	3.36		
YTACTIONTOP	Bilen	44	1.41	1.77	-1.820	0.071
	Bilmeyen	76	2.20	2.54		
EATACTIONTOP	Bilen	44	0.43	0.95	-2.154	0.033
	Bilmeyen	76	0.97	1.80		

III.2.3.4. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.48.'de verilmiştir.

Tablo III.48. Bodrum Yöresinde Eğitim Durumları Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare. (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	78.303	4	19.576	1.335	0.261
	Gruplariçi	1671.630	114	14.663		
	Toplam	1749.933	118			
TACTOP	Gruplararası	181.033	4	45.258	1.890	0.117
	Gruplariçi	2730.463	114	23.951		
	Toplam	2911.496	118			
GENCYTOP	Gruplararası	32.678	4	8.169	0.984	0.419
	Gruplariçi	946.247	114	8.300		
	Toplam	978.924	118			
YASLYTOP	Gruplararası	10.222	4	2.556	1.051	0.384
	Gruplariçi	279.744	115	2.433		
	Toplam	289.967	119			
GENCTTOP	Gruplararası	98.726	4	24.681	1.921	0.112
	Gruplariçi	1464.686	114	12.848		
	Toplam	1563.412	118			
YASLTTOP	Gruplararası	13.906	4	3.476	0.893	0.471
	Gruplariçi	447.886	115	3.895		
	Toplam	461.792	119			
SDYARTOP	Gruplararası	1.476	4	0.369	0.514	0.725
	Gruplariçi	82.516	115	0.718		
	Toplam	83.992	119			
SIYARTOP	Gruplararası	13.802	4	3.450	1.521	0.201
	Gruplariçi	260.865	115	2.268		
	Toplam	274.667	119			
TTACTOP	Gruplararası	26.758	4	6.689	1.224	0.304
	Gruplariçi	628.367	115	5.464		
	Toplam	655.125	119			
KTACTOP	Gruplararası	73.937	4	18.484	2.142	0.080
	Gruplariçi	983.928	114	8.631		
	Toplam	1057.866	118			
YTACTOP	Gruplararası	35.094	4	8.773	1.685	0.158
	Gruplariçi	598.898	115	5.208		
	Toplam	633.992	119			
EATACTOP	Gruplararası	23.150	4	5.787	2.485	0.047
	Gruplariçi	267.775	115	2.328		
	Toplam	290.925	119			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Bodrum yöresi için eğitim düzeyleri açısından, EATACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur

($F_{(4, 115)}=2.485$).

Fark çıkan ortalamaların hangi eğitim düzeyleri arasında olduğunun saptanması için yapılan LSD Testi sonuçları ise Tablo III.49.'da verilmiştir.

Tablo III.49. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Eğitim Düzeyleri Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Eğitim Düzeyleri	Ortalama Fark	p
EATACTOP	Üniversite – İlk	1.12	0.045
	Lisansüstü – İlk	2.00	0.027
	Lisansüstü - Orta	1.66	0.043

III.2.3.5. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.50.'de verilmiştir.

Tablodan da görüleceği gibi, Bodrum yöresi için meslek grupları arasında, GENCTTOP ve KTACTION bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 116)}=3.066$; $F_{(2, 116)}=3.189$).

Fark çıkan ortalamaların hangi meslek grupları arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları ise Tablo III.51.'de verilmiştir.

Tablo III.50. Bodrum Yöresinde Meslek Grupları Açısından Yardım

Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	46.237	2	23.119	1.574	0.212
	Gruplarıçi	1703.695	116	14.687		
	Toplam	1749.933	118			
TACTOP	Gruplararası	120.150	2	60.075	2.497	0.087
	Gruplarıçi	2791.345	116	24.063		
	Toplam	2911.496	118			
GENCYTOP	Gruplararası	23.197	2	11.599	1.408	0.249
	Gruplarıçi	955.727	116	8.239		
	Toplam	978.924	118			
YASLYTOP	Gruplararası	4.136	2	2.068	0.846	0.432
	Gruplarıçi	285.831	117	2.443		
	Toplam	289.967	119			
GENCTTOP	Gruplararası	78.503	2	39.251	3.066	0.050
	Gruplarıçi	1484.909	116	12.801		
	Toplam	1563.412	118			
YASLTTOP	Gruplararası	4.893	2	2.446	0.626	0.536
	Gruplarıçi	456.899	117	3.905		
	Toplam	461.792	119			
SDYARTOP	Gruplararası	2.139	2	1.070	1.529	0.221
	Gruplarıçi	81.853	117	0.700		
	Toplam	83.992	119			
SIYARTOP	Gruplararası	4.241	2	2.121	0.917	0.402
	Gruplarıçi	270.426	117	2.311		
	Toplam	274.667	119			
TTACTOP	Gruplararası	13.433	2	6.717	1.225	0.298
	Gruplarıçi	641.692	117	5.485		
	Toplam	655.125	119			
KTACTOP	Gruplararası	55.134	2	27.567	3.189	0.045
	Gruplarıçi	1002.732	116	8.644		
	Toplam	1057.866	118			
YTACTOP	Gruplararası	23.118	2	11.559	2.214	0.114
	Gruplarıçi	610.873	117	5.221		
	Toplam	633.992	119			
EATACTOP	Gruplararası	8.533	2	4.267	1.768	0.175
	Gruplarıçi	282.392	117	2.414		
	Toplam	290.925	119			

Tablo III.51. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında

Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Meslek Grupları	Ortalama Fark	p
GENCTTOP	3 - 1	2.36	0.041
KTACTOP	3 - 1	1.97	0.038

(1: İnşaat işçisi, bahçıvan, manav gibi turistlerden kazanç sağlamayan meslek grupları,
3: Garson, animatör gibi turizmden kazanc sağlayan meslek grupları)

III.2.3.6. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.52.'de verilmiştir.

Tablo III.52. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	21.665	2	10.833	0.714	0.492
	Gruplarıçi	1713.947	113	15.168		
	Toplam	1735.612	115			
TACTOP	Gruplararası	61.324	2	30.662	1.231	0.296
	Gruplarıçi	2815.538	113	24.916		
	Toplam	2876.862	115			
GENCYTOP	Gruplararası	8.071	2	4.036	0.477	0.622
	Gruplarıçi	956.644	113	8.466		
	Toplam	964.716	115			
YASLYTOP	Gruplararası	3.968	2	1.984	0.791	0.456
	Gruplarıçi	285.998	114	2.509		
	Toplam	289.966	116			
GENCTTOP	Gruplararası	34.872	2	17.436	1.302	0.276
	Gruplarıçi	1512.741	113	13.387		
	Toplam	1547.612	115			
YASLTTOP	Gruplararası	3.680	2	1.840	0.462	0.631
	Gruplarıçi	453.619	114	3.979		
	Toplam	457.299	116			
SDYARTOP	Gruplararası	0.05108	2	0.02554	0.035	0.966
	Gruplarıçi	83.180	114	0.730		
	Toplam	83.231	116			
SIYARTOP	Gruplararası	1.669	2	0.835	0.350	0.706
	Gruplarıçi	272.245	114	2.388		
	Toplam	273.915	116			
TTACTOP	Gruplararası	11.113	2	5.557	1.000	0.371
	Gruplarıçi	633.468	114	5.557		
	Toplam	644.581	116			
KTACTOP	Gruplararası	19.957	2	9.979	1.094	0.338
	Gruplarıçi	1030.551	113	9.120		
	Toplam	1050.509	115			
YTACTOP	Gruplararası	15.379	2	7.689	1.443	0.240
	Gruplarıçi	607.407	114	5.328		
	Toplam	622.786	116			
EATACTOP	Gruplararası	0.986	2	0.493	0.196	0.822
	Gruplarıçi	287.236	114	2.520		
	Toplam	288.222	116			

Tablodan da görülebileceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Bodrum yöresi için, yerel halkın gelir düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.2.3.7. Bodrum Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.53.'de verilmiştir.

Tablo III.53. Bodrum Yöresinde Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığı Açısından Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	83.149	3	27.716	1.896	0.134
	Gruplarıçi	1666.724	114	14.620		
	Toplam	1749.873	117			
TACTOP	Gruplararası	95.314	3	31.771	1.292	0.281
	Gruplarıçi	2804.152	114	24.598		
	Toplam	2899.466	117			
GENCYTOP	Gruplararası	43.561	3	14.520	1.770	0.157
	Gruplarıçi	935.295	114	8.204		
	Toplam	978.856	117			
YASLYTOP	Gruplararası	9.678	3	3.226	1.324	0.270
	Gruplarıçi	280.288	115	2.437		
	Toplam	289.966	118			
GENCTTOP	Gruplararası	52.982	3	17.661	1.337	0.266
	Gruplarıçi	1505.390	114	13.205		
	Toplam	1558.373	117			
YASLTTOP	Gruplararası	6.143	3	2.048	0.519	0.670
	Gruplarıçi	454.176	115	3.949		
	Toplam	460.319	118			
SDYARTOP	Gruplararası	6.978	3	2.326	3.474	0.018
	Gruplarıçi	76.988	115	0.669		
	Toplam	83.966	118			
SIYARTOP	Gruplararası	11.692	3	3.897	1.704	0.170
	Gruplarıçi	262.947	115	2.286		
	Toplam	274.639	118			
TTACTOP	Gruplararası	19.587	3	6.529	1.190	0.317
	Gruplarıçi	630.985	115	5.487		
	Toplam	650.571	118			
KTACTOP	Gruplararası	30.453	3	10.151	1.128	0.341
	Gruplarıçi	1025.657	114	8.997		
	Toplam	1056.110	117			
YTACTOP	Gruplararası	23.686	3	7.895	1.497	0.219
	Gruplarıçi	606.633	115	5.275		
	Toplam	630.319	118			
EATACTOP	Gruplararası	4.093	3	1.364	0.548	0.650
	Gruplarıçi	286.226	115	2.489		
	Toplam	290.319	118			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Bodrum yöresinde turistlerle karşılaşma sıklığı açısından SDYARTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(3, 414)}=3.415$).

Fark çıkan ortalamaların yerel halkın turistlerle karşılaşma sıklığının hangi düzeyinde olduğunu saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.54.'de verilmiştir.

Tablo III.54. Fark Çıkan Ortalamaların Yerel Halkın Turistlerle Karşılaşma Sıklığının Hangi Düzeyinde Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Turistlerle Karşılaşma Sıklığı	Ortalama Fark	p
SDYARTOP	6-10 Arası - Hiç	1.62	0.025
	11 Üzeri - Hiç	1.52	0.010

III.2.4. Kız Kalesi Yöresinde, Yerel Halkın Turiste Yardım Etme ve Cinsel Tacize Yatkinliğini Ölçmeye Yönelik Analizler

III.2.4.1. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkinlik Açısından Yerel Halkın Yaş Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.55.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Kız Kalesi yöresi için, yerel halkın yaş grubu açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.55. Kız Kalesi Yöresinde Yaş Grupları Açısından Yardım

Etmeye/Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	5.392	2	2.696	0.182	0.834
	Gruplarıçi	1646.230	111	14.831		
	Toplam	1651.623	113			
TACTOP	Gruplararası	189.248	2	94.624	1.918	0.152
	Gruplarıçi	5377.672	109	49.336		
	Toplam	5566.920	111			
GENCYTOP	Gruplararası	14.946	2	7.473	0.830	0.439
	Gruplarıçi	999.334	111	9.003		
	Toplam	1014.281	113			
YASLYTOP	Gruplararası	7.355	2	3.677	1.573	0.212
	Gruplarıçi	259.426	111	2.337		
	Toplam	266.781	113			
GENCTTOP	Gruplararası	78.595	2	39.298	1.910	0.153
	Gruplarıçi	2242.512	109	20.574		
	Toplam	2321.107	111			
YASLTTOP	Gruplararası	26.839	2	13.420	1.650	0.197
	Gruplarıçi	902.599	111	8.132		
	Toplam	929.439	113			
SDYARTOP	Gruplararası	1.438	2	0.719	0.879	0.418
	Gruplarıçi	90.816	111	0.818		
	Toplam	92.254	113			
SIYARTOP	Gruplararası	0.02553	2	0.01277	0.006	0.994
	Gruplarıçi	252.992	111	2.279		
	Toplam	253.018	113			
TTACTOP	Gruplararası	31.981	2	15.990	1.458	0.237
	Gruplarıçi	1206.285	110	10.966		
	Toplam	1238.265	112			
KTACTOP	Gruplararası	86.951	2	43.476	2.679	0.073
	Gruplarıçi	1785.084	110	16.228		
	Toplam	1872.035	112			
YTACTOP	Gruplararası	30.787	2	15.393	1.397	0.252
	Gruplarıçi	1222.897	111	11.017		
	Toplam	1253.684	113			
EATACTOP	Gruplararası	17.662	2	8.831	1.943	0.148
	Gruplarıçi	500.073	110	4.546		
	Toplam	517.735	112			

III.2.4.2. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Evli ya da Bekar Olma Durumu Arasında Fark

Var mıdır?

Ölçekte yer alan, yerel halkın medeni durumuna ilişkin dört seçeneğin (evli-bekar-boşanmış-dul) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu dört seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş,

dul ve boşanmış cevaplayıcılar da bekar seçeneği adı altında ele alınarak bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçlar Tablo III.56.'da verilmiştir.

Tablo III.56. Kız Kalesi Yöresinde Yerel Halkın Bekar ya da Evli Olma Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bekar	62	11.94	4.48	-2.125	0.036
	Evli	41	13.46	2.81		
TACTOP	Bekar	61	5.62	6.39	-1.283	0.204
	Evli	40	7.55	7.97		
GENCYTOP	Bekar	62	7.77	3.31	-3.013	0.003
	Evli	41	9.59	2.41		
YASLYTOP	Bekar	62	4.16	1.66	0.911	0.364
	Evli	41	3.88	1.35		
GENCTTOP	Bekar	61	3.66	4.17	-1.673	0.097
	Evli	40	5.18	4.88		
YASLTTOP	Bekar	62	1.94	2.57	-0.805	0.424
	Evli	41	2.44	3.42		
SDYARTOP	Bekar	62	2.23	1.00	-2.084	0.040
	Evli	41	2.61	0.77		
SİYARTOP	Bekar	62	4.11	1.66	-1.202	0.232
	Evli	41	4.49	1.36		
TTACTOP	Bekar	61	2.67	2.97	-1.671	0.099
	Evli	41	3.85	3.82		
KTACTOP	Bekar	62	2.90	3.76	-0.998	0.321
	Evli	40	3.73	4.48		
YTACTOP	Bekar	62	2.65	2.96	-1.150	0.254
	Evli	41	3.46	3.87		
EATACTOP	Bekar	62	0.94	1.87	-1.011	0.314
	Evli	40	1.38	2.51		

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresi için, YARTOP, GENCYTOP ve SDYARTOP bakımından yerel halkın evli ya da bekar olma durumu arasında anlamlı fark bulunmuştur.

III.2.4.3. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da Bilmeme Durumu Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.57.'de verilmiştir.

Tablo III.57. Kız Kalesi Yöresinde Yerel Halkın Yabancı Dil Bilme ya da

Bilmeme Durumu İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Yabancı Dil	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
YARTOP	Bilen	69	13.14	3.61	1.951	0.054
	Bilmeyen	45	11.73	4.02		
TACTOP	Bilen	68	6.72	7.29	0.591	0.556
	Bilmeyen	44	5.91	6.80		
GENCYTOP	Bilen	69	9.04	2.77	2.244	0.027
	Bilmeyen	45	7.78	3.20		
YASLYTOP	Bilen	69	4.10	1.58	0.494	0.622
	Bilmeyen	45	3.96	1.48		
GENCTTOP	Bilen	68	4.51	4.68	0.503	0.616
	Bilmeyen	44	4.07	4.44		
YASLTTOP	Bilen	69	2.25	3.00	0.811	0.419
	Bilmeyen	45	1.80	2.66		
SDYARTOP	Bilen	69	2.51	0.82	2.196	0.030
	Bilmeyen	45	2.13	0.99		
SİYARTOP	Bilen	69	4.46	1.38	1.629	0.106
	Bilmeyen	45	4.00	1.64		
TTACTOP	Bilen	69	3.28	3.36	0.605	0.547
	Bilmeyen	44	2.89	3.30		
KTACTOP	Bilen	68	3.47	4.17	0.654	0.515
	Bilmeyen	45	2.96	3.99		
YTACTOP	Bilen	69	3.20	3.57	1.058	0.292
	Bilmeyen	45	2.56	2.92		
EATACTOP	Bilen	68	1.19	2.17	0.300	0.765
	Bilmeyen	45	1.07	2.15		

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresi için, GENCYTOP ve SDYARTOP bakımından yerel halkın yabancı dil bilme ya da bilmeme durumu arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.2.4.4. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Eğitim Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.58.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Kız Kalesi yöresi için eğitim düzeyleri açısından, GENCYTOP ve SDYARTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(4, 109)} = 2.702$; $F_{(4, 109)} =$

3.841). Fark çıkan ortalamaların hangi eğitim düzeyleri arasında olduğunu saptanması için yapılan LSD Testi sonuçları ise Tablo III.59.'da verilmiştir.

Tablo III.58. Kız Kalesi Yöresinde Eğitim Durumları Açısından Yardım Etme/

Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	128.083	4	32.021	2.291	0.064
	Gruplarıçi	1523.540	109	13.977		
	Toplam	1651.623	113			
TACTOP	Gruplararası	351.788	4	87.947	1.804	0.133
	Gruplarıçi	5215.131	107	48.740		
	Toplam	5566.920	111			
GENCYTOP	Gruplararası	91.487	4	22.872	2.702	0.034
	Gruplarıçi	922.794	109	8.466		
	Toplam	1014.281	113			
YASLYTOP	Gruplararası	6.353	4	1.588	0.665	0.618
	Gruplarıçi	260.427	109	2.389		
	Toplam	266.781	113			
GENCTTOP	Gruplararası	146.716	4	36.679	1.805	0.133
	Gruplarıçi	2174.391	107	20.321		
	Toplam	2321.107	111			
YASLTTOP	Gruplararası	47.742	4	11.936	1.476	0.215
	Gruplarıçi	881.696	109	8.089		
	Toplam	929.439	113			
SDYARTOP	Gruplararası	11.396	4	2.849	3.841	0.006
	Gruplarıçi	80.858	109	0.742		
	Toplam	92.254	113			
SIYARTOP	Gruplararası	8.533	4	2.133	0.951	0.438
	Gruplarıçi	244.485	109	2.243		
	Toplam	253.018	113			
TTACTOP	Gruplararası	81.078	4	20.270	1.892	0.117
	Gruplarıçi	1157.187	108	10.715		
	Toplam	1238.265	112			
KTACTOP	Gruplararası	95.307	4	23.827	1.448	0.223
	Gruplarıçi	1776.729	108	16.451		
	Toplam	1872.035	112			
YTACTOP	Gruplararası	99.095	4	24.774	2.339	0.060
	Gruplarıçi	1154.590	109	10.593		
	Toplam	1253.684	113			
EATACTOP	Gruplararası	8.572	4	2.143	0.455	0.769
	Gruplarıçi	509.163	108	4.714		
	Toplam	517.735	112			

Tablo III.59. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Eğitim Düzeyleri Arasında

Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan LSD Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Eğitim Düzeyi	Ortalama Fark	p
GENCYTOP	Lise – İlk	2.43	0.029
	Lise – Orta	1.74	0.020
	Üniversite – İlk	2.62	0.029
	Üniversite – Orta	1.92	0.026
SDYARTOP	Lise – İlk	0.81	0.014
	Lise – Orta	0.70	0.002
	Üniversite – İlk	0.77	0.030
	Üniversite – Orta	0.66	0.010

III.2.4.5. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Meslek Grupları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.60.'da verilmiştir.

Tablo III.60. Kız Kalesi Yöresinde Meslek Grupları Açısından Yardım Etme/

Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	67.813	2	33.907	2.376	0.098
	Gruplariçi	1583.809	111	14.269		
	Toplam	1651.623	113			
TACTOP	Gruplararası	397.399	2	198.699	4.190	0.018
	Gruplariçi	5169.521	109	47.427		
	Toplam	5566.920	111			
GENCYTOP	Gruplararası	25.391	2	12.695	1.425	0.245
	Gruplariçi	988.890	111	8.909		
	Toplam	1014.281	113			
YASLYTOP	Gruplararası	10.299	2	5.149	2.229	0.112
	Gruplariçi	256.482	111	2.311		
	Toplam	266.781	113			
GENCTTOP	Gruplararası	170.743	2	85.371	4.327	0.016
	Gruplariçi	2150.364	109	19.728		
	Toplam	2321.107	111			
YASLTTOP	Gruplararası	54.006	2	27.003	3.424	0.036
	Gruplariçi	875.432	111	7.887		
	Toplam	929.439	113			
SDYARTOP	Gruplararası	3.627	2	1.813	2.271	0.108
	Gruplariçi	88.628	111	0.798		
	Toplam	92.254	113			
SIYARTOP	Gruplararası	7.836	2	3.918	1.774	0.174
	Gruplariçi	245.182	111	2.209		
	Toplam	253.018	113			
TTACTOP	Gruplararası	77.051	2	38.525	3.649	0.029
	Gruplariçi	1161.215	110	10.556		
	Toplam	1238.265	112			
KTACTION	Gruplararası	134.901	2	67.450	4.271	0.016
	Gruplariçi	1737.135	110	15.792		
	Toplam	1872.035	112			
YTACTION	Gruplararası	70.487	2	35.244	3.306	0.040
	Gruplariçi	1183.197	111	10.659		
	Toplam	1253.684	113			
EATACTION	Gruplararası	33.925	2	16.962	3.857	0.024
	Gruplariçi	483.810	110	4.398		
	Toplam	517.735	112			

Buna göre; Kız Kalesi yöresi için meslek grupları arasında, TACTOP, GENCTTOP, YASLTTOP, TTACTOP, KTACTION, YTACTION ve EATACTION

bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 109)} = 4.190$; $F_{(2, 109)} = 4.327$; $F_{(2, 111)} = 3.424$; $F_{(2, 110)} = 3.649$; $F_{(2, 110)} = 4.271$; $F_{(2, 111)} = 3.306$; $F_{(2, 110)} = 3.857$).

Fark çıkan ortalamaların hangi meslek grupları arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.61.'de verilmiştir.

Tablo III.61. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Meslek Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Meslek Grupları	Ortalama Fark	p
TACTOP	3 - 2	4.54	0.013
GENCTTOP	3 - 2	2.93	0.013
YASLITOP	3 - 2	1.65	0.029
TTACTOP	3 - 2	1.97	0.024
KTACTOP	3 - 2	2.63	0.012
YTACTOP	3 - 2	1.88	0.033
EACTOP	3 - 2	1.29	0.021

(2: Büfeci, kuyumcu gibi turistlerden duruma göre kazanç sağlayan meslek grupları.

3: Garson, animatör gibi turizmden kazanç sağlayan meslek grupları)

III.2.4.6. Kız Kalesi Yöresi İçin Turiste Yardım Etmeye ve Cinsel Tacize

Yatkınlık Açısından Yerel Halkın Gelir Düzeyi Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.62.'de verilmiştir.

Tablodan da görüleceği gibi, yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Kız Kalesi yöresi için, yerel halkın gelir düzeyi açısından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.62. Kız Kalesi Yöresinde Yerel Halkın Gelir Düzeyleri Açısından

Yardım Etme/Cinsel Taciz Toplam ve Alttoplam Puanları İçin ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişkenler	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
YARTOP	Gruplararası	62.590	2	31.295	2.150	0.121
	Gruplariçi	1586.687	109	14.557		
	Toplam	1649.277	111			
TACTOP	Gruplararası	166.930	2	83.465	1.670	0.193
	Gruplariçi	5346.561	107	49.968		
	Toplam	5513.491	109			
GENCYTOP	Gruplararası	18.836	2	9.418	1.032	0.360
	Gruplariçi	994.941	109	9.128		
	Toplam	1013.777	111			
YASLYTOP	Gruplararası	13.210	2	6.605	2.850	0.062
	Gruplariçi	252.647	109	2.318		
	Toplam	265.857	111			
GENCTTOP	Gruplararası	57.703	2	28.851	1.379	0.256
	Gruplariçi	2238.697	107	20.922		
	Toplam	2296.400	109			
YASLTTOP	Gruplararası	34.460	2	17.230	2.111	0.126
	Gruplariçi	889.460	109	8.160		
	Toplam	923.920	111			
SDYARTOP	Gruplararası	0.05390	2	0.02695	0.032	0.969
	Gruplariçi	91.937	109	0.843		
	Toplam	91.991	111			
SIYARTOP	Gruplararası	13.275	2	6.638	3.057	0.051
	Gruplariçi	236.689	109	2.171		
	Toplam	249.964	111			
TTACTOP	Gruplararası	45.544	2	22.772	2.082	0.130
	Gruplariçi	1181.537	108	10.940		
	Toplam	1227.081	110			
KTACTION	Gruplararası	43.272	2	21.636	1.289	0.280
	Gruplariçi	1812.692	108	16.784		
	Toplam	1855.964	110			
YTACTION	Gruplararası	56.224	2	28.112	2.586	0.080
	Gruplariçi	1184.767	109	10.869		
	Toplam	1240.991	111			
EATACTION	Gruplararası	5.357	2	2.679	0.568	0.569
	Gruplariçi	509.724	108	4.720		
	Toplam	515.081	110			

III.2.5. Tüm Yörelere Birarada ve Yörelere Ayrı Ayrı İncelenmek Üzere; Yerel Halkın Yaş, Eğitim Durumu, Turistlerle Karşılaşma Sıklıkları Gibi Değişkenlerin Yardım Etme ve Cinsel Taciz Bağımlı Değişkenleri Üzerinde Ortak Etkileri Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna yanıt aramak için, yardım etme ve cinsel taciz bağımlı değişkenleri üzerinde ortak etkilerinin açıklayıcı olabileceği düşünülen yerel halkın yaş, eğitim durumu, turistlerle karşılaşma sıklıkları gibi değişkenler açısından hem tüm yörelere

birarada hem de ayrı ayrı yöreler bazında faktörlü varyans analizi yapılmış, ancak hiçbir durum için ortak etki bulunamamıştır. Bu nedenle faktörlü varyans analizi sonuçları rapor edilmeyip sadece ayrı ayrı değişkenler için tek faktörlü varyans analizi sonuçları rapor edilmiştir.

III.3. Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.3.1. Üç Yöredeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.3.1.1. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.63.'de verilmiştir.

Tablo III.63. Üç Yöreye Gelen Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Misafirperverlik Düzeyi	Gruplararası	17.679	4	4.420	8.471	0.000
	Gruplarıçi	139.317	267	0.522		
	Toplam	156.996	271			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerine gelen turistlerin yaş değişkeni açısından, yerel halkın misafirperverlik düzeyini değerlendirmeleri bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(4, 267)} = 8.471$).

Fark çıkan ortalamaların hangi yaş grupları arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.64.'de verilmiştir.

Tablo III.64. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yaş Grupları	Ortalama Fark	p
Misafirperverlik Düzeyi	(28 – 37) – (18 – 27)	0.34	0.045
	(38 – 47) – (18 – 27)	0.39	0.049
	(48 – 57) – (18 – 27)	0.49	0.002
	(58 ve üstü) – (18 – 27)	0.89	0.000
	(58 ve üstü) – (28 – 37)	0.55	0.004
	(58 ve üstü) – (38 – 47)	0.50	0.029

III.3.1.2. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.65.'de verilmiştir.

Tablo III.65. Üç Yöreye Gelen Turistlerin Medeni Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Misafirperverlik Düzeyi	Gruplararası	12.720	5	2.544	4.690	0.000
	Gruplarıçi	144.276	266	0.542		
	Toplam	156.996	271			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerine gelen turistlerin medeni durumları açısından, yerel halkın misafirperverlik düzeyini değerlendirmeleri bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(5, 266)}=4.690$). Fark çıkan ortalamaların hangi gruplar arasında olduğunu saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.66.'da verilmiştir.

Tablo III.66. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Gruplar Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Medeni Durum	Ortalama Fark	p
Misafirperverlik Düzeyi	Evli – Bekar	0.51	0.001
	Boşanmış – Bekar	0.79	0.000

III.3.1.3. Üç Yöredeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.67.'de verilmiştir.

Tablo III.67. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bölgede Bulunma	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	İlk Defa Gelme	94	3.35	0.73	8.046	0.000
Düzeyi	Birden Fazla	178	2.63	0.65		

Tablodan da görülebileceği gibi, tüm yöreye gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yöreye ilk gelişleri ya da yörede daha önce bulunmuş olmaları arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, ilk defa yöreye gelen turistler, yöreye daha önce de gelmiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.1.4. Üç Yöredeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Örnek Olay-1: “Varsayın ki, yolunuzu kaybettiniz ve bu nedenle bir Türk erkeğinden yardım istiyorsunuz. Yardım istediğiniz kişi, size yardım etmeyi hemen kabul ederek, arabası ve boş zamanı olduğunu, sizi nereye isterseniz götürebileceğini söylüyor.” Sizce bu bir yardım teklifi midir? Taciz içeren bir davranış mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.68.'de verilmiştir.

Tablo III.68. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay-1	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz İçermektedir	136	2.65	0.70	-5.077	0.000
Düzeyi	Yardım Teklifidir	136	3.10	0.75		

Tablodan da görülebileceği gibi, tüm yöreye gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından örnek olay-1'i taciz içeren bir davranış biçimi ya da yardım teklifi olarak algılamaları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, örnek olay-1'i yardım teklifi olarak algılayan turistler, taciz içeren bir davranış olarak algılayan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.1.5. Üç Yöredeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Örnek Olay-2: "Siz civarda dolaşırken, çevredeki bir satıcı dükkanına girmeniz ve kahve içmeniz için size ısrar ediyor." Sizce bu bir yardım teklifi midir? Taciz içeren bir davranış mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.69.'da verilmiştir.

Tablo III.69. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 2	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Taciz içermektedir	134	2.75	0.72	-2.699	0.007
	Yardım Teklifidir	138	3.00	0.78		

Tablodan da görülebileceği gibi, tüm yöreye gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından örnek olay-2'yi taciz içeren bir davranış biçimi ya da yardım teklifi olarak algılamaları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, örnek olay-2'yi yardım teklifi olarak algılayan turistler, taciz içeren bir davranış olarak algılayan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.1.6. Üç Yöredeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.70.'de verilmiştir.

Tablo III.70. Üç Yörede, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yerel Halkın Davranışları	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Taciz içermektedir	76	2.55	0.77	-4.416	0.000
	Taciz içermemektedir	196	3.01	0.72		

Tablodan da görülebileceği gibi, tüm yöreye gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlemiş olma ya da olmama durumları arasında anlamlı bir fark olduğu

bulunmuştur. Buna göre, yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlememiş olan turistler, gözlemlemiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.1.7. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.71.'de verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, üç yörede, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, genç turistler örnek olay-1'i taciz içeren bir davranış biçimi olarak algılamakta, turistlerin yaşı arttıkça örnek olay-1'i yardım içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

Tablo III.71. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan İlişkin χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
(18 – 27)	18 (32.5)	47 (32.5)	65
(28 – 37)	35 (39.0)	43 (39.0)	78
Yaş (38 – 47)	22 (22.0)	22 (22.0)	44
(48 – 57)	34 (28.0)	22 (28.0)	56
(58 +)	27 (14.5)	2 (14.5)	29
Toplam	136	136	n=272

$\chi^2=37.882$; sd: 4; $p<0.000$
C=0.350; $p<0.000$

III.3.1.8. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 6.

Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları

Tablo III.72.'de verilmiştir.

Tablo III.72. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Yaş	(18 – 27)	25 (33.0)	40 (32.0)	65
	(28 – 37)	31 (39.6)	47 (38.4)	78
	(38 – 47)	24 (22.3)	20 (21.7)	44
	(48 – 57)	33 (28.4)	23 (27.6)	56
	(58 +)	25 (14.7)	4 (14.3)	29
	Toplam	138	134	n=272

$\chi^2=24.046$; sd: 4; $p<0.000$
C=0.285; $p<0.000$

Tablodan da görülebileceği gibi, üç yörede, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, genç turistler örnek olay-2'yi taciz içeren bir davranış biçimi olarak algıırken, turistlerin yaşı arttıkça örnek olay-2'yi yardım içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

III.3.1.9. Üç Yöredeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel

Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları

Tablo III.73.'de verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, üç yörede, turistlerin yaş

gruplarına bağılı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin algıları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Tablo III.73. Üç Yörede, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağılı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
(18 – 27)	32 (18.2)	33 (46.8)	65
(28 – 37)	22 (21.8)	56 (56.2)	78
Yaş (38 – 47)	12 (12.3)	32 (31.7)	44
(48 – 57)	9 (15.6)	47 (40.4)	56
(58 +)	1 (8.1)	28 (20.9)	29
Toplam	76	196	n=272

$\chi^2=27.204$; sd: 4; $p<0.000$
C=0.302; $p<0.000$

III.3.1.10. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağılı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları

Tablo III.74.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, turistlerin medeni durumlarına bağılı olarak örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Tablo III.74. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam	
Medeni Durum	Evli	64 (61.5)	59 (61.5)	123
	Bekar	13 (22.5)	32 (22.5)	45
	Ayrı	14 (14.0)	14 (14.0)	28
	Boşanmış	16 (13.0)	10 (13.0)	26
	Dul	12 (8.0)	4 (8.0)	16
	Birlikte Yaşıyor	17 (17.0)	17 (17.0)	34
	Toplam	136	136	n=272

$\chi^2=13.610$; sd: 5; $p<0.018$
C=0.218; $p<0.018$

III.3.1.11.Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algulamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.75.'de verilmiştir.

Tablo III.75. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam	
Medeni Durum	Evli	65 (62.5)	58 (60.6)	123
	Bekar	15 (22.8)	30 (22.2)	45
	Ayrı	15 (14.2)	13 (13.8)	28
	Boşanmış	14 (13.2)	12 (12.8)	26
	Dul	11 (8.1)	5 (7.9)	16
	Birlikte Yaşıyor	18 (17.3)	16 (16.8)	34
	Toplam	138	134	n=272

$\chi^2=8.006$; sd: 5; $p>0.05$
C=0.169; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, turistlerin medeni durumlarına bağlı olarak örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.1.12. Üç Yöredeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.76.'da verilmiştir.

Tablo III.76. Üç Yörede, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algularının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Evli	27 (34.4)	96 (88.6)	123
Bekar	19 (12.6)	26 (32.4)	45
Medeni Durum			
Ayrı	9 (7.8)	19 (20.2)	28
Boşanmış	2 (7.3)	24 (18.7)	26
Dul	2 (4.5)	14 (11.5)	16
Birlikte Yaşıyor	17 (9.5)	17 (24.5)	34
Toplam	76	196	n=272

$$\chi^2=22.402; \text{sd: } 5; p<0.000$$

$$C=0.276; p<0.000$$

Tablodan da görülebileceği gibi, turistlerin medeni durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin alguları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.1.13. Üç Yöredeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algulamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.77.'de verilmiştir.

Tablo III.77. Üç Yörede, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay -1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	66 (47.0)	28 (47.0)	94
	Birden	70 (89.0)	108 (89.0)	178
	Fazla			
Toplam		136	136	n=272

$\chi^2=23.474$; sd: 1; p<0.000
C=0.282; p<0.000

Tablodan da görülebileceği gibi, üç yörede, turistlerin bölgede bulunma durumlarına bağlı olarak örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.1.14. Üç Yöredeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algulamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.78.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, üç yörede, turistlerin bölgede bulunma durumlarına bağlı olarak örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Tablo III.78. Üç Yörede, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	62 (47.7)	32 (46.3)	94
	Birden	76 (90.3)	102 (87.7)	178
	Fazla			
Toplam		138	134	n=272

$\chi^2=13.316$; sd: 1; $p<0.000$
C=0.216; $p<0.000$

III.3.1.15. Üç Yöredeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.79.'da verilmiştir.

Tablo III.79. Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	19 (26.3)	75 (67.7)	94
	Birden	57 (49.7)	121 (128.3)	178
	Fazla			
Toplam		76	196	n=272

$\chi^2=4.261$; sd: 1; $p<0.039$
C=0.124; $p<0.039$

Tablodan da görülebileceği gibi, üç yörede, turistlerin bölgede bulunma durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin algıları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.1.16. Üç Yöredeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için anketin sekizinci maddesinde yer alan yerel halkın davranış biçimleri şu şekilde puanlanmıştır:

“Siz teklif etmeden size yardım edilmeye çalışılması” 1 puan

“Yakın mesafeden izlenmeniz” 2 puan

“Duyabileceğiniz şekilde kaba bir hareket yapılması” 3 puan

“Birinin kolunuzdan tutarak size yardım etmek istemesi” 4 puan

“Cinsel taciz içeren hareketler yapılması” 5 puan

Buna göre; turistlerin bu davranışlardan taciz olarak nitelendirdiklerini (bir ya da birden fazla) işaretlemeleri istenmiş ve bu maddelerden aldıkları toplam puanla anketin dördüncü maddesinden almış oldukları puanlar arasındaki korelasyona bakılmış olup; iki değişken arasındaki korelasyon 0.019 ($p < 0.05$) olarak bulunmuştur.

III.3.2. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.3.2.1. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.80.'de verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi; Ürgüp yöresine gelen turistlerin yaş değişkeni açısından, yerel halkın misafirperverlik düzeyini değerlendirmeleri bakımından anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.80. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Misafirperverlik Düzeyi	Gruplararası	3.323	2	1.662	2.855	0.061
	Gruplarıçi	73.907	127	0.582		
	Toplam	77.231	129			

III.3.2.2. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Ankette yer alan, turistlerin medeni durumuna ilişkin altı seçeneğin (evli-bekar-ayrı-boşanmış-dul-birlikte yaşayan) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu altı seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş, ayrı, dul ve boşanmış cevaplayıcılar bekar seçeneğine dahil edilerek ve birlikte yaşayan cevaplayıcılar da evli seçeneğine dahil edilerek, bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçlar Tablo III.81.'de verilmiştir.

Tablo III.81. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Evli	73	3.04	0.70	1.944	0.055
	Bekar	57	2.77	0.85		

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından evli ya da bekar olmaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.2.3. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.82.'de verilmiştir.

Tablo III.82. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bölgede Bulunma	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	İlk Defa Gelme	41	3.34	0.79	4.250	0.000 ^{***}
	Birden Fazla	89	2.73	0.69		

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yöreye ilk gelişleri ya da yörede daha önce bulunmuş olmaları arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, ilk defa yöreye gelen turistler, yöreye daha önce de gelmiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.2.4. Ürgüp Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.83.'de verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından örnek olay-1'i taciz içeren bir davranış biçimi ya da yardım teklifi olarak algılamaları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, örnek olay-1'i yardım teklifi olarak algılayan

turistler, taciz içeren bir davranış olarak algılayan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

Tablo III.83. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 1	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Taciz İçermektedir	64	2.70	0.75	-3.313	0.001
	Yardım Teklifidir	66	3.14	0.74		

III.3.2.5. Ürgüp Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.84.'de verilmiştir.

Tablo III.84. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 2	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Taciz İçermektedir	62	2.81	0.72	-1.652	0.101
	Yardım Teklifidir	68	3.03	0.81		

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından örnek olay-2'yi taciz içeren bir davranış biçimi ya da yardım teklifi olarak algılamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.2.6. Ürgüp Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.85.'de verilmiştir.

Tablo III.85. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yerel Halkın Davranışları	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz içermektedir	35	2.63	0.91	-2.379	0.021
Düzeyi	Taciz içermemektedir	95	3.03	0.69		

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlemiş olma ya da olmama durumları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlememiş olan turistler, gözlemlemiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.2.7. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Ankette yer alan, turistlerin yaş aralıklarının belirlenmesine yönelik beş seçenek (18-27, 28-37, 38-47, 48-57, 58+), cevaplayıcı sayısının dağılımının orantılı olmaması nedeniyle 18-27 genç grup, 28-47 orta yaş grubu ve 48+ orta yaş üstü grup olmak üzere üç seçeneğe indirilmiştir.

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları

Tablo III.86.'da verilmiştir.

Tablo III.86. Ürgüp Yöresinde Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Yaş	18 – 27	6 (14.7)	23 (14.3)	29
	28 – 47	28 (28.9)	29 (28.1)	57
	48 +	32 (22.3)	12 (21.7)	44
Toplam		66	64	n=130

$\chi^2=19.048$; sd: 2; $p<0.000$
C=0.357; $p<0.000$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, (18-27) ve (28-47) yaş aralığındaki turistler örnek olay-1'i taciz içeren bir davranış biçimi olarak algılamakta, 48 yaş ve üstü turistler örnek olay-1'i yardım içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

III.3.2.8. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları

Tablo III.87.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, (18-27) ve (28-47) yaş aralığındaki turistler örnek olay-2'yi taciz içeren bir davranış biçimi olarak algılamakta, 48 yaş ve üstü turistler örnek olay-2'yi yardım içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

Tablo III.87. Ürgüp Yöresinde Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
18 – 27	10 (15.2)	19 (13.8)	29
Yaş 28 – 47	28 (29.8)	29 (27.2)	57
48+	30 (23.0)	14 (21.0)	44
Toplam	68	62	n=130

$\chi^2=8.370$; sd: 2; $p<0.015$
C=0.246; $p<0.015$

III.3.2.9. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.88.'de verilmiştir.

Tablo III.88. Ürgüp Yöresinde Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
18 – 27	13 (7.8)	16 (21.2)	29
Yaş 28 – 47	16 (15.3)	41 (41.7)	57
48+	6 (11.8)	38 (32.2)	44
Toplam	35	95	n=130

$\chi^2=8.711$; sd: 2; $p<0.013$
C=0.251; $p<0.013$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin yaş gruplarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin algıları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.2.10. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.89.'da verilmiştir.

Tablo III.89. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	38 (37.1)	35 (35.9)	73
	Bekar	28 (28.9)	29 (28.1)	57
Toplam		66	64	n=130

$\chi^2=0.110$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.029; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin medeni durumlarına bağlı olarak örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.2.11. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.90.'da verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin medeni durumları ve örnek olay-2'ye verdikleri cevap arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.90. Ürgüp Yöresinde Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	39 (38.2)	34 (34.8)	73
	Bekar	29 (29.8)	28 (27.2)	57
Toplam		68	62	n=130

$\chi^2=0.083$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.025; $p>0.05$

III.3.2.12. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.91.'de verilmiştir.

Tablo III.91. Ürgüp Yöresinde Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algularının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	19 (19.7)	54 (53.3)	73
	Bekar	16 (15.3)	41 (41.7)	57
Toplam		35	95	n=130

$\chi^2=0.068$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.023; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin medeni durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin alguları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.2.13. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.92.'de verilmiştir.

Tablo III.92. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	29 (20.8)	12 (20.2)	41
	Birden	37 (45.2)	52 (43.8)	89
	Fazla			
Toplam		66	64	n=130

$\chi^2=9.548$; sd: 1; $p<0.002$
C=0.262; $p<0.002$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve örnek olay-1'e verdikleri-yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.2.14. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.93.'de verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Tablo III.93. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	30 (21.4)	11 (19.6)	41
	Birden	38 (46.6)	51 (42.4)	89
	Fazla			
Toplam		68	62	n=130

$\chi^2=10.449$; sd: 1; $p<0.001$
C=0.273; $p<0.001$

III.3.2.15. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.94.'de verilmiştir.

Tablo III.94. Ürgüp Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algularının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	12 (11.0)	29 (30.0)	41
	Birden	23 (24.0)	66 (65.0)	89
	Fazla			
Toplam		35	95	n=130

$\chi^2=0.167$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.036; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin alguları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.2.16. Ürgüp Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için anketin sekizinci maddesinde yer alan yerel halkın davranış biçimleri şu şekilde puanlanmıştır:

“Siz teklif etmeden size yardım edilmeye çalışılması” 1 puan

“Yakın mesafeden izlenmeniz” 2 puan

“Duyabileceğiniz şekilde kaba bir hareket yapılması” 3 puan

“Birinin kolunuzdan tutarak size yardım etmek istemesi” 4 puan

“Cinsel taciz içeren hareketler yapılması” 5 puan

Buna göre; turistlerin bu davranışlardan taciz olarak nitelendirdiklerini işaretlemeleri istenmiş ve bu maddelerden aldıkları toplam puanla anketin dördüncü maddesinden almış oldukları puanlar arasındaki korelasyona bakılmış olup; iki değişken arasındaki korelasyon 0.04 ($p < 0.05$) olarak bulunmuştur.

III.3.3. Bodrum Yöresindeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algılamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.3.3.1. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Ankette yer alan, turistlerin yaş aralıklarının belirlenmesine yönelik beş seçenek (18-27, 28-37, 38-47, 48-57, 58+), cevaplayıcı sayısının dağılımının orantılı olmaması nedeniyle 18-27 genç grup, 28-47 orta yaş grubu ve 48+ orta yaş üstü grup olmak üzere üç seçeneğe indirilmiştir.

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.95.'de verilmiştir.

Tablo III.95. Bodrum Yöresinde Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Misafirperverlik Düzeyi	Gruplararası	6.124	2	3.062	6.227	0.003
	Gruplarıçi	37.864	77	0.492		
	Toplam	43.988	79			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Bodrum yöresine gelen turistlerin yaş değişkeni açısından, yerel halkın misafirperverlik düzeyini değerlendirmeleri bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 127)}=2.855$).

Fark çıkan ortalamaların hangi yaş grupları arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.96.'da verilmiştir.

Tablo III.96. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yaş Grupları	Ortalama Fark	p
Misafirperverlik Düzeyi	(48 ve üstü) – (18 – 27)	0.79	0.002

III.3.3.2. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Ankette yer alan, turistlerin medeni durumuna ilişkin altı seçeneğin (evli-bekar-ayrı-boşanmış-dul-birlikte yaşayan) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu altı seçenek, evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş, ayrı, dul ve boşanmış cevaplayıcılar bekar seçeneğine, birlikte yaşayan cevaplayıcılar da evli seçeneğine dahil edilerek bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçları Tablo III.97.'de verilmiştir.

Tablo III.97. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Evli	46	2.83	0.80	-0.855	0.395
Düzeyi	Bekar	34	2.97	0.67		

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından evli ya da bekar olmaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.3.3. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.98.'de verilmiştir.

Tablo III.98. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bölgede Bulunma	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	İlk Defa Gelme	28	3.50	0.64	6.730	0.000
Düzeyi	Birden Fazla	52	2.56	0.57		

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yöreye ilk gelişleri ya da yörede daha önce bulunmuş olmaları arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, ilk defa yöreye gelen turistler, yöreye daha önce de gelmiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.3.4. Bodrum Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.99.'da verilmiştir.

Tablo III.99. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları.

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 1	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz İçermektedir	42	2.62	0.62	-3.635	0.000
Düzeyi	Yardım Teklifidir	38	3.18	0.77		

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından örnek olay-1'i taciz içeren bir davranış biçimi ya da yardım teklifi olarak algılamaları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, örnek olay-1'i yardım teklifi olarak algılayan turistler, taciz içeren bir davranış olarak algılayan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.3.5. Bodrum Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.100.'de verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından örnek olay-

2'yi taciz içeren bir davranış biçimi ya da yardım teklifi olarak algılamaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.100. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 2	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz İçermektedir	44	2.75	0.69	-1.850	0.068
Düzeyi	Yardım Teklifidir	36	3.06	0.79		

III.3.3.6. Bodrum Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.101.'de verilmiştir.

Tablo III.101. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yerel Halkın Davranışları	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz İçermektedir	22	2.45	0.60	-3.404	0.001
Düzeyi	Taciz İçermemektedir	58	3.05	0.74		

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlemiş olma ya da olmama durumları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlememiş olan turistler, gözlemlemiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.3.7. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.102.'de verilmiştir.

Tablo III.102. Bodrum Yöresinde Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Yaş	18 - 27	5 (8.6)	13 (9.5)	18
	28 - 47	18 (19.5)	23 (21.5)	41
	48 +	15 (10.0)	6 (11.0)	21
Toplam		38	42	n=80

$\chi^2=7.842$; sd: 2; $p<0.020$
C=0.299; $p<0.020$

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, (18-27) ve (28-47) yaş aralığındaki turistler örnek olay-1'i taciz içeren bir davranış biçimi olarak algılamakta, 48 yaş ve üstü turistler örnek olay-1'i yardım içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

III.3.3.8. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.103.'de verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.103. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Yaş			
18 – 27	6 (8.1)	12 (9.9)	18
28 – 47	18 (18.5)	23 (22.5)	41
48+	12 (9.5)	9 (11.6)	21
Toplam	36	44	n=80

$\chi^2=2.261$; sd: 2; $p>0.05$
C=0.166; $p>0.05$

III.3.3.9. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.104.'de verilmiştir.

Tablo III.104. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Yaş			
18 – 27	8 (5.0)	10 (13.1)	18
28 – 47	10 (11.3)	31 (29.7)	41
48+	4 (5.8)	17 (15.2)	21
Toplam	22	58	n=80

$\chi^2=3.543$; sd: 2; $p>0.05$
C=0.206; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Ürgüp yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.3.10. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.105.'de verilmiştir.

Tablo III.105. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları:

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	22 (21.8)	24 (24.2)	46
	Bekar	16 (16.2)	18 (17.8)	34
Toplam		38	42	n=80

$\chi^2=0.005$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.008; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin medeni durumları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.3.11. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.106.'da verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin medeni durumları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.106. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	21 (20.7)	25 (25.3)	46
	Bekar	15 (15.3)	19 (18.7)	34
Toplam		36	44	n=80

$\chi^2=0.019$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.015; $p>0.05$

III.3.3.12. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.107.'de verilmiştir.

Tablo III.107. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algularının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	12 (12.6)	34 (33.3)	46
	Bekar	10 (9.4)	24 (24.7)	34
Toplam		22	58	n=80

$\chi^2=0.108$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.037; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin medeni durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin alguları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.3.13. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.108.'de verilmiştir.

Tablo III.108. Bodrum Yöresinde Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	20 (13.3)	8 (14.7)	28
	Birden Fazla	18 (24.7)	34 (27.3)	52
	Toplam	38	42	n=80

$\chi^2=9.891$; sd: 1; $p<0.002$
C=0.332; $p<0.002$

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre; bölgeye ilk defa gelenler, örnek olay-1'i yardım teklifi olarak algılamakta, daha önce de bölgede bulunmuş olan turistler taciz içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

III.3.3.14. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.109.'da verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.109. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	16 (12.6)	12 (15.4)	28
	Birden Fazla	20 (23.4)	32 (28.6)	52
Toplam		36	44	n=80

$\chi^2=2.566$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.176; $p>0.05$

III.3.3.15. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.110.'da verilmiştir.

Tablo III.110. Bodrum Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	3 (7.7)	25 (20.3)	28
	Birden Fazla	19 (14.3)	33 (37.7)	52
Toplam		22	58	n=80

$\chi^2=6.088$; sd: 1; $p<0.014$
C=0.266; $p<0.014$

Tablodan da görülebileceği gibi, Bodrum yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin algıları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.3.16. Bodrum Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için anketin sekizinci maddesinde yer alan yerel halkın davranış biçimleri şu şekilde puanlanmıştır:

“Siz teklif etmeden size yardım edilmeye çalışılması” 1 puan

“Yakın mesafeden izlenmeniz” 2 puan

“Duyabileceğiniz şekilde kaba bir hareket yapılması” 3 puan

“Birinin kolunuzdan tutarak size yardım etmek istemesi” 4 puan

“Cinsel taciz içeren hareketler yapılması” 5 puan

Buna göre; turistlerin bu davranışlardan taciz olarak nitelendirdiklerini işaretlemeleri istenmiş ve bu maddelerden aldıkları toplam puanla anketin dördüncü maddesinden almış oldukları puanlar arasındaki korelasyona bakılmış olup; iki değişken arasında anlamlı korelasyon 0.359 ($p>0.05$) bulunamamıştır.

III.3.4. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Algulamalarını Ölçmeye Yönelik Analizler

III.3.4.1. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Grupları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Ankette yer alan, turistlerin yaş aralıklarının belirlenmesine yönelik beş seçenek (18-27, 28-37, 38-47, 48-57, 58+), cevaplayıcı sayısının dağılımının orantılı olmaması nedeniyle 18-27 genç grup, 28-47 orta yaş grubu ve 48+ orta yaş üstü grup olmak üzere üç seçeneğe indirilmiştir.

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan seçkisiz gruplar için tek faktörlü ANOVA sonuçları Tablo III.111.'de verilmiştir.

Tablo III.111. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Grupları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan ANOVA Sonuçları

Bağımlı Değişken	Değişimin Kaynağı	Kareler Toplamı (SS)	Serbestlik Derecesi (df)	Ortalama Kare (MS)	F	p
Misafirperverlik Düzeyi	Gruplararası	6.403	2	3.201	6.642	0.003
	Gruplarıçi	28.436	59	0.482		
	Toplam	34.839	61			

Yapılan seçkisiz gruplar için varyans analizi sonucunda, Kız Kalesi yöresine gelen turistlerin yaş değişkeni açısından, yerel halkın misafirperverlik düzeyini değerlendirmeleri bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur ($F_{(2, 59)}=6.642$).

Fark çıkan ortalamaların hangi yaş grupları arasında olduğunun saptanması için yapılan Tukey Testi sonuçları Tablo III.112.'de verilmiştir.

Tablo III.112. Fark Çıkan Ortalamaların Hangi Yaş Grupları Arasında Olduğunu Belirlemek İçin Yapılan Tukey Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yaş Grupları	Ortalama Fark	p
Misafirperverlik Düzeyi	(48 ve üstü) – (18 – 27)	0.23	0.002

III.3.4.2. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Arasında Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Fark Var mıdır?

Ankette yer alan, turistlerin medeni durumuna ilişkin altı seçeneğin (evli-bekar-ayrı-boşanmış-dul-birlikte yaşayan) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından varyans analizi yapmaya uygun olmaması nedeniyle, bu altı seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş, ayrı, dul ve boşanmış cevaplayıcılar bekar seçeneğine, birlikte yaşayan cevaplayıcılar da evli seçeneğine dahil edilerek bağımsız gruplar için t-Testi yapılmış, sonuçları Tablo III.113.'de verilmiştir.

Tablo III.113. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Evli Olma ya da Olmama Durumları Açısından Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Medeni Durum	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Evli	38	2.89	0.76	1.600	0.115
	Bekar	24	2.58	0.72		

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından evli ya da bekar olmaları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.3. Kız Kalesi Yöresine Gelen Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye İlk Gelişleri ya da Yörede Daha Önce Bulunmuş Olmaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.114.'de verilmiştir.

Tablo III.114. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Yöreye Daha Önce Gelmiş Olma ya da Olmama Durumları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Bölgede Bulunma	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	İlk Defa Gelme	25	3.20	0.71	4.024	0.000
	Birden Fazla	37	2.49	0.65		

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yöreye ilk gelişleri ya da yörede daha önce bulunmuş olmaları arasında anlamlı fark olduğu bulunmuştur. Buna göre, ilk defa yöreye gelen turistler, yöreye daha önce de gelmiş olan turistlere göre yerel halkı daha misafirperver bulmaktadırlar.

III.3.4.4. Kız Kalesi Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.115.'de verilmiştir.

Tablo III.115. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 1	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik Düzeyi	Taciz İçermektedir	30	2.60	0.72	-1.789	0.079
	Yardım Teklifidir	32	2.94	0.76		

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.5. Kız Kalesi Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyi Açısından, Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.116.'da verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Tablo III.116. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım Teklifi Olarak Algılamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Örnek Olay - 2	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz İçermektedir	28	2.64	0.78	-1.247	0.217
Düzeyi	Yardım Teklifidir	34	2.88	0.73		

III.3.4.6. Kız Kalesi Yöresindeki Turistler İçin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları Arasında Fark Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan bağımsız gruplar için t-Testi sonuçları Tablo III.117.'de verilmiştir.

Tablo III.117. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılamaları Açısından, Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarında Cinsel Tacizi Gözlemlemiş Olma ya da Olmamaları İçin Yapılan t-Testi Sonuçları

Bağımlı Değişken	Yerel Halkın Davranışları	n	Ortalama	Standart Sapma	t	p
Misafirperverlik	Taciz İçermektedir	19	2.53	0.70	-1.745	0.086
Düzeyi	Taciz İçermemektedir	43	2.88	0.76		

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresine gelen turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları açısından yerel halkın misafirperver davranışlarında cinsel tacizi gözlemlemiş olma ya da olmama durumları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.7. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.118.'de verilmiştir.

Tablo III.118. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Yaş	18 – 27	7 (9.3)	11 (8.7)	18
	28 – 47	11 (12.4)	13 (11.6)	24
	48 +	14 (10.3)	6 (9.7)	20
Toplam		32	30	n=62

$\chi^2=4.195$; sd: 2; $p>0.05$
C=0.252; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.8. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.119.'da verilmiştir.

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin yaş grupları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre; turistlerin yaşı arttıkça, örnek olay-2'yi yardım teklifi olarak değerlendirmektedirler.

Tablo III.119. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
18 – 27	9 (9.9)	9 (8.1)	18
Yaş 28 – 47	9 (13.2)	15 (10.8)	24
48+	16 (11.0)	4 (9.0)	20
Toplam	34	28	n=62

$\chi^2=8.196$; sd: 2; $p<0.017$
C=0.342; $p<0.017$

III.3.4.9. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.120.'de verilmiştir.

Tablo III.120. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Yaş Gruplarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algularının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

	Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
18 – 27	11 (5.5)	7 (12.5)	18
Yaş 28 – 47	8 (7.4)	16 (16.6)	24
48+	0 (6.1)	20 (13.9)	20
Toplam	19	43	n=62

$\chi^2=16.780$; sd: 2; $p<0.000$
C=0.462; $p<0.000$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin yaş gruplarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin alguları arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

III.3.4.10. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Ankette yer alan, turistlerin medeni durumuna ilişkin altı seçeneğin (evli-bekar-ayrı-boşanmış-dul-birlikte yaşayan) cevaplayıcı sayısının dağılımı açısından orantılı olmaması nedeniyle, bu altı seçenek evli ve bekar olarak iki seçeneğe indirilmiş, ayrı, dul ve boşanmış cevaplayıcılar bekar seçeneğine, birlikte yaşayan cevaplayıcılar da evli seçeneğine dahil edilerek analiz yapılmıştır.

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.121.'de verilmiştir.

Tablo III.121. Kız Kalêsi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	21 (19.6)	17 (18.4)	38
	Bekar	11 (12.4)	13 (11.6)	24
Toplam		32	30	n=62

$$\chi^2=0.524; \text{sd: } 1; p>0.05$$

$$C=0.092; p>0.05$$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde turistlerin, medeni durumları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.11. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.122.'de verilmiştir.

Tablo III.122. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	23 (20.8)	15 (17.2)	38
	Bekar	11 (13.2)	13 (10.8)	24
Toplam		34	28	n=62

$\chi^2=1.282$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.142; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde turistlerin, medeni durumları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.12. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algıları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.123.'de verilmiştir.

Tablo III.123. Kız Kalesi Yöresinde Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Medeni Durum	Evli	13 (11.6)	25 (26.4)	38
	Bekar	6 (7.4)	18 (16.6)	24
Toplam		19	43	n=62

$\chi^2=0.587$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.097; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin medeni durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediğine ilişkin algıları arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.13. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 5. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-1'i Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.124.'de verilmiştir.

Tablo III.124. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-1'e Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	17 (12.9)	8 (12.1)	25
	Birden	15 (19.1)	22 (17.9)	37
	Fazla			
Toplam		32	30	n=62

$\chi^2=4.504$; sd: 1; $p<0.034$
C=0.260; $p<0.034$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve örnek olay-1'e verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Buna göre; bölgeye ilk defa gelen turistler örnek olay-1'i yardım teklifi olarak algılamakta, bölgede daha önce de bulunmuş turistler taciz içeren bir davranış olarak algılamaktadırlar.

III.3.4.14. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Anketin 6. Maddesinde Yer Alan Örnek Olay-2'yi Taciz İçeren Bir Davranış ya da Yardım İçeren Bir Davranış Olarak Algılamaları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.125.'de verilmiştir.

Tablo III.125. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Örnek Olay-2'ye Verdikleri Yanıtın Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Yardım Teklifidir	Taciz İçermektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	16 (13.7)	9 (11.3)	25
	Birden	18 (20.3)	19 (16.7)	37
	Fazla			
Toplam		34	28	n=62

$\chi^2=1.420$; sd: 1; $p>0.05$
C=0.150; $p>0.05$

Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumları ve örnek olay-2'ye verdikleri yanıt arasında anlamlı bir fark bulunamamıştır.

III.3.4.15. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Bölgede Bulunma Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Alguları Değişmekte midir?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için yapılan χ^2 bağımsızlık testi sonuçları Tablo III.126.'da verilmiştir. Tablodan da görülebileceği gibi, Kız Kalesi yöresinde, turistlerin bölgede bulunma durumlarına bağlı olarak yerel halkın misafirperver davranışlarının cinsel taciz içerip içermediği arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.

Tablo III.126. Kız Kalesi Yöresinde, Turistlerin Medeni Durumlarına Bağlı Olarak Yerel Halkın Misafirperver Davranışlarının Cinsel Taciz İçerip İçermediğine İlişkin Algılarının Değişip Değişmediğinin Saptanması İçin Yapılan χ^2 Bağımsızlık Testi Sonuçları

		Taciz İçermektedir	Taciz İçermemektedir	Toplam
Bölgede Bulunma	İlk Defa	4 (7.7)	21 (17.3)	25
	Birden	15 (11.3)	22 (25.7)	37
	Fazla			
Toplam		19	43	n=62

$\chi^2=4.227$; sd: 1; $p<0.040$
C=0.253; $p<0.040$

III.3.4.16. Kız Kalesi Yöresindeki Turistlerin Yerel Halkın Misafirperverlik Düzeyini Algılayışlarıyla, Yerel Halkın Davranışlarını Taciz Olarak Nitelendirmeleri Arasında Bir İlişki Var mıdır?

Bu araştırma sorusuna cevap aramak için anketin sekizinci maddesinde yer alan yerel halkın davranış biçimleri şu şekilde puanlanmıştır:

“Siz teklif etmeden size yardım edilmeye çalışılması” 1 puan

“Yakın mesafeden izlenmeniz” 2 puan

“Duyabileceğiniz şekilde kaba bir hareket yapılması” 3 puan

“Birin kolunuzdan tutarak size yardım etmek istemesi” 4 puan

“Cinsel taciz içeren hareketler yapılması” 5 puan

Buna göre; turistlerin bu davranışlardan taciz olarak nitelendirdiklerini işaretlemeleri istenmiş ve bu maddelerden aldıkları toplam puanla anketin dördüncü maddesinden almış oldukları puanlar arasındaki korelasyona bakılmış olup; iki değişken arasında anlamlı korelasyon 0.881 ($p < 0.05$) bulunamamıştır.

III.3.5. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerindeki Turistlerin Anketin 8. Maddesinde Yer Alan Seçenekleri Taciz Olarak Algılayıp Algılamama Durumlarına Göre Dağılımları Nedir?

Son olarak, anketin 8. maddesinde yer alan beş seçenektan katılımcıların, “taciz içeren davranış biçimi” olarak algıladıkları maddelerin yanına işaret koymaları istenmiş, duruma göre birden fazla seçeneği işaretleyebilecekleri belirtilmiştir. Bu beş seçenek daha önce de belirtildiği gibi şu şekildedir:

8.1. “Siz teklif etmeden size yardım edilmeye çalışılması”

8.2. “Yakın mesafeden izlenmeniz”

8.3. “Duyabileceğiniz şekilde kaba bir hareket yapılması”

8.4. "Birinin kolunuzdan tutarak size yardım etmek istemesi"

8.5. "Cinsel taciz içeren hareketler yapılması"

Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde turistlerin, bu durumları taciz olarak algılayıp algılamadıklarına göre frekansları çıkarılmış ve sonuçlar Tablo III.127.'de verilmiştir.

Tablo III.127. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerinde Turistlerin Anketin 8.

Maddesine Verdikleri Cevaplara İlişkin Frekans Tablosu

Ürgüp	0*		1*		Bodrum				Kız Kalesi					
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%		
8.1	67	51.5	63	48.5	8.1	39	48.8	41	51.3	8.1	41	66.1	21	33.9
8.2	10	7.7	120	92.3	8.2	3	3.8	77	96.3	8.2	4	6.5	58	93.5
8.3	13	10.0	117	90.0	8.3	8	10.0	72	90.0	8.3	12	19.4	50	80.6
8.4	56	43.1	74	56.9	8.4	29	36.3	51	63.8	8.4	34	54.8	28	45.2
8.5	-	-	130	100.0	8.5	-	-	80	100.0	8.5	-	-	62	100.0

*0: Turist algılarına göre taciz içermediği düşünülen davranışlar

*1: Turist algılarına göre taciz içerdiği düşünülen davranışlar

Anket formu oluşturulurken, 8. maddede yer alan seçeneklerin en az taciz içerir görünen davranış biçiminden en çok taciz içerir davranış biçimine doğru sıralanması düşünülmüştü. Ancak, yukarıda da görüleceği gibi, Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerindeki turistlerin verdiklere cevaplara göre oluşturulan frekans tablosuna göre turistlerin en az taciz içerdiğini düşündükleri seçenekten en çok taciz içerdiğini düşündükleri seçeneklerin sıralaması aşağıdaki şekilde değişmiştir:

8.1. "Siz teklif etmeden size yardım edilmeye çalışılması"

8.2. "Birinin kolunuzdan tutarak size yardım etmek istemesi"

8.3. "Duyabileceğiniz şekilde kaba bir hareket yapılması"

8.4. "Yakın mesafeden izlenmeniz"

8.5. "Cinsel taciz içeren hareketler yapılması"

IV. BÖLÜM

TARTIŞMA

Bu bölümde, çalışmanın üçüncü bölümünde yer alan analizlerden elde edilen bulguların yorumları ve bunların literatürle karşılaştırmaları ele alınacaktır.

IV.1. Yerel Halkın Turiste Cinsel Tacize ve Yardım Etmeye Yatkın Olma Durumunu Saptamak İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

IV.1.1. Üç Yörede Yerel Halkın Turiste Cinsel Tacize ve Yardım Etmeye Yatkın Olma Durumunu Saptamak İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Üç yöre için yerel halkın turiste yönelik cinsel tacize ve yardım etmeye yatkinlikları incelendiğinde, Ürgüp yöresinde ölçeği cevaplayanların, taciz alttoplamları (GENCTTOP, YASLTTOP, TTACTION, KTACTION, YTACTION ve EATACTION) puanlarının Bodrum yöresinde ölçeği cevaplayanlara göre daha yüksek olduğu, Kız Kalesi yöresinde ölçeği cevaplayanların da Bodrum yöresinde ölçeği cevaplayanlara göre, taciz alttoplamları (YASLTTOP, TTACTION ve YTACTION) puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Üç yöre için yardım etme toplam ve alttoplamları için herhangi bir fark bulunamamıştır. Buradan çıkarılabilecek sonuç, Ürgüp yöresinin turiste yönelik cinsel taciz potansiyelinin Bodrum ve Kız Kalesi yörelerine göre, Kız Kalesi yöresinde ise, yerel halkın turisti taciz etme yatkinliğinin Bodrum yöresine göre daha fazla olduğudur. Dikkat edilirse, bu üç yöre arasındaki farklılıklar, turizm açısından gelişmişlik düzeylerindeki sıraya uygundur. Dolayısıyla, turizme görece kapalı bölgelerin yerel halkının turiste, cinsel taciz açısından daha potansiyel bir risk oluşturduğu ileri sürülebilir.

Yaş değişkeni incelendiğinde ise, üç yörede yaşça daha küçük olan cevaplayıcıların daha büyük olan cevaplayıcılara göre, YARTOP, GENCTOP, GENCTOP, SDYARTOP, TTACTION ve KTACTION puanlarının daha yüksek olduğu

bulunmuştur. Bir başka deyişle, gençler yaşça daha büyük olanlara göre turisti taciz etmeye ve turiste yardım etmeye daha yatkındırlar. Buradan çıkarılabilecek sonuç, yardım etme puanı yüksek olan cevaplayıcıların taciz puanının da yüksek olduğudur; bu da, savunulduğu gibi, *yardım etme* ve *tacizin* içiçe ve yanyana iki değişken olduğunu destekler niteliktedir.

Çalışmada cinsel tacize ve yardım etmeye yatkınlığı etkileyebileceği düşünülen bir başka değişkene, medeni duruma bakıldığı zaman, yerel halkın evli ya da bekar olma durumunun, cinsel tacize ve yardım etmeye yatkın olma açısından herhangi bir anlamlı fark çıkmadığı görülmektedir. Bu durumun Türk toplumunun yapısında, kültüründe olan *erkek evli de olsa çapkınlık yapar* düşüncesinden kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Yabancı dil bilenlerin ise bilmeyenlere göre, YARTOP, GENCTOP, GENCTTOP, SDYARTOP ve SIYARTOP puanlarının daha yüksek olduğu görülmektedir. Dil bilenlerin genç turiste yardım etmesi ve tacizde bulunması, yardım etme ve cinsel taciz davranışlarının içiçeliğine işaret etmektedir. Ayrıca dil bilenler şehir içinde de şehir dışında da turiste yardım etmekten kaçınmamaktadırlar.

Yerel halkın eğitim düzeyinin yükselmesi, bilinç düzeyinin, kişilerin kendilerine olan güvenlerinin, yabancı dil bilme oranının artması olarak düşünülebileceği için beklenen, eğitim düzeyi yüksek olan kişilerin turistlerle iletişim kurmada daha başarılı olabilecekleri ve yardım etmeye daha yatkın olabilecekken turizm bilincine sahip olmayla birlikte cinsel tacize daha az yatkın olabilecekleridir. Ancak, genel kanının tersine, üç yörede eğitim düzeyi yükseldikçe, YARTOP, GENCTOP, GENCTTOP ve KTACTION puanlarının arttığı, bir başka deyişle, eğitim düzeyi yükseldikçe yardım etmeye yatkınlığın arttığı gibi, cinsel tacize yatkınlığın da arttığı söylenebilir. Ancak, eğitim düzeyi daha da

yükseldikçe (üniversite ve üstü), yardım etmenin arttığı, ancak cinsel tacizin olmadığı görülmesi ilgi çekicidir.

Başta da belirtildiği gibi, yerel halkın yardım etme ve cinsel taciz yatkınlığı ölçülürken, yerel halk, meslek gruplarına göre, turistlerden doğrudan kazanç sağlayan, turistlerden kazanç sağlamayan ve duruma göre turistlerden kazanç sağlayan olmak üzere üç gruba ayrılmıştı. Üç yöre için, YARTOP, GENCYTOP, YASLYTOP, SDYARTOP ve SİYARTOP açısından kazancını turizmden sağlayan meslek gruplarının, turizmden kazanç sağlamayan ya da dolaylı olarak turizmden kazanç sağlayan kişilere göre turistlere yardım etmeye daha yatkın oldukları bulunmuştur. Burada bir çıkar söz konusu olabileceği düşünülmektedir. Dolayısıyla, bu gruplar için turistlere yardım etmenin özgeci olmaktan uzak olduğu söylenebilir. Üç yörede meslek grupları için cinsel taciz toplam ve alttoplam puanları açısından ise herhangi bir fark bulunamamıştır.

Yerel halkın gelir düzeylerine bakıldığında ise, TACTOP, GENCTTOP, YASLTTOP, TACTOP, KACTOP ve YACTOP açısından gelir düzeyi düşük olanların, gelir düzeyi daha yüksek olanlara kıyasla puanlarının daha yüksek olduğu görülmekte, SİYARTOP açısından ise gelir düzeyi yüksek olanların daha düşük gelire sahip olanlara göre daha fazla puan aldığı görülmektedir. Bir başka deyişle, üç yöre toplamı için, gelir düzeyi arttıkça turisti taciz etme oranı azalmakta, turiste yardım etme oranı artmaktadır ki, bu bulgu da Feldman'ın (1968) sosyo ekonomik durumu yüksek olan kişilerin yabancılara yardım etme eğiliminin daha fazla olduğu görüşünü (Aktaran: Rabinowitz ve diğ., 1997: 502) destekler niteliktedir.

Üç yörede, bir denence olarak ele alınmamış olmasına rağmen, yerel halkın turistlerle karşılaşma sıklıkları için beklenen, turistle karşılaşma sıklığı arttıkça yerel halkın turist fikrini benimsemesi ve yardım etmeye yatkınlığın artması, cinsel tacize yatkınlığın

azalmasıdır. Ancak, üç yöre için, YARTOP, GENCYTOP, SDYARTOP'un bu görüşü destekler nitelikte olmasına rağmen, sanılanın aksine turistlerle karşılaşma sıklığı arttıkça, TACTOP, TTRACTOP ve KTRACTOP puanlarının arttığı görülmektedir. Bu sonuçlar da, turizm bağlamında yardım etme ve cinsel taciz davranışlarının yanyana iki değişken olduğunun kanıtı niteliğindedir.

Üç yörede, yardım etme ölçeğinin alttoplam puanlarından “taciz”, “genç turisti taciz etme” ve “yalnız olan turisti taciz etme” toplam puanlarını yordamak için yapılan doğrusal regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında ise, genç turiste yardım edenin cinsel tacize yatkın olduğu yaşlı turiste yardım edenin ise tam tersine cinsel taciz davranışına uzak olduğu görülmektedir. Albuquerque ve McElroy (2001) da genç turistlerin daha yaşlı olan turistlere göre cinsel tacize daha fazla maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca Bernstein ve diğ.'ne (1994) göre, çekici ve hoş insanlara yardım etme eğilimi daha fazladır. Genç turistler de yaşlı turistlere göre daha hoş ve çekici olarak değerlendirilirse, bu bulgunun da literatürü destekler nitelikte olduğu düşünülebilir. Ayrıca yaşlı turiste yardım etme davranışının cinsel taciz davranışına uzak olmasının da yine çekiciliğini yitirmenin yanında, kültürümüzün bir özelliği olan *yaşlıya saygılı davranma* kavramından kaynaklanmış olabileceği düşünülmektedir.

Üç yörede, yardım etme ölçeğinin alttoplam puanlarından “tenha yerde turisti taciz etme” toplam puanını yordamak için yapılan doğrusal regresyon analizi sonuçları incelendiğinde, şehir içinde turiste yardım eden kişinin aynı zamanda تنها yerde fırsatını bulduğu anda turisti taciz etmekten kaçınmadığı, yine kültürümüzün bir özelliği olarak, yaşlı turiste yardım edenin cinsel taciz davranışına uzak olduğu görülmekte, “kalabalık yerde turisti taciz etme” ve “erkek arkadaşları olan turisti taciz etme” toplam puanlarını yordamak için yapılan doğrusal regresyon analizi sonuçlarına bakıldığında ise, yukarıdaki

bulgulara benzer nitelikte, genç turiste yardım edenin kalabalık yerde/erkek arkadaşı olan turisti taciz ettiği sonucuna varılmaktadır. Tüm bulgularda benzer nitelikte, her ne koşul ve şartta olursa olsun, yerel halkın genç turiste cinsel tacizde bulunmaktan çekinmediği sonucu ortaya çıkmaktadır; bu bulgu da, Albuquerque ve McElroy'un (2001) yaşları daha küçük olanların daha sık cinsel tacize uğradıkları görüşünü desteklemektedir.

IV.1.2. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerinde Yerel Halkın Turiste Cinsel Tacize ve Yardım Etmeye Yatkın Olma Durumunu Saptamak İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Yaş değişkeni incelendiğinde, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde, yerel halkın, ülkemize gelen kadın turistlere yardım etmeye ve cinsel tacize yatkinlıkları açısından anlamlı bir fark bulunamamış, Ürgüp yöresinde ise yaşça daha küçük olan cevaplayıcıların daha büyük olan cevaplayıcılara göre, YARTOP, TACTOP, GENCYTOP, GENCTTOP, SIYARTOP, TTACTOP ve KFACTOP puanlarının daha yüksek olduğu bulunmuştur. Bir başka deyişle, Ürgüp yöresinde gençler, yaşça daha büyük olanlara göre turisti taciz etmeye ve turiste yardım etmeye daha yatkindırlar. Yaşça daha küçük olanların “genç turiste yardım etme” toplam puanlarının fazla olması, Yinon, Sharon ve Malkinon'un (1983) kişilerin yaş olarak kendilerine yakın kişilerden yardım talebinde buldukları görüşünü destekler niteliktedir. Sonuç olarak, yardım etme puanı yüksek olan cevaplayıcıların cinsel taciz puanı da yüksektir ve savunulduğu gibi, *yardım etme* ve *cinsel taciz* değişkenlerinin yanyana ve içiçe iki değişken oldukları görüşü desteklenmektedir.

Yerel halkın medeni durum açısından yardım etmeye ve cinsel tacize yatkinlıkları incelendiğinde, Ürgüp yöresinde yerel halkın evli ya da bekar olması açısından GENCTTOP, SDYARTOP ve KFACTOP bakımından anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur. Burada dikkat çekici nokta, şehir dışında turiste yardım edenlerin

bekarlardan çok evli erkekler olması ve evli olanların bekar olanlara göre genç turisti taciz etme ve kalabalık yerde turisti taciz etme eğilimlerinin fazla olmasıdır. Bodrum yöresinde ise, yerel halktan evli erkeklerin bekar olanlara göre, YARTOP, GENCYTOP, YASLYTOP, GENCTTOP, SDYARTOP, SIYARTOP ve KTACTOP bakımından daha fazla puan aldıkları bulunmuştur. Bir başka deyişle, evli olanlar turiste yardım etmeye daha gönüllüdür ve cinsel taciz puanları da bekarlara göre daha yüksektir. Bu bulgu da cinsel taciz ve yardım etme kavramlarının içiçeliğine işaret etmektedir. Görüldüğü gibi, Bodrum yöresinde de Ürgüp yöresinde olduğu gibi, evli erkeklerin bekar erkeklere göre, genç turisti taciz etme ve kalabalık yerde turisti taciz etme eğilimleri fazladır. Her iki yöre için de yapılabilecek bir tespit yerel halkın evli olmasının turiste cinsel taciz içeren davranışlarda bulunmasına engel oluşturmadığıdır. Kız Kalesi yöresi incelendiğinde, yerel halktan evli erkeklerin bekar olanlara göre, YARTOP, GENCYTOP ve SDYARTOP bakımından daha fazla puan aldıkları, bir başka deyişle, evli erkeklerin bekarlara göre, turiste yardım etme yatkınlıklarının daha fazla olduğu saptanmıştır.

Ürgüp yöresinde, yabancı dil bilip bilmeme durumu incelendiğinde, yerel halkın, ülkemize gelen kadın turistlere yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlıkları açısından anlamlı bir fark bulunamamış, Bodrum ve Kız Kalesi yöreleri içinse, yerel halkın dil bilmiyor olmasının turistlerle iletişim kurmasını engelleyen bir durum yaratmadığı görülmektedir. Bodrum yöresinde, dil bilmeyenlerin bilenlere oranla YARTOP, TACTOP, GENCYTOP, GENCTTOP, SDYARTOP, SIYARTOP, KTACTOP ve EATACTOP puanlarının daha yüksek çıktığı görülmekte, bir başka deyişle, Bodrum yöresinde yerel halkın yabancı dil bilmiyor olması, turiste yardım etmeye ve cinsel tacize yatkın olmaya engel oluşturmamaktadır. Kız Kalesi yöresinden elde edilen bulgular ise, dil bilmeyenlerin bilenlere oranla GENCYTOP ve SDYARTOP puanlarının daha yüksek olduğuna işaret

etmekte, yani yöre halkı için dil bilmiyor olmak, turiste yardım etme davranışına engel oluşturmamaktadır.

Çalışmada incelenen bir başka değişkene, eğitim düzeyinin etkilerine bakıldığı zaman, Ürgüp yöresinde anlamlı bir farka rastlanamazken, Bodrum yöresinde eğitim düzeyi yükseldikçe, EATACTOP puanının arttığı görülmektedir. Bu durum, genel kanının tersidir: Eğitim düzeyi arttıkça cinsel tacize yatkınlık da artmaktadır. Bunun nedeni olarak, eğitim düzeyi arttıkça, kişilerin kendilerine olan güvenlerinin artması ve yabancı dil bilme oranının yükselmesi olabileceği düşünülebilir. Burada ilginç olan konu, diğer yörelerde, erkek arkadaşı olan turisti taciz etme davranışı, kaçınılan bir davranış olarak görülürken, Bodrum yöresinde erkek arkadaşı olan turistin özellikle de eğitim seviyesi yüksek olan kişilerce taciz edilmesidir. Bu bulgunun çok çeşitli sosyolojik açıklaması olabilir. Bunlardan bir tanesi, giriş kısmında da belirtildiği gibi, Bodrum yöresiyle ilgili görsel ve yazılı basında yer alan abartılı ve gerçekten uzak *sözde habercilik* anlayışı olabileceği gibi, bir diğeri de lisans ve lisans üstü eğitimlerini tamamlamış yerel halkın gelecek kaygısı nedeniyle ülkemize gelen yabancı kadınlarla kurulacak bir ilişkinin yurt dışına taşınabileceği ve bunun gelecekleri açısından tek çıkar yol olduğunu düşünmeleri olabilir. Buradaki bir yanılgı da yine *sözde habercilik* anlayışı ile beyinlere kazınan “*zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar*” anlayışı olabilir. Benzer şekilde, Nepal’de yapılan bir araştırmaya göre; Nepal’de batılı kadınların rasgele cinsel ilişkide bulunan kimseler olarak algılandıkları (Brown, 1999:107) sonucunun çıkması, kültür farklılıklarının yanısıra, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin turizm bilincine henüz ulaşamamış olduklarına işaret eden önemli bir nokta olarak karşımıza çıkmaktadır. Kız Kalesi yöresinde ise, genel kanıyı yani eğitim düzeyi arttıkça yardım etme davranışının da artacağı varsayımını destekler nitelikte, yörede eğitim düzeyi

yükseldikçe, GENCYTOP ve SDYARTOP puanlarının arttığı görülmektedir. Bunun nedeni olarak, eğitim seviyesi yüksek olan kişilerin özgüvenlerinin, yabancı dil bilme olasılıklarının daha fazla olması, turiste ve turizm hareketlerine daha yüksek bilinçle yaklaşabilmeleri sayılabilir.

Meslek grupları açısından bakıldığında ise, Ürgüp yöresinde YARTOP, GENCYTOP, SDYARTOP ve SIYARTOP açısından kazancını turizmden sağlayan meslek gruplarının, dolaylı olarak turizmden kazanç sağlayan kişilere göre turistlere yardım etmeye daha yatkın oldukları bulunmuştur. Burada yardım etmenin çıkar amaçlı olabileceği düşünülmektedir. Bir başka deyişle, bu gruplar için turistlere yardım etmenin özgeci olmaktan uzak olduğunu söylemek mümkündür. Ürgüp yöresinde diğer meslek grupları için cinsel taciz toplam ve alttoplam puanları açısından ise herhangi bir fark bulunamamıştır. Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde, meslek grupları için, yardım etmeye yatkın olma toplam ve alttoplam puanları açısından herhangi bir anlamlı fark bulunamazken, Bodrum yöresinde, GENCTTOP ve KTACTION açısından kazancını turizmden sağlayan meslek gruplarının, turizmden kazanç sağlamayan kişilere göre cinsel tacize daha yatkın oldukları bulunmuştur. Burada da yine diğer bölgelerden farklı olarak, yerel halkın gelecek kaygısı nedeniyle ülkemize gelen yabancı kadınlarla kurulacak bir ilişkinin yurt dışına taşınabileceği ve bunun gelecekleri açısından tek çıkar yol olduğunu düşünmeleri gibi, olgunun sosyolojik boyutundan söz edilebilir. Ancak bu tür bir davranışın, Bodrum yöresinde uzun vadede turizm hareketlerini baltalayabileceği de düşünülmelidir. Kız Kalesi yöresinde ise, TACTOP, GENCTTOP, YASLTTOP, TTACTOP, KTACTION, YTACTION ve EATACTION açısından kazancını turizmden sağlayan meslek gruplarının, dolaylı olarak turizmden kazanç sağlayan kişilere göre turistleri taciz etme eğilimlerinin daha fazla olduğu bulunmuştur. Burada yörenin turizm

olgusuyla çok içiçe olmadığı noktasından hareketle, Bodrum yöresindeki sosyolojik olgudan söz etmek mümkün değildir. Bu durum Bodrum'dan farklı olarak, Kız Kalesi yöresinde turizm bilincinin tam olarak yerleşmemiş olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Bir denence olarak ele alınmamasına rağmen, yerel halkın turistlerle karşılaşma sıklıkları için beklenen, turistle karşılaşma sıklığı arttıkça yerel halkın turist fikrini benimsemesi ve yardım etme yatkınlığının artması, cinsel tacize yatkınlığın azalmasıdır. Ancak, Ürgüp yöresinde, yardım etme toplam ve alttoplam puanları için anlamlı bir fark bulunamazken, sanılanın aksine turistle karşılaşma sıklığı arttıkça, TACTOP, GENCTTOP, TACTOP ve YACTOP puanlarının arttığı görülmektedir. Bodrum yöresinde ise, SDYARTOP'un bu görüşü destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Taciz toplam ve alttoplam puanları için ise anlamlı bir farktan söz etmek mümkün değildir.

IV.2. Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Nasıl Algıladıklarının Belirlenmesi İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

IV.2.1. Üç Yörede Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Nasıl Algıladıklarının Belirlenmesi İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Üç yörede, turistlerin yaşları arttıkça yerel halkı misafirperver olarak algılama düzeyleri de artmaktadır. Bunun nedeni, Albuquerque ve McElroy'un (2001) da belirttiği gibi, yerel halkın yaşça daha genç olan turistleri taciz etmeye yatkınlığı fazlayken yaşça daha büyük olan turistleri taciz etme eğilimlerinin düşük olmasıdır. Bir başka deyişle, daha az tacize uğrayan kişiler yerel halkı daha misafirperver olarak değerlendirmektedirler. Ayrıca yerel halkın da yaşça büyük olan kadın turistlere yardım ederken toplumumuzun bir özelliği olan *yaşlıya yardım etme ve saygılı davranma* kültürüyle hareket ettiği düşünülebilir.

Turistler medeni durumları açısından incelendiğinde, üç yörede, evli ya da boşanmış olan turistlerin bekar turistlere oranla yerel halkı misafirperver olarak algılama düzeylerinin artış gösterdiği görülmektedir. Bunun nedeni olarak, bekar turistlerin evli ya da boşanmış turistlere göre daha genç oldukları ve bu nedenle yerel halkın taciziyle karşılaşma olasılıklarının daha yüksek olduğu gösterilebilir.

Üç yöre için, yöreye ilk defa gelen turistlerle yörede daha önce de bulunmuş olan turistlerin yerel halkın misafirperverlik düzeyini algılamaları arasındaki farka bakıldığında, yöreye ilk defa gelen turistlerin yörede daha önce de bulunmuş olanlara göre yerel halkı daha misafirperver olarak tanımladıkları görülmektedir. Oysa ki Albuquerque ve McElroy'a (2001) göre, yörede daha önce de bulunmuş turistlerin tehlikeli bölgeleri öğrenmiş olmaları ve kendilerini olası bir taciz olayına karşı daha kolay koruyabilmeleri nedeniyle yöreye ilk defa gelen turistlerin tacize uğrama olasılıkları daha fazladır. Literatürden hareketle burada bir çelişki olduğundan söz edilebilir.

Turistlerin yerel halkı misafirperver olarak nitelendirmeleri açısından, anketin 5. 6. ve 7. maddesinde yer alan durumları taciz içermeyen, yardımsever davranış biçimleri olarak algıladıkları görülmüştür. Bir başka deyişle, yerel halkı misafirperver olarak algılayan turistlerin taciz olayıyla karşılaşmadıkları düşünülebilir.

Üç yörede turistlerin, anketin 5. ve 6. maddesinde yer alan örnek olayları yardım teklifi olarak nitelendirme durumlarının yaş artışına bağlı olarak arttığı görülmektedir. Buna göre, 38-47 yaş ve daha sonrası için (orta yaş ve üzeri), turistler bu durumları yardım teklifi olarak değerlendirmekte 38 yaşından küçük olan turistler ise bu durumları taciz içeren bir davranış biçimi olarak algılamaktadır. Bu durum da yine yerel halkın genç turisti taciz etme eğiliminin yüksek olması ve yaşça büyük olan turiste yaşından dolayı saygı duyarak, tamamen kültür nedeniyle yaşlı büyük olan turiste taciz

davranışından sakınmasıyla açıklanabilir. Yine turistlerin yaşlarına göre, anketin 7. maddesinde yer alan, “yerel halkın gözlemlediğiniz davranışları taciz içermekte midir içermemekte midir” sorusuna orta yaş ve üzerindekiilerin, beklendiği gibi “taciz içermemektedir” yanıtını verdikleri görülmüş, daha genç olanların ise birbirine çok yakın bir oranda cevap verdikleri görülmüştür.

Üç yörede bekarların, anketin 5. maddesinde yer alan örnek olayı taciz olarak algıladıkları, evli, boşanmış ve dul olanların ise yardım teklifi olarak değerlendirdikleri görülmektedir. Burada, bekarların daha genç oldukları ve yerel halkın taciz içeren davranışlarına maruz kalmış olabilecekleri varsayımından hareketle, bu maddeyi taciz olarak değerlendirmiş olabilecekleri söylenebilir. Turistlerin medeni durumlarına göre, anketin 7. maddesinde yer alan, “yerel halkın gözlemlediğiniz davranışları taciz içermekte midir içermemekte midir” sorusunun ise ağırlıklı olarak “taciz içermemektedir” şeklinde yanıtladığı görülmektedir. Buradaki durum, literatürden yola çıkarak, tacizde bulunan kişinin net davranışlar sergilememesi nedeniyle çoğu zaman mağdurun yaşadığı olayı taciz olarak algılayıp algılamama konusunda kafasında soru işaretleri oluşması (Wayne, Riordan ve Thomas, 2001: 180) biçiminde yorumlanabilir.

Yöreye ilk defa gelmiş olma ya da yörede daha önce de bulunmuş olma açısından, anketin 5. ve 6. maddesinde yer alan örnek olayları, yöreye ilk defa gelen turistler yardım teklifi olarak daha önce de yörede bulunmuş olan turistler ise taciz içeren davranış olarak algılamışlar, her iki turist grubu da anketin 7. maddesinde yer alan, “yerel halkın gözlemlediğiniz davranışları taciz içermekte midir içermemekte midir” sorusuna “taciz içermemektedir” şeklinde cevap vermişlerdir. Oysa ki, Albuquerque ve McElroy (2001), ilk defa yöreye gelen turistlerin bölgede daha önce de bulunmuş turistlere göre taciz olayına daha sık maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Böyle bir sonucun çıkmasının

nedeni olarak, Wayne, Riordan ve Thomas'ın (2001) belirttiği gibi, tacizde bulunan kişinin net davranışlar sergilememesi nedeniyle çoğu zaman mağdurun yaşadığı olayı taciz olarak algılayıp algılamama konusunda kafasında soru işaretleri oluşması olabileceği düşünülmektedir. Bu bulgu da yardım etme ve taciz davranışlarının birbirinden ayrılmaz iki kavram olduğunu destekler niteliktedir.

IV.2.2. Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi Yörelerinde Turistlerin, Yerel Halkın Yardım Etme ve Taciz Davranışını Nasıl Algıladıklarının Belirlenmesi İçin Elde Edilen Bulguların Tartışılması

Yaş değişkeni açısından turistlerin, yerel halkın yardım etme ve taciz davranışlarını nasıl algıladıklarına bakıldığında, Ürgüp yöresi için anlamlı bir fark çıkmazken, Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde, turistlerin yaşları arttıkça yerel halkı misafirperver olarak algılama düzeylerinin de arttığı görülmektedir. Bunun nedeni, yerel halkın yaşça daha genç olan turistleri taciz etme yatkınlığı daha fazlayken yaşça daha büyük olan turistleri taciz etme yatkınlıklarının düşük olmasıdır. Bir başka deyişle, daha az tacize uğrayan kişiler yerel halkı daha misafirperver olarak değerlendirmektedirler. Ayrıca yerel halkın da yaşça büyük olan kadın turistlere yardım ederken toplumumuzun bir özelliği olan *yaşlıya yardım etme ve saygılı davranma* kültürüyle hareket ettiği düşünülebilir.

Ürgüp, Bodrum ve Kız Kalesi yöreleri için, yöreye ilk defa gelen turistler yörede daha önce de bulunmuş olanlara göre yerel halkı daha misafirperver olarak tanımlamaktadır. Oysa ki Albuquerque ve McElroy'a (2001) göre, yörede daha önce de bulunmuş turistlerin tehlikeli bölgeleri öğrenmiş olmaları ve kendilerini olası bir taciz olayına karşı daha kolay koruyabilmeleri nedeniyle yöreye ilk defa gelen turistlerin tacize uğrama olasılıkları daha yüksektir. Literatürden hareketle, burada bir çelişki olduğundan

söz edilebilir, çünkü tacize uğramış olan kişilerin yerel halkı misafirperver olarak tanımlamaları söz konusu değildir.

Ürgüp ve Bodrum yörelerinde turistlerin, yerel halkı misafirperver olarak nitelendirmeleri açısından, anketin 5. 6. ve 7. maddesinde yer alan durumları taciz içermeyen, yardımsever davranış biçimleri olarak algıladıkları görülmüştür. Bir başka deyişle, yerel halkı misafirperver olarak algılayan turistlerin taciz olayıyla karşılaşmadıkları düşünülebilir. Kız Kalesi yöresi içinse anlamlı bir fark bulunamamıştır.

Ürgüp yöresinde turistlerin, anketin 5. ve 6. maddesinde yer alan örnek olayları, Bodrum yöresindeki turistlerin, anketin 5. maddesindeki örnek olayı ve Kız Kalesi yöresinde ise anketin 6. maddesindeki örnek olayı yardım teklifi olarak nitelendirme durumlarının yaş artışına bağlı olarak arttığı görülmektedir. Buna göre, 48 yaş ve üstü (orta yaş ve üzeri), turistler bu durumları yardım teklifi olarak değerlendirmekte 48 yaşından küçük olan turistler ise bu durumları taciz içeren bir davranış biçimi olarak algılamaktadır. Bu durum da yine yerel halkın genç turisti taciz etmeye yatkınlığının yüksek olması ve yaşça büyük olan turiste yaşından dolayı saygı duyarak, tamamen kültür nedeniyle yaşlı büyük olan turiste taciz davranışından sakınmasıyla açıklanabilir.

Anketin 7. maddesinde yer alan, “yerel halkın gözlemlediğiniz davranışları taciz içermekte midir içermemekte midir” sorusuna ise Ürgüp yöresindeki turistlerin ağırlıklı olarak “taciz içermemektedir” yanıtını verdikleri, Kız Kalesi yöresinde ise 18-27 yaş arasındaki turistlerin “taciz içermektedir” yanıtını verdikleri, 28 yaş ve üstü turistlerin ise “taciz içermemektedir” yanıtını verdikleri görülmüştür. Bu durum da literatüre paralel şekilde, yerel halkın genç turisti tacize yatkınlığının daha yüksek olduğu görüşünü destekler niteliktedir.

Turistlerin, Ürgüp yöresinde, anketin 5. ve 6. maddesinde yer alan örnek olayları, Bodrum yöresinde ise anketin 5. maddesinde yer alan örnek olayı, yöreye ilk defa gelen turistlerin yardım teklifi olarak daha önce de yörede bulunmuş olan turistlerin ise taciz içeren bir davranış biçimi olarak algıladıkları görülmektedir. Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde, yöreye ilk defa gelmiş turistler ve daha önce de yörede bulunmuş turistler, anketin 7. maddesinde yer alan, “yerel halkın gözlemlediğiniz davranışları taciz içermekte midir içermemekte midir” sorusuna “taciz içermemektedir” şeklinde cevap vermişlerdir. Oysa ki, Albuquerque ve McElroy (2001), ilk defa yöreye gelen turistlerin yörede daha önce de bulunmuş turistlere göre taciz olayına daha sık maruz kaldıklarını belirtmişlerdir. Böyle bir sonucun çıkmasının nedeni olarak, Wayne, Riordan ve Thomas’ın (2001) belirttiği gibi tacizde bulunan kişinin net davranışlar sergilememesi nedeniyle çoğu zaman mağdurun yaşadığı olayı taciz olarak algılayıp algılamama konusunda kafasında soru işaretleri oluşması olabileceği düşünülmektedir. Bu bulgu da yardım etme ve taciz davranışlarının birbirinden ayrılmaz iki kavram olduğunu destekler niteliktedir.

Son olarak önemle vurgulanması gereken bir nokta, bu çalışmanın kağıt-kalem türü veri toplama araçlarıyla yürütülmüş olmasıdır. Bilindiği gibi, bu tür veri toplama araçlarında ortaya çıkabilecek bir sakınca, cevaplayıcıların sosyal arzu edilebilirlik (social desirability) çerçevesinde yanıt verebilmeleridir. Özellikle de *cinsel taciz* gibi hassas ve hala tabu olan bir konuda bu sakıncanın daha da ön plana çıkabileceği göz ardı edilmemelidir. Buna rağmen, geliştirilen her iki ölçeğin de (yardım etmeye yatkınlık ve cinsel tacize yatkınlık ölçekleri) güvenilir ve geçerli olmasından dolayı dikkate değer bulgular elde edilebilmiştir. Daha sonraki çalışmalarda, aynı çalışmanın alanda “deneysel olarak” yürütülmesi, belki de daha objektif sonuçların alınmasını sağlayacak ve bu

bulguların desteklenip desteklenmeyeceğine bir kanıt sunacağı gibi, ölçeklerin geçerliğine de kanıt oluşturması söz konusu olabilecektir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Turizmin sürdürülebilir olması, turistlerin aldıkları hizmetten memnun olma derecelerine bağlıdır. Yaptıkları tatilden memnun olan turistler, tekrar o yöreyi ziyaret etmek isteyecek ya da ülkelerine döndüklerinde ağız yolu reklamcılığıyla (word of mouth advertising) bir anlamda ülke tanıtımına katkıda bulunacaklardır. Bu nedenle son zamanlarda turist tatminini konu alan çalışmaların sayısında artış görülmektedir. Ancak turistlerin tatmin olmalarını sağlayan faktörlerin bilinmesinin yanısıra şikayetçi oldukları konuların da irdelenmesi gerekmektedir.

Turistlerin ziyaret ettikleri yörede, tatillerini rahat ve huzurlu bir biçimde geçirebilmeleri için etkileşim içerisinde buldukları yöre halkının tutum ve davranışları, turist memnuniyeti açısından önem taşıyan faktörlerin başında gelmektedir. Bilindiği gibi, tüm dünyada turizm sektöründe hızla artan bir trend olarak karşımıza çıkan kültür olgusunun esas ögesini “insan” unsuru oluşturmakta ve turistler ziyaretleri boyunca aldıkları her hizmette “insan” unsuruyla karşı karşıya gelmektedir. Tatilini her açıdan dolu dolu geçirmek isteyen turistler, günümüzde konakladıkları yer sınırları içerisinde kalmamakta, kültür turizminin önem kazanmasıyla birlikte birçok yeri gezmekte, hediyelik eşyalar satın almakta, yöre halkını, kültürünü yakından tanımak için yöre halkıyla sıkı bir iletişim içerisinde bulunmaktadır. Türkiye Seyahat Acentaları Birliği'nin verilerine göre turistlerin yüzde 20'si gibi azımsanmayacak bir oranının ülkemize Türk insanını daha yakından tanımak için geldiği de göz önünde bulundurulursa, konunun hassasiyeti daha fazla anlaşılabilir.

Ülkemizi ziyaret eden turistlerin yöre halkıyla ve kültürle ilgili gözlemleri, algılamaları, ülkemiz turizminin dış pazarlardaki doğrudan reklamı olmaktadır. Ancak gerek yazılı ve görsel basında ortaya çıkan haberlerden, gerekse gözlemlerimizden

hareketle, Türk insanını karakterize eden misafirperver olma, yardımsever olma gibi özellikler kültürlerarası farklılıklar nedeniyle, turistler tarafından zaman zaman yanlış anlaşılabilmekte, bu durum da ülkemiz insanı hakkında oluşan imajın olumsuz olabilmesine yol açabilmektedir. Çalışmada da savunulduğu gibi yardım etme davranışı ve cinsel taciz arasında oldukça ince ve hassas bir çizgi bulunmakta ve bu çizgi zaman zaman, kültürlerarası farklılıklar ve farklı algılamalar nedeniyle yardım etmeden cinsel tacize kayabilmektedir. Burada altı çizilmeye çalışılan nokta, yardım etme davranışının ülkemiz insanının gelenekleriyle birleştiğinde turistler için bir çekim unsuru olurken, bununla içiçe yaşanan cinsel tacizin ise itici bir unsur olduğudur.

Yerel halkın turistlere karşı tutum ve davranışları incelendiğinde de, bu tutum ve davranışların, pratikte kendisini, turiste olumlu davranma ve yardım etme şeklinde gösterdiği görülmektedir. Ancak daha öncede belirtildiği gibi, yardım etme davranışının altında yatan niyetin her zaman olumlu olduğunu söylemek güçtür. Özellikle turistlere yönelik cinsel taciz olayları incelendiğinde, büyük çoğunluğunun yardım etme davranışıyla başladığı görülmektedir.

Ataerkil bir toplum olma özelliğimizin de bir sonucu olarak, her dönem prim yapan “cinsellik ve kadın” imgesi, görsel ve yazılı medya tarafından zaman zaman abartılarak topluma sunulmakta, bu durum yabancı hayranlığıyla da birleşince özellikle eğitim seviyesi düşük olan yerel halk tarafından kadın turistlere aşırı ilgi, merak, hayranlık duyma olarak ortaya çıkmakta, bunun sonucunda da turiste yönelik cinsel taciz davranışlarının sayısında artış görülmektedir.

Çalışmada, erkek katılımcılardan oluşan yerel halkın, ülkemize gelen kadın turistlere yönelik yardım etme davranışlarını ve onları taciz etme yatkınlıklarını ortaya koyabilmek amacıyla bir ölçek geliştirme çalışması yapılmış ve ölçek, Ürgüp, Bodrum ve

Kız Kalesi yörelerinde uygulanarak yerel halkın yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlıklarının ölçülmesine çalışılmıştır. Ayrıca yine üç yörede, kadın turistlere uygulanan anketle turistlerin, yerel halkın yardım etmeye ve cinsel tacize yatkınlığı hakkındaki algıları da ölçülmeye çalışılmıştır.

Bilindiği gibi, kağıt-kalem türü veri toplama araçlarıyla yürütülen bu gibi çalışmalarda ortaya çıkabilecek bir sakınca, cevaplayıcıların sosyal arzu edilebilirlik (social desirability) çerçevesinde yanıt verebilmeleridir. Özellikle de *cinsel taciz* gibi hassas ve hala tabu olan bir konuda bu sakıncanın daha da ön plana çıkabileceği düşünülebilir. Buna rağmen, geliştirilen her iki ölçeğin de (yardım etmeye yatkınlık ve cinsel tacize yatkınlık ölçekleri) güvenilir ve geçerli olmasından dolayı dikkate değer bulgular elde edilebilmiştir. Kısaca bu bulgulara değinmek gerekirse; tacize en yatkın yörenin Ürgüp olduğu bunu sırasıyla Kız Kalesi ve Bodrum'un izlediği bu yörelerde de daha küçük yaşta kilerin cinsel tacize ve yardım etmeye daha yatkın oldukları bulunmuştur. Tacize yatkın olanların yardım etmeye de yatkın olması cinsel taciz ve yardım etmenin içiçeliğine kanıt oluşturmaktadır. Ayrıca yerel halkın evli olmasının ya da yabancı dil bilmemesinin turiste cinsel taciz içeren davranışlarda bulunmasına engel olmadığı saptanmıştır. Evli, yabancı dil bilmeyen yerel halkın taciz puanının yanısıra yardım etmeye yatkınlık puanının da yüksek çıktığı görülmüştür. Eğitim düzeyi yükseldikçe ve turistlerle karşılaşma sıklığı arttıkça, sanılanın aksine, yerel halkın yardım etme ve cinsel taciz yatkınlığı artmaktadır. Meslek açısından ilgi çekici bir nokta Bodrum ve Kız Kalesi yörelerinde, kazancını turizmden sağlayan kişilerin diğer meslek gruplarına göre turiste tacize daha yatkın olduğudur. Literatürle paralel olarak; üç yöre için gelir düzeyi arttıkça turisti taciz etme oranının azaldığı, turiste yardım etme oranının ise arttığı görülmüştür. Turistler açısından ise, yaşça büyük ve ilk defa yöreye gelen turistlerin yerel halkı daha

misafirperver buldukları görülmüştür. Dolayısıyla daha az tacize uğrayan turistlerin yerel halkı daha misafirperver buldukları söylenebilir. Ayrıca, bekar turistlerin evli olan turistlere göre yerel halkı daha az misafirperver bulmaları da bir diğer bulgu olarak karşımıza çıkmaktadır.

Daha sonraki çalışmalara ışık tutması açısından getirilebilecek bir öneri, aynı çalışmanın alanda “deneysel olarak” yürütülebileceğidir. Çalışmanın deneysel olarak yürütülmesi belki de daha objektif sonuçlar alınmasını sağlayacak ve bu çalışmayla elde edilmiş olan bulguların desteklenip desteklenmeyeceğine bir kanıt sunacağı gibi, ölçeklerin geçerliğine kanıt oluşturması da söz konusu olabilecektir.

Daha önce de belirtildiği gibi ulusal ve uluslararası literatür incelendiğinde, bu tarz bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir. Oysa ki, turizmin yapı taşı olan “insan” ögesinin irdelenmesi, yapılacak turizm planları ve geliştirilecek politikalar açısından da oldukça önem taşımaktadır. Bunun yanısıra, daha önce literatürde *yardım etme (altruizm)* kavramının sıklıkla psikoloji bilimi altında incelenmiş olduğu görülmektedir. Bu çalışma, *yardım etme* kavramının turizm çerçevesinde incelenmiş olması nedeniyle bir ilk olma özelliği taşımaktadır.

Yardım etme ve cinsel taciz davranışlarının düzeyinin saptanmasına yönelik bu çalışma sonucunda, gerek bölgesel olarak, gerekse hangi özelliklere sahip bireylerin bu eğilimleri taşıdığı belirlenmesiyle ülkemizin risk haritasının çıkarılabilmesi ve bu doğrultuda önlemler alınabilmesi sağlanabilecektir. Bu çalışma, bu yönde yapılan ilk çalışmalardan biri olduğu için, henüz risk alanlarının saptanmasından uzak olunmakla birlikte, seçilen turizm beldeleri açısından ve ilk kez bu yönde bir ölçme aracı geliştirilmiş olması açısından konuyla ilgili çalışmalara ışık tutabileceği düşünülmektedir. Yapılan çalışma, zaman ve maddi imkansızlıklar nedeniyle üç yörede (Ürgüp, Bodrum ve Kız

Kalesi) yürütülmüştür. Daha sonraki araştırmalarda, çalışmanın kapsamı genişletilerek ölçek, ülkemizde, tüm bölgelerde uygulanabilir ve çalışma kültürlerarası da yapılarak yardım etme ve cinsel tacize yatkın olma durumu açısından farklı ülkelerdeki yerel halkın yatkınlığı incelenebilir. Böylelikle iki değişken açısından lkelerarası benzerlikler ve farklılıklar saptanabilir.

Sonraki alışmalar için getirilebilecek bir diğer öneri, yerel halka uygulanan ölçeğin bir benzerinin ülkemize gelen kadın turistler için de hazırlanarak, yerel halkın yardım etme, cinsel taciz eğilimiyle, turistlerin bu davranış biçimlerini nasıl algıladıklarının karşılaştırılması olacaktır.

Son söz olarak; turistlere yönelik, onlara seyahatleri süresince rahatsızlık verebilecek davranışların önüne geçilebilmesi için, yerel halkın turizm olgusu hakkında bilinçlendirilmeleri, turistle iletişim kurabilmek için psikolojik olarak kendilerini hazır hissetmelerinin sağlanması ve turizm faaliyetlerinden elde edebilecekleri avantajlar konusunda bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Turizm hareketlerinin gelişiminin hızlanması, gerek ülkemize gelen turistlerin seyahatleri süresince güzel anılarla ülkelerine dönmeleri, gerekse ülke halkının ekonomik, sosyal ve kültürel açıdan olumlu yönde gelişmesi, ancak bu şekilde sağlanabilecektir. Ayrıca yazılı ve görsel medya aracılığıyla *batılı kadının rastgele cinsel ilişkide bulunan kimseler* olarak lanse edilmesi nedeniyle turistler hakkında yerel halk üzerinde yanlış kanı uyandırılmaması açısından yazılı ve görsel medyaya da büyük görev ve sorumluluk düşmektedir.

KAYNAKÇA

- Aalberts, Robert J. ve Seidman, Lorne H. Ekim (1996). "Sexual Harassment Policies for the Workplace." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*. 35(5), 78-85.
- Agrusa, F. Jerome ve Coats, Wendy. "Sexual Harassment in the Restaurant Industry: Is There a Difference." *Advances in Hospitality and Tourism Research*. Cilt 111.
- Albuquerque, Klaus de ve McElroy, L. Jerome. (2001). "Visitor Harassment: Barbados Survey Results." *Annals of Tourism Research*. 28(2), 477-492.
- Bernstein, Douglas A.; Clark-Stewart, Alison; Roy, Edward J.; Erull, Thomas K. ve Wickens, Christopher D. (1994). *Psychology*. Boston: Houghton Mifflin Company.
- Brown, Helen. (1999). "Sex Crimes and Tourism in Nepal." *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 11(2-3), 107-110.
- Cadotte, E. R. ve Turgeon, N. Şubat (1998). "Key Factors in Guest Satisfaction." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*. 45-51.
- Çakıcı, A.Celil. Eylül-Aralık (1998). "Otel İşletmeciliğinde Müşteri Tatmin Düzeylerinin "Değerlendirme Formları" Kullanılarak Belirlenmesi." *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*. 9, 9-16.
- DeCenzo, David A. ve Robbins Stephen P. (1999). *Human Resource Management*. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Erkuş, Adnan. (1999). "İstatistik Paket Programlarını Doğru Kullanabiliyor muyuz?: Birkaç Uyarı." *Türk Psikoloji Bülteni*. 5(12), 14-16.
- Erkuş, Adnan. (2000). "Bazı Psikometrik Terimlerin Türkçe Karşılıklarında Yaşanan Sorunlar." *Türk Psikologlar Derneği Yayını*, 3(6), 30-40.

Erkuş, Adnan (2003). *Psikometri Üzerine Yazılar*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları No: 24.

Eser, Zeliha. Bahar (2001). "Türkiye'deki Konaklama İşletmelerinde Cinsel Tacizin Boyutları: Sınırlı Bir Örneklem Üzerinde Araştırma." *Doğu Akdeniz Üniversitesi Turizm Araştırmaları Dergisi*. 2(1), 33-64.

Geiwitz, James. (1980). *Psychology Looking at Ourselves*. Boston: Little, Brown and Company.

Gilbert, David; Guerre, Yvonne ve Guy, Jonathan. (1998). "Sexual Harassment Issues in the Hospitality Industry." *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 10(2-3), 48-53.

Griffin, Ricky W. ve Ebert, Ronald J. (1994). *Business*. U.S.A: Prentice Hall International.

Hamilton, Arthur J. ve Veglahn, Peter A. April (1992). "Sexual Harassment: The Hostile Work Environment." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*. 33(2), 88-92.

<http://www.aksam.com.tr/arsiv/aksam/2003/06/13/yazidizi/yazidizi1.html>

<http://www.angelfire.com/il/adiyamanlilar/inceleme.html>

<http://www.arsiv.hurriyetim.com.tr/hur/turk/98/09/06/olay/03ola.htm>

http://feminist.org/911/harasswhatdo_html. Shockwaves: The Global Impact of Sexual Harassment.

<http://www.forensic.freeservers.com/CINSEL.HTM>

<http://www.ilo.org/public/english/protection/safework/gender/encyclo/psyl4ae.htm>

Piotrkowski, Chaya. "Sexual Harassment". *Psychosocial and Organizational Factors*. 2, 34.1-34.77.

http://www.kadinlar.com/kadin/cinsel_taciz.htm

<http://www.kemernet.com/trhbr3.htm>

<http://www.milliyet.com.tr/2003/06/03/yasam/yas13.html>

<http://www.psikofarma.8m.net/hasta/cinselsapma.html>

<http://www.turizmdebusabah.com/devam.asp?ID=2052>

<http://www.tursab.org.tr/12.htm>

<http://www.tursab.org.tr/4.html>

<http://www.usconsulate-istanbul.org.tr/reppub/vawo/german.html>

Hulin, C. L.; Drasgow, F. ve Parsons, C. K. (1983). *Item Response Theory, Application to Psychological Measurement*. Irwin: Dow Jones.

İçöz, Orhan. Kasım–Aralık (1991). “Turizm Sektörünün Gelişmesinde İnsan Unsurunun Önemi.” *Anatolia: Turizm, Çevre ve Kültür Dergisi*, 2(23–24), 15–18.

Kalan, İlknur. Şubat (1998). *Kadın ve adalet*. Kaynak Yayınları: Beyoğlu.

Korchmaros, Josephine D. ve Kenny, David A. May (2001). “Emotional Closeness as a Mediator of the Effect of Genetic Relatedness on Altruism.” *American Psychological Society*. 12(3), 262–265.

Kozak, Metin. (2003). “Measuring Tourist Satisfaction With Multiple Destination Attributes.” *Tourism Analysis*, Cilt 7, 229–240.

Krueger, F. Robert; Hicks, M. Brian ve McGue, Matt. (2001). “Altruism and Antisocial Behavior: Independent Tendencies, Unique Personality Correlates, Distinct Etiologies.” *American Psychological Society*. 12(5), 397–402.

Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi. (1969). İstanbul: Meydan Yayınevi, Cilt 1, 387.

Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi. (1969). İstanbul: Meydan Yayınevi, Cilt 11, 827.

- Morris, Charles G. (2002). *Psikolojiye Giriş - Understanding Psychology*. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları No: 23.
- Onbaşı, Hesna. (2002). "Aşk Turizmi Üssü: Bodrum." *Tempo Dergisi*. 24(757), 12–18.
- Pizam, Abraham ve Taylor, Ellis. (1999). "Customer Satisfaction and Its Measurement in Hospitality Enterprises." *International Journal of Contemporary Hospitality Management*. 11(7), 326–339.
- Rabinowitz, E. Fredric; Sutton, Leah; Schutter, Tony ve Brown, Abby. (1997). "Helpfulness to Lost Tourists." *The Journal of Social Psychology*. 137(4), 502–509.
- Robbins, Stephen P. (1998). *Organizational Behavior*. USA: Prentice Hall, Inc.
- Schaefer, Richard T. ve Lamm, Robert P. (1995). *Sociology*. USA: McGraw-Hill.
- Sezgin, Ufuk. (1998). "Cinsel Tacizin Psikososyal Boyutu ve Ensestin İki Aile Örneği Üzerinde Tartışılması." *IX. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmalar* 18–20 Eylül 1996. Türk Psikologlar Derneği Yayınları: Ankara. 237–245.
- Sherwyn, David S. ve Tracey, J. Bruce. Ekim (1998). "Sexual Harassment Liability in 1998." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*. 39(5), 14–21.
- Sherwyn, David S.; Kaufman, Ezekiel A. ve Klausner, Ezekiel A. Aralık (2000). "Same-Sex Sexual Harassment." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*. 41(6), 75-80.
- Sherwyn, David S.; Sturman, Michael M.; Eigen, Zev J.; Heise, Michael ve Walwyn, Jenn. Haziran (2001). "The Perversity of Sexual - Harassment Law." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly*. 42(3), 46–56.

- Siou Leng Leong, Jennifer. Haziran (2000). "The Mindset of Hong Kong Restaurant Employees on Sexual Harassment at Work." *Fourth International Conference "Tourism in Southeast Asia & Indo China: Development, Marketing and Sustainability.* 24–26.
- Tabachnick, G. Barbara ve Fidell, S. Linda. (1996). *Using Multivariate Statistics.* New York: Harper Collings College Publishers, Inc.
- Tayfun, Ahmet. (2002). "Turist – Yerli Halk Etkileşimi Üzerine Bir Araştırma." *Journal of Commerce & Tourism Education Faculty.* Sayı 1, 1–12.
- Tezbaşaran, A. Ata. (1997). *Likert Tipi Ölçek Geliştirme Kılavuzu.* İkinci Baskı. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.
- Türker, Nuray. (1997). "Konaklama İşletmelerinde Cinsel Taciz ve Cinsiyet Ayırımı." *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi.* 8(1–2), 74–76.
- Vogt, W. Paul. (1993). *Dictionary of Statistics and Methodology: A Nontechnical Guide for the Social Sciences.* London: Sage Publications, Inc.
- Wayne, H. Julie; Riordan, M. Christine ve Thomas, M. Kecia. April (2001). "Is All Sexual Harassment Viewed the Same? Mock Juror Decisions in Same–and Cross–Gender Cases." *Journal of Applied Psychology.* 86(2), 179–187.
- Woods, H. Robert ve Kavanaugh, R. Raphael. Şubat (1994). "Gender Discrimination and Sexual Harassment as Experienced by Hospitality–Industry Managers." *The Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly.* 35(1).
- Yüksel, Atila ve Rimmington, Mike. (1998). "Customer–Satisfaction Measurement." *Cornell Hotel and Restaurant Administration Quarterly.* 39(6), 58–70.

Ek-I: 38 Örnek Olaydan Oluşan TYETYÖ Taslağı

Sayın Yargıcı,

Aşağıda, yerel halkın turistlere yardım etme ve taciz eğilimlerini ölçmeye yönelik 38 maddeden oluşan bir ölçek taslağı bulunmaktadır.

Sizden istenen; her bir maddeyi dikkatlice okuduktan sonra, maddenin “yardım etme”yi mi, “taciz”i mi ölçmeye yönelik olduğuna karar vermeniz, eğer yardım etme ile ilgiliyse, maddenin numarasının yanına “Y” harfini, taciz ile ilgiliyse, maddenin numarasının yanına “T” harfini yazmanız; ayrıca, eğer madde yardım etme ile ilgiliyse, seçeneklerini, “hiç yardım etmenin bulunmadığı” duruma “0”, yardım etme davranışının artışına göre de “1” den itibaren numara vermenizdir. Taciz ile ilgili olduğunu düşündüğünüz maddeler için de “hiç taciz içermeyen” seçeneğe “0”, tacizin artışına bağlı olarak da “1” den itibaren numara vermeniz gerekmektedir.

Ölçeğin geneli hakkında eğer görüşleriniz varsa, sayfanın arkasına belirtmeniz, çok yararlı olacaktır.

Yardımlarınız ve değerli katkılarınız için çok teşekkür ederim.

Arş. Gör. Hande MİMAROĞLU

Sayın Katılımcı,

Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı bünyesinde yürütülen bu araştırmada, halkımızın, ülkemize gelen turistlere karşı gösterdiği misafirperverlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu konuda sizlerin desteklerine ihtiyac duyuyoruz.

Aşağıdaki ölçek, 2 bölümden oluşmaktadır: Yaş, meslek grubu gibi sizlerin bazı özelliklerinizi belirlemeye yönelik olan bölümün ardından, örnek olaylardan oluşan 2. bölüm gelmektedir. Lütfen örnek olayları okuduktan sonra, kendinize en yakın hissettiğiniz ifadeye karşılık gelen harfi, daire içine alınız. Araştırmanın, amacına ulaşabilmesi için, bütün sorulara, eksiksiz cevap verilmesi gerekmektedir.

Yardım ve katkılarınız için şimdiden çok teşekkürler.

Arş. Gör. Hande MİMAROĞLU

1. BÖLÜM

1. Yaş Grubunuz 18 - 27 28 - 37 38 - 47 48 - 57 58 ve üstü
2. Medeni Durumunuz Evli Bekar Boşanmış Dul Diğer
3. Eğitim Durumunuz İlk Orta Lise Üniversite Lisansüstü
4. Yabancı Dil Biliyorum Bilmiyorum
5. Bugüne Kadar Turistlerle Kaç Kez Yüzyüze Karşılaştınız? Hiç 1 - 5 6 - 10 11 ve daha çok
6. Kendinizi Hangi Gelir Düzeyinde Tanımlarsınız? Düşük Orta Yüksek
7. Yaptığınız İş _____
8. Turistleri İşyerinize Çekmek İçin...
A) Sadece yazılı reklamları kullanırım.
B) Sözel olarak çekmeye çalışırım.
C) Koluna girip, işyerime sokmaya çalışırım.

2. BÖLÜM

1. Parasının çalındığını belirten **genç ve ahlamlı bir kadın turist**, karnının çok aç olduğunu anlatmaya çalışıyor:
A) Polis karakoluna gitmesini öneririm.
B) Param varsa, yakındaki bir restorana götürür, karnını doyurur ve bir miktar para da kendisine veririm.
C) Param varsa, birazını veririm.
D) Evimin uygun olduğunu söyler ve yemek yedirmek için evime götürmeyi teklif ederim.
E) Hiç ilgilenmem.
2. Yolunu kaybeden, **orta yaşlı bir kadın turist, şehir dışında**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
A) Hiç aldırmam.
B) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
C) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
D) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
E) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.

3. **İssiz bir kumsalda** tek başına güneşlenen **genç ve güzel bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
B) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
C) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
D) Aldırış etmem.
4. Yörenizdeki tarihi ve **issiz** bir yeri **tek başına gezen genç ve güzel bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Hiç aldırış etmem.
B) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
C) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
D) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
5. Yolunu kaybeden, **genç ve güzel bir kadın turist, şehir dışında**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
A) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
D) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
E) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
6. Yörenizdeki tarihi ve **kalabalık** bir yeri **tek başına gezen orta yaşlı bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
B) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
C) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
D) Hiç umursamam.
7. Yolda giderken **orta yaşlı bir kadın turist** gördünüz, alışveriş yapmış ve elinde birçok poşet var, poşetleri güçlükle taşıyor:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.
C) Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.
D) Hemen poşetleri elinden alır, ben taşıyorum.
E) Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
8. Yörenizdeki tarihi ve **kalabalık** bir yeri **tek başına gezen genç ve güzel bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
B) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
C) Aldırış etmem.
D) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
9. Yolunu kaybeden, **orta yaşlı bir kadın turist, şehir içinde**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
A) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
B) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
C) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
D) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
E) Hiç ilgilenmem.
10. Gece, **kalabalık** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, orta yaşlı ve yalnız** bir kadın turist gördünüz:
A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da şak çalarım.
B) Onu keyifle izlerim.
C) Aldırış etmem.
D) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor" diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.

11. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Onu keyifle izlerim.
C) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
12. Gece, **kalabalık** bir sokakta dolaşıyorsunuz, **oldukça açık giyinmiş orta yaşlı bir kadın turist, erkek arkadaşıyla** yürümekte:
A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
C) Hiç umursamam.
D) Onları kıskançlıkla izlerim.
13. Yolda giderken **genç ve güzel bir kadın turist** gördünüz, alışveriş yapmış ve elinde birçok poşet var, poşetleri güçlükle taşıyor:
A) Hemen poşetleri elinden alır, ben taşıyım.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.
D) Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
E) Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.
14. **Orta yaşlı bir kadın turist**, yanınıza yaklaştı ve size tuvalet ihtiyacı olduğunu anlatmaya çalışıyor:
A) Tuvaletin yerini tarif ederim.
B) Hiç ilgilenmem.
C) “Buralarda tuvalet yok deyip”, evime götürmeyi teklif ederim.
D) Tuvalet kendim götürürüm.
E) Başka birisine yönlendiririm.
15. **İki kadın turist**, motosikletleriyle tatile çıkmışlar, ancak paralarının olmadığını ve bir gece için kalacak yere ihtiyaçları olduğunu anlatmaya çalışıp sizden yardım istiyorlar:
A) Hiç aldırmam.
B) Polis karakoluna gitmelerini öneririm.
C) Para vermeyi öneririm.
D) Onlara kalacak yer ayarlar ve parasını da öderim.
E) Evimin uygun olduğunu ve konaklayabileceklerini söyler, evime götürürüm.
16. **Kalabalık bir kumsalda** tek başına güneşlenen **genç ve güzel bir kadın turist** gördüğümüzde:
A) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
B) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
C) Hiç aldırmam.
D) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
17. Parasının çalındığını belirten **orta yaşlı bir kadın turist**, karnının çok aç olduğunu anlatmaya çalışıyor:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Polis karakoluna gitmesini öneririm.
C) Evimin uygun olduğunu söyler ve yemek yedirmek için evime götürmeyi teklif ederim.
D) Param varsa, yakındaki bir restorana götürür, karnını doyurur ve bir miktar para da kendisine veririm.
E) Param varsa, birazını veririm.
18. Gece, **kalabalık** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı genç ve alımlı yalnız** bir kadın turist gördünüz:
A) Aldırış etmem.
B) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
C) Onu keyifle izlerim.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.

19. **Kalabalık bir kumsalda** tek başına güneşlenen **orta yaşlı bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
B) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
C) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
D) Hiç aldırım.
20. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **orta yaşlı** bir kadın turist gördünüz:
A) Hiç aldırım.
B) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
C) Onu keyifle izlerim.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
21. **Orta yaşlı bir kadın turist**, elinde bir yol haritasıyla yanınıza yaklaştı ve gitmek istediği noktayı gösterip, sizden yardım istedi. Ancak gitmek istediği nokta bulunduğunuz konumdan oldukça uzakta:
A) Kadın turiste, sorduğu yere götürmeyi öneririm.
B) Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.
C) Elimden geldiğince tarif etmeye çalışırım.
D) Hiç ilgilenmem.
E) Başka birisine yönlendiririm.
22. **İssız** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz:
A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Onu keyifle izlerim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Hiç ilgilenmem.
23. Gece, **orta yaşlı bir kadın turist**, aldığı alkolün etkisiyle sendeleyerek yürürken ayağı takılıyor ve yere düşüyor:
A) Yanına yaklaşır, hemen koluna girer ve gideceği yere kadar onunla giderim.
B) Seyreder, tadını çıkarmaya çalışırım.
C) Hiç aldırılmaz, yanından yürüyüp giderim.
D) Yanına yaklaşır, hemen koluna girer ve ayılması için kahve içmeye evime götürmeyi öneririm.
24. **Genç ve güzel bir kadın turist**, yanınıza yaklaştı ve size tuvalet ihtiyacı olduğunu anlatmaya çalışıyor:
A) Tuvaletin yerini tarif ederim.
B) Başka birisine yönlendiririm.
C) Aldırış etmem.
D) “Buralarda tuvalet yok deyip”, evime götürmeyi teklif ederim.
E) Tuvalete kendim götürürüm.
25. **İssız bir kumsalda** tek başına güneşlenen **orta yaşlı bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
B) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
C) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
D) Hiç aldırım.
26. Gece, **kalabalık** bir sokakta dolaşıyorsunuz, **oldukça açık giyinmiş genç ve güzel bir kadın turist, erkek arkadaşıyla yürümekte**:
A) Onları kıskançlıkla izlerim.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Hiç ilgilenmem.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.

27. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz ancak yanında **erkek arkadaş** da var. Bu durumda:
- A) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor" diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
- B) Hiç ilgilenmem.
- C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
- D) Onları kıskançlıkla izlerim.
28. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **orta yaşlı** bir kadın turist gördünüz ancak yanında **erkek arkadaş** da var. Bu durumda:
- A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
- B) Onları kıskançlıkla izlerim.
- C) Hiç ilgilenmem.
- D) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor" diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
29. Gece, **ıssız** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, orta yaşlı ve yalnız** bir kadın turist gördünüz:
- A) Aldırış etmem.
- B) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor" diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
- C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
- D) Onu keyifle izlerim.
30. Yolunu kaybeden, **genç ve güzel bir kadın turist, şehir içinde**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
- A) Hiç ilgilenmem.
- B) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
- C) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
- D) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
- E) Arabam ve boş zamanım olduğumu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi söylerim.
31. Yörenizdeki tarihi ve **ıssız** bir yeri tek başına gezen **orta yaşlı bir kadın turist** gördüğünüzde:
- A) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
- B) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
- C) Hiç aldırmam.
- D) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
32. **İssiz** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **orta yaşlı** bir kadın turist gördünüz:
- A) Onu keyifle izlerim.
- B) Hiç ilgilenmem.
- C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
- D) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor" diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
33. Gece, **ıssız** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, genç ve alımlı, yalnız** bir kadın turist gördünüz:
- A) Onu keyifle izlerim.
- B) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor" diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
- C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
- D) Aldırış etmem.

34. İssiz bir kumsalda, üstsüz güneşlenen orta yaşlı bir kadın turist gördünüz ancak yanında erkek arkadaşı da var. Bu durumda:
- A) Hiç ilgilenmem.
B) Onları kıskançlıkla izlerim.
C) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
35. Genç ve güzel bir kadın turist, elinde bir yol haritasıyla yanınıza yaklaştı ve gitmek istediği noktayı gösterip, sizden yardım istedi. Ancak gitmek istediği nokta bulunduğunuz konumdan oldukça uzakta:
- A) Elimden geldiğince tarif etmeye çalışırım.
B) Hiç umursamam.
C) Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.
D) Başka birisine yönlendiririm.
E) Bayan turiste, sorduğu yere götürmeyi öneririm.
36. Gece, İssiz bir sokakta dolaşıyorsunuz, oldukça açık giyinmiş orta yaşlı bir kadın turist, erkek arkadaşıyla yürümekte:
- A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
B) Onları kıskançlıkla izlerim.
C) Hiç ilgilenmem.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
37. İssiz bir kumsalda, üstsüz güneşlenen genç ve güzel bir kadın turist gördünüz ancak yanında erkek arkadaşı da var. Bu durumda:
- A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
C) Onları kıskançlıkla izlerim.
D) Hiç aldırış etmem.
38. Gece, İssiz bir sokakta dolaşıyorsunuz, oldukça açık giyinmiş genç ve güzel bir kadın turist, erkek arkadaşıyla yürümekte:
- A) Hiç ilgilenmem.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Onları kıskançlıkla izlerim.

Ek-II: Denemelik Uygulamaya Hazır Duruma Getirilen TYETYÖ

Sayın Katılımcı,

Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı bünyesinde yürütülen bu araştırmada, halkımızın, ülkemize gelen turistlere karşı gösterdiği misafirperverlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu konuda sizlerin desteklerine ihtiyaç duymaktayız.

Aşağıdaki ölçek, 2 bölümden oluşmaktadır: Yaş, meslek grubu gibi sizlerin bazı özelliklerinizi belirlemeye yönelik olan bölümün ardından, örnek olaylardan oluşan 2. bölüm gelmektedir. Lütfen örnek olayları okuduktan sonra, kendinize en yakın hissettiğiniz ifadeye karşılık gelen harfi, daire içine alınız. **Araştırmanın, amacına ulaşabilmesi için, bütün sorulara, eksiksiz cevap verilmesi gerekmektedir.**

Yardım ve katkılarınız için şimdiden çok teşekkürler.

Arş. Gör. Hande MİMAROĞLU

1. BÖLÜM

1. Yaş Grubunuz 18 - 27 28 - 37 38 - 47 48 - 57 58 ve üstü
2. Medeni Durumunuz Evli Bekar Boşanmış Dul
3. Eğitim Durumunuz İlk Orta Lise Üniversite Lisansüstü
4. Yabancı Dil Biliyorum Bilmiyorum
5. Bugüne Kadar Turistlerle Kaç Kez Yüzyüze Karşılaştınız? Hiç 1 - 5 6 - 10 11 ve daha çok
6. Kendinizi Hangi Gelir Düzeyinde Tanımlarsınız? Düşük Orta Yüksek
7. Yaptığınız İş _____
8. Turistleri İşyerinize Çekmek İçin... A) Sadece yazılı reklamları kullanırım.
B) Sözel olarak çekmeye çalışırım.
C) Koluna girip, işyerime sokmaya çalışırım.

2. BÖLÜM

1. Yolda giderken **orta yaşlı bir kadın turist** gördünüz, alışveriş yapmış ve elinde birçok poşet var, poşetleri güçlükle taşıyor:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.
C) Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.
D) Hemen poşetleri elinden alır, ben taşıırım.
E) Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
2. **Kalabalık bir kumsalda** tek başına güneşlenen **genç ve güzel bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
B) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
C) Hiç aldırmam.
D) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.

3. Yörenizdeki tarihi ve issiz bir yeri tek başına gezen orta yaşlı bir kadın turist gördüğünüzde:
A) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
B) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
C) Hiç aldırım.
D) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
4. Gece, kalabalık bir sokakta dolaşıyorsunuz, oldukça açık giyinmiş genç ve güzel bir kadın turist, erkek arkadaşıyla yürümekte:
A) Onları kıskançlıkla izlerim.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Hiç ilgilenmem.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
5. Orta yaşlı bir kadın turist, elinde bir yol haritasıyla yanınıza yaklaştı ve gitmek istediği noktayı gösterip, sizden yardım istedi. Ancak gitmek istediği nokta bulunduğunuz konumdan oldukça uzakta:
A) Kadın turiste, sorduğu yere götürmeyi öneririm.
B) Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.
C) Elimden geldiğince tarif etmeye çalışırım.
D) Hiç ilgilenmem.
E) Başka birisine yönlendiririm.
6. Issiz bir kumsalda, üstsüz güneşlenen genç ve güzel bir kadın turist gördünüz:
A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Onu keyifle izlerim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Hiç ilgilenmem.
7. Yolunu kaybeden, genç ve güzel bir kadın turist, şehir dışında, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
A) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
D) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
E) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
8. Issiz bir kumsalda tek başına güneşlenen genç ve güzel bir kadın turist gördüğünüzde:
A) Yanına yaklaşır ve onunla konuşmaya çalışırım.
B) Yanına yaklaşır ve ona dokunmaya çalışırım.
C) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
D) Aldırış etmem.
9. Gece, kalabalık bir sokakta gezerken, oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, orta yaşlı ve yalnız bir kadın turist gördünüz:
A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
B) Onu keyifle izlerim.
C) Aldırış etmem.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.

10. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Onu keyifle izlerim.
C) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
11. Yörenizdeki tarihi ve **kalabalık** bir yeri **tek başına gezen orta yaşlı bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Yanına yaklaşıp ve onunla konuşmaya çalışırım.
B) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
C) Yanına yaklaşıp ve ona dokunmaya çalışırım.
D) Hiç umursamam.
12. **Genç ve güzel bir kadın turist**, elinde bir yol haritasıyla yanınıza yaklaştı ve gitmek istediği noktayı gösterip, sizden yardım istedi. Ancak gitmek istediği nokta bulunduğunuz konumdan oldukça uzakta:
A) Elimden geldiğince tarif etmeye çalışırım.
B) Hiç umursamam.
C) Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.
D) Başka birisine yönlendiririm.
E) Kadın turiste, sorduğu yere götürmeyi öneririm.
13. Gece, **issiz** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, genç ve alımlı, yalnız** bir kadın turist gördünüz:
A) Onu keyifle izlerim.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Aldırış etmem.
14. **Issiz bir kumsalda** tek başına güneşlenen **orta yaşlı bir kadın turist** gördüğünüzde:
A) Uygun bir yerden gözetlemeye başlarım.
B) Yanına yaklaşıp ve onunla konuşmaya çalışırım.
C) Yanına yaklaşıp ve ona dokunmaya çalışırım.
D) Hiç aldırmam.
15. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **orta yaşlı** bir kadın turist gördünüz ancak yanında **erkek arkadaşı** da var. Bu durumda:
A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
B) Onları kıskançlıkla izlerim.
C) Hiç ilgilenmem.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
16. Yolunu kaybeden, **orta yaşlı bir kadın turist, şehir içinde**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
A) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
B) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
C) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
D) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
E) Hiç ilgilenmem.
17. **Issiz** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **orta yaşlı** bir kadın turist gördünüz:
A) Onu keyifle izlerim.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.

18. Gece, **kalabalık** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı genç ve alımlı yalnız** bir kadın turist gördünüz:
- A) Aldırış etmem.
B) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
C) Onu keyifle izlerim.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
19. Yolunu kaybeden, **genç ve güzel bir kadın turist, şehir içinde**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
- A) Hiç ilgilenmem.
B) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
C) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
D) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
E) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi söylerim.
20. Gece, **ıssız** bir sokakta dolaşıyorsunuz, **oldukça açık giyinmiş genç ve güzel bir kadın turist, erkek arkadaşıyla** yürümekte:
- A) Hiç ilgilenmem.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar” diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Onları kıskançlıkla izlerim.
21. Yolda giderken **genç ve güzel bir kadın turist** gördünüz, alışveriş yapmış ve elinde birçok poşet var, poşetleri güçlükle taşıyor:
- A) Hemen poşetleri elinden alır, ben taşıyorum.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.
D) Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
E) Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.
22. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz ancak yanında **erkek arkadaşı** da var. Bu durumda:
- A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Onları kıskançlıkla izlerim.
23. Gece, **ıssız** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, orta yaşlı ve yalnız** bir kadın turist gördünüz:
- A) Aldırış etmem.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Onu keyifle izlerim.

Katıldığınız için çok teşekkürler!

Ek-III: TYETYÖ'nün Alanda Uygulanan Formu

Sayın Katılımcı,

Mersin Üniversitesi Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı bünyesinde yürütülen bu araştırmada, halkımızın, ülkemize gelen turistlere karşı gösterdiği misafirperverlik düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu konuda sizlerin desteklerine ihtiyaç duymaktayız.

Aşağıdaki ölçek, 2 bölümden oluşmaktadır: Yaş, meslek grubu gibi sizlerin bazı özelliklerinizi belirlemeye yönelik olan bölümün ardından, örnek olaylardan oluşan 2. bölüm gelmektedir. Lütfen örnek olayları okuduktan sonra, kendinize en yakın hissettiğiniz ifadeye karşılık gelen harfi, daire içine alınız. **Araştırmanın, amacına ulaşabilmesi için, bütün sorulara, eksiksiz cevap verilmesi gerekmektedir.**

Yardım ve katkılarınız için şimdiden çok teşekkürler.

Arş. Gör. Hande MİMAROĞLU

1. BÖLÜM

1. Yaş Grubunuz 18 - 27 28 - 37 38 - 47 48 - 57 58 ve üstü
2. Medeni Durumunuz Evli Bekar Boşanmış Dul
3. Eğitim Durumunuz İlk Orta Lise Üniversite Lisansüstü
4. Yabancı Dil Biliyorum Bilmiyorum
5. Bugüne Kadar Turistlerle Kaç Kez Yüzyüze Karşılaştınız? Hiç 1 - 5 6 - 10 11 ve daha çok
6. Kendinizi Hangi Gelir Düzeyinde Tanımlarsınız? Düşük Orta Yüksek
7. Yaptığınız İş _____
8. Turistleri İşyerinize Çekmek İçin...
A) Sadece yazılı reklamları kullanırım.
B) Sözel olarak çekmeye çalışırım.
C) Koluna girip, işyerime sokmaya çalışırım.

2. BÖLÜM

1. Yolda giderken **orta yaşlı bir kadın turist** gördünüz, alışveriş yapmış ve elinde birçok poşet var, poşetleri güçlüğüyle taşıyor:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.
C) Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.
D) Hemen poşetleri elinden alır, ben taşıırım.
E) Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
2. Gece, **kalabalık** bir sokakta dolaşıyorsunuz, **oldukça açık giyinmiş genç ve güzel bir kadın turist, erkek arkadaşıyla** yürümekte:
A) Onları kıskançlıkla izlerim.
B) "Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye'ye geliyor ve erkekleri de kıskanç olmazlar" diye düşünür, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Hiç ilgilenmem.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.

3. Yolunu kaybeden, **genç ve güzel bir kadın turist, şehir dışında**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
- A) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
D) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
E) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
4. Gece, **kalabalık** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, orta yaşlı ve yalnız** bir kadın turist gördünüz:
- A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
B) Onu keyifle izlerim.
C) Aldırış etmem.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
5. Yolda giderken **genç ve güzel bir kadın turist** gördünüz, alışveriş yapmış ve elinde birçok poşet var, poşetleri güçlükle taşıyor:
- A) Hemen poşetleri elinden alır, ben taşıırım.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Poşetleri, taşıyıcıya verebileceğini anlatmaya çalışırım.
D) Arabam olduğunu söyler, kendisini gideceği yere arabamla bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
E) Yardıma ihtiyacı olup olmadığını sormaya çalışırım.
6. **Kalabalık** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz:
- A) Hiç ilgilenmem.
B) Onu keyifle izlerim.
C) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
D) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
7. Gece, **kalabalık** bir sokakta gezerken, **oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı genç ve alımlı yalnız** bir kadın turist gördünüz:
- A) Aldırış etmem.
B) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
C) Onu keyifle izlerim.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
8. Yolunu kaybeden, **orta yaşlı bir kadın turist, şehir içinde**, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
- A) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
B) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
C) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi anlatmaya çalışırım.
D) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
E) Hiç ilgilenmem.
9. **İssiz** bir kumsalda, **üstsüz** güneşlenen **genç ve güzel** bir kadın turist gördünüz:
- A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Onu keyifle izlerim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Hiç ilgilenmem.

Lütfen diğer sayfaya geçiniz.

10. Gece, issiz bir sokakta gezerken, oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, orta yaşlı ve yalnız bir kadın turist gördünüz:
A) Aldırış etmem.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Onu keyifle izlerim.
11. Kalabalık bir kumsalda, üstsüz güneşlenen genç ve güzel bir kadın turist gördünüz ancak yanında erkek arkadaşı da var. Bu durumda:
A) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Onları kıskançlıkla izlerim.
12. Yolunu kaybeden, genç ve güzel bir kadın turist, şehir içinde, sizden gideceği yer hakkında bilgi almaya çalışıyor:
A) Hiç ilgilenmem.
B) Başka birisine yönlendirmeye çalışırım.
C) Elimden geldiğince yolu tarif etmeye çalışırım.
D) Gideceği en yakın yere kadar bizzat kendim götürmeye çalışırım.
E) Arabam ve boş zamanım olduğunu ve başka yerleri de gezdirerek, kendisini gideceği yere bırakabileceğimi söylerim.
13. Issiz bir kumsalda, üstsüz güneşlenen orta yaşlı bir kadın turist gördünüz:
A) Onu keyifle izlerim.
B) Hiç ilgilenmem.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
14. Gece, issiz bir sokakta gezerken, oldukça açık giyinmiş ve rahat tavırlı, genç ve alımlı, yalnız bir kadın turist gördünüz:
A) Onu keyifle izlerim.
B) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.
C) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
D) Aldırış etmem.
15. Genç ve güzel bir kadın turist, elinde bir yol haritasıyla yanınıza yaklaştı ve gitmek istediği noktayı gösterip, sizden yardım istedi. Ancak gitmek istediği nokta bulunduğunuz konumdan oldukça uzakta:
A) Elimden geldiğince tarif etmeye çalışırım.
B) Hiç umursamam.
C) Sorduğu yerin uzak olduğunu, civarda daha güzel görülecek yerler bulunduğunu anlatmaya çalışır, birlikte gitmeyi öneririm.
D) Başka birisine yönlendiririm.
E) Kadın turiste, sorduğu yere götürmeyi öneririm.
16. Kalabalık bir kumsalda, üstsüz güneşlenen orta yaşlı bir kadın turist gördünüz ancak yanında erkek arkadaşı da var. Bu durumda:
A) Kadın turistin ilgisini çekmek için laf atar ya da ıslık çalarım.
B) Onları kıskançlıkla izlerim.
C) Hiç ilgilenmem.
D) “Zaten, hepsi aşk yaşamak için Türkiye’ye geliyor” diye düşünerek, şansımı denemek için yanına giderim.

Katıldığınız için çok teşekkürler!

Ek-IV: Turistlere Uygulanan Anket Formu

ATTENTION PLEASE: ONLY FOR LADIES!

Dear Visitor,

The questionnaire below is prepared towards the impressions of the tourists who visit our country. What they think about the general behavior of local people, who want to show their hospitality; do they accept it as an unacceptable behavior or do they see it as an sexual harassment.

This research is mainly based on the study of a thesis, therefore the conclusion of the findings will help a scientific aim.

Thank you for your help. Have a good holiday!

Research Assistant Hande MİMAROĞLU
Mersin University Department of Tourism Administration

1. Age 18 – 27 28 – 37 38 – 47 48 – 57 58 +
2. Marital Status Married Single Seperated Divorced
 Widowed Living as married
3. Have you ever been in Bodrum? Yes No
4. Do you think that Turkish people is hospitable? None $\xrightarrow{\hspace{2cm}}$ More
 0 1 2 3 4
5. Suppose that, you lost your way therefore you ask help from a Turkish guy. He immediately accepted your request and he said that he had a car and spare time so he asked you that he could take you anywhere you like. In your opinion...is this a Help request or does it Include harassment
6. While you're walking around, a peddler insists you on to go to his shop and have a coffee. In your opinion...is this a Help request or does it Include harassment
7. Is the hospitality behavior of the local people that you've observed consists some sexual harassment? Yes No
8. In your opinion which of the items below include harassment? (You can mark one or more that you accepted)
 Trying to help you as though you haven't asked.
 Always keep a close watch on you.
 To make a rude remark about you within your hearing.
 A guy offers you help while he continuously holds your arm.
 Remarks or contacts which include sexual harassment.